

PLAN I PROGRAM STUDIÓW STUDIA STACJONARNE KIERUNEK PIELEGNIASTWO

Podstawa prawna:

- Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005 roku w **sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych** (Dz.U. UE. L.05.255.22).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie **warunków prowadzenia studiów** na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Dz.U. 2011 nr 243 poz. 1445
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie **Krajowych Ram Kwalifikacji** dla Szkolnictwa Wyższego. Załącznik numer 6.
- DZ. U. MNiSW Nr 0, poz. 631 z dnia 5 czerwca 2012 r. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 w sprawie **standardów kształcenia dla kierunków studiów**: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Załącznik numer 4.
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie **warunków prowadzenia studiów** na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Dz.U. 2014 nr 243 poz. 1370
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o **Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji** (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010)
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. **zmieniające rozporządzenie** w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa
- Rozporządzenie MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk **drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji** typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziomy 6-8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1594).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie **warunków prowadzenia studiów**. Dz.U. 2016 poz. 1596

KROSNO 2016/2017

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność:	-
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny
Obszar kształcenia:	Zawód regulowany Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa</i>
Dziedziny nauki, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia:	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu <i>Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych</i>
Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia:	1) biologia medyczna 2) medycyna <i>Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych</i>
Forma studiów:	stacjonarne
Czas trwania studiów (liczba semestrów):	7
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego):	Nie mniej niż 180 punktów ECTS <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa</i>
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat pielęgniarstwa

W przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia - określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych obszarów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia:	-
Wskazanie związku ze strategią rozwoju oraz misją PWSZ w Krośnie:	Głównym zadaniem Uczelni jest upowszechnianie wiedzy i kształcenie ludzi, którzy będą przydatni dla ogółu społeczeństwa i zdolni do pełnej realizacji swoich możliwości w życiu społecznym i zawodowym. Proces ten opiera się na fundamencie prawdy, szacunku dla wiedzy, rzetelności w jej przekazywaniu oraz dialogu między nauczającymi i nauczonymi. Celom tym służy stwarzanie szerokich możliwości edukacyjnych dla młodzieży Podkarpacia poprzez ofertę studiów stacjonarnych dla absolwentów szkół średnich, wieczorowych i niestacjonarnych dla dorosłych uzupełniających wykształcenie oraz studiów podyplomowych dla specjalistów chcących podnosić swoje kwalifikacje. Misja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo będąca swoistym dopełnieniem misji PWSZ w Krośnie, podkreśla podstawową aktywność zawodową pielęgniarki i brzmi: <i>"Pielęgnowanie jest najpiękniejszą ze sztuk i wymaga rzetelnej wiedzy, umiejętności zawodowych i postawy opiekuńczej"</i>
Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata na studia):	Świadectwo dojrzałości lub inny dokument uznany za równoważny polskiemu świadectwu dojrzałości. Zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na kierunku pielęgniarstwo
Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia, typowe miejsca pracy i możliwości kontynuacji kształcenia przez absolwentów:	Absolwent kierunku Pielęgniarstwo posiada wiedzę ogólną z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz wiedzę szczegółową z zakresu pielęgniarstwa. Absolwent posiada umiejętności: korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki; udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom; sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad chorym, niepełnosprawnym i umierającym; komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy; organizowania pracy własnej; nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjowania i wspierania działań społeczności lokalnej na rzecz zdrowia. Absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania za-

	wodu (pełnienia roli zawodowej) oraz do pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, w tym w: szpitalach, zakładach podstawowej opieki zdrowotnej, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, ośrodkach opieki hospicyjnej, jednostkach systemu ratownictwa medycznego, sanatoriach oraz domach opieki społecznej.
Informacja na temat uwzględnienia w programie kształcenia wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów:	Monitoring karier zawodowych absolwentów kierunku pielęgniarstwo prowadzi Centrum Aktywizacji Zawodowej i Promocji Studenta (CAZiPS). Wyniki badań prowadzonych w ramach monitorowania karier zawodowych absolwentów stanowią jeden z obszarów doskonalenia systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni.
Informacja na temat uwzględnienia w programie kształcenia wniosków z analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.	Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów z potrzebami rynku pracy oparty jest o informacje pozyskiwane przez CAZiPS PWSZ w Krośnie, oparty jest na opinii pracodawców wchodzących w skład Rady Programowej działającej przy kierunku studiów oraz personalne kontakty kadry naukowo-dydaktycznej.
Informacja na temat współdziałania w zakresie przygotowania programu kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi:	W przygotowaniu programu kształcenia uwzględnia się opinie interesariuszy zewnętrznych. Poddaje się analizie dotychczasowy program kształcenia z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy, przedstawia założenia nowego programu, omawia się oczekiwania i wymagania stawiane absolwentom ubiegającym się o pracę.
Cechy szczególne, wyróżniające kierunek studiów od innych konkurencyjnych ofert kształcenia:	W Uczelni nie prowadzi się kierunków w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Różnice polegają na zakresie i charakterze efektów przewidywanych do kształtowania w czasie studiów oraz uzyskiwanych kompetencjach po ich ukończeniu co umożliwia uzyskanie uprawnień zawodowych pielęgniarki licencjata.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyska w ramach:	
zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i>
samokształcenia	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków stu-</i>

	<i>diów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i>
zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i>
zajęć podlegających wyborowi przez studenta (w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia)	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i>
zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i> Minimalna liczba godzin w zakresie nauk społecznych z językiem angielskim wynosi 480 godzin i 16 pkt ECTS
zajęć z języka obcego	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i> Na studiach I stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze nie mniejszym niż 120 godzin, Należy mu przypisać nie mniej niż 4 pkt ECTS
praktyk zawodowych	Zgodnie ze standardem <i>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. z 2012 poz. 631)</i> Minimalna liczba godzin praktyk zawodowych wg standardu wynosi 1200 godzin i 30 pkt ECTS

PLAN STUDIÓW, STUDIA I STOPNIA (CZAS TRWANIA STUDIÓW 7 SEMESTRÓW)

Rok rozpoczęcia studiów: Rok akademicki 2016/ 2017

Lp.	Treści Kształcenia w zakresie:	OGÓL- LEM		SEMESTR I												
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE						KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE					
					Wykłady	Ćwiczenia	Semina- ria	Samokształ- cenie	Forma Zaliczenia Zająć Teore- tycznych		Zajęcia Praktyczne	ECT S	Zaliczenie Zająć Praktycz- nych	Praktyki Zawodowe	ECT S	Zaliczenie Praktyk Za- wodowych
									Egzamin	Zaliczenie/Zalicze- nie Z Oceną						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12	13	14	15	16
I.	MODUŁ - Nauki podstawowe	265	11	11	160	35	0	70								
1	Anatomia	85	4	4	40	25		20	Egzamin							
2	Genetyka	45	2	2	35			10		Zal Z O.						
3	Biochemia i biofizyka	45	2	2	25	5		15		Zal Z O.						
4	Mikrobiologia i parazytologia	60	2	2	40	5		15		Zal Z O.						
5	Radiologia	30	1	1	20			10		Zal Z O.						
II.	MODUŁ - Nauki społeczne	180	6,5	6,5	85	40	15	40								
6	Socjologia	40	1,5	1,5	30			10	Egzamin							
7	Pedagogika	55	2	2	25		15	15	Egzamin							
8	Psychologia	55	2	2	30	10		15	Egzamin							
9	Język angielski	30	1	1		30				Zal Z. O.						
III.	MODUŁ - Podstawy opieki pie- lęgniarskiej	230	9,5	6,5	55	80	0	15			80	3				
10	Dietetyka	40	1,5	1,5	25			15		Zal Z O.						
11	Podstawy pielęgniarstwa	190	8	5	30	80				Zal Z O.	80	3	ZAL Z O.			
IV.	MODUŁ - Kształcenie Ogólne	60	3	3	30	30	0	0								
12	Wychowanie fizyczne	30	1	1		30				Zal Z O.						
13	Wprowadzenie do studiowania	15	1	1	15					Zal Z O.						
14	Wykłady tematyczne	15	1	1	15	0	0	0		Zal Z O.						
	SUMA	735	30	27	330	185	15	125			80	3				

Lp.	Treści Kształcenia w zakresie:	OGÓLEM		SEMESTR II														
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE					KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE								
					Wykłady	Ćwiczenia	Seminaria	Samokształcenie	Forma Zaliczenia Zająć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zająć Praktycznych	Praktyki Zawodowe	ECTS	Zaliczenie Praktyk Zawodowych		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	Egzamin	Zaliczenie/Zaliczenie z oceną	10	11	12	13	14	15	16	
I	MODUŁ - Nauki Podstawowe	150	7	7	75	45	0	30										
1	Patologia	75	3,5	3,5	35	25		15	Egzamin									
2	Fizjologia	75	3,5	3,5	40	20		15	Egzamin									
II	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarstwa	405	16,5	11,5	60	80	0	125				20	1		120	4		
3	Podstawy Pielęgniarstwa	285	11	7	0	80		85	Egzamin						120	4	Zal Z O.	
4	Promocja Zdrowia	70	3,5	2,5	30			20		Zal Z O.	20	1	Zal Z O.					
5	Przedmiot do wyboru: Zakażenia szpitalne, Język migowy, Promocja zdrowia psychicznego	50	2	2	30			20		Zal Z O.								
III	MODUŁ - Nauki Społeczne	230	10,5	10,5	160	30	0	40										
6	Zdrowie publiczne	90	4,5	4,5	75			15	Egzamin									
7	Prawo	30	1	1	20			10		Zal Z O.								
8	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki	80	4	4	65			15		Zal Z O.								
9	Język angielski	30	1	1		30				Zal Z O.								
IV	MODUŁ - Kształcenie Ogólne	60	2	2	0	60												
10	Elementy kultury współczesnej	30	1	1	0	30	0	0		Zal Z O.								
11	Wychowanie Fizyczne	30	1	1		30				Zal Z O.								
	SUMA	845	36	31	295	215	0	195			20	1		120	4			

Lp.	Treści kształcenia w zakresie:	OGÓLEM		SEMESTR III												
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE						KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE					
					Wykłady	Ćwiczenia	Seminaria	Samo-kształcenie	Forma Zaliczenia Zająć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zająć Praktycznych	Praktyki Zawodo-we	ECTS Praktyki Zawodowe	Zaliczenie Praktyk Zawodowych
									Egzamin	Zaliczenie/Zaliczenie Z Oceną						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
I.	MODUŁ - Nauki Podstawowe	65	2	2	30	15	0	20								
1	Farmakologia	65	2	2	30	15		20	Egzamin							
II.	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarskiej	40	2	2	10	15	0	15								
2	BADANIA FIZYKALNEGO	40	2	2	10	15		15		Zal Z O.						
III.	MODUŁ – Opieka specjalistyczna	550	25	8	130	0	0	20			400	17	0	0		
3	Pediatryczna i pielęgniarstwo Pediatryczne	110	5	1	30					Zal Z O.	80	4	Zal Z O.			
4	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	150	7	2,5	30					Zal Z O.	120	4,5	Zal Z O.			
5	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	150	7	2,5	30					Zal Z O.	120	4,5	Zal Z O.			
6	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	140	6	2	40			20	Egzamin		80	4	Zal Z O.	0	0	
IV.	MODUŁ - Nauki Społeczne	30	1	1	0	30	0	0			0	0				
7	Język angielski	30	1	1		30				Zal Z O.						
	SUMA	685	30	13	170	60	0	55			400	17	0	0		

Lp	Treści kształcenia w zakresie:	OGÓLEM		SEMESTR IV												
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE						KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE					
					Wykłady	Ćwiczenia	Semina-ria	Samo-kształce-nie	Forma Zaliczenia Zajęć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zajęć Praktycz-nych	Praktyki Za-wodowe	ECTS	Zaliczenie Praktyk Zawo-dowych
									Egzamin	Zaliczenie/ Zaliczenie Z Oceną						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
I	MODUŁ - Opieka specjalistyczna	565	21,5	7,5	105	0	0	100			80	3		280	11	
1	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	225	9,5	3,5	35			30	Egzamin		80	3	Zal Z O.	80	3	Zal Z O.
2	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	150	5	2	35			35	Egzamin					80	3	Zal Z O.
3	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	150	5	2	35			35	Egzamin					80	3	Zal Z O.
4.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	40	2	0	0									40	2	Zal Z O
II	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarstwiej	185	6,5	2,5	40			25			120	4				
5	Podstawowa opieka zdrowotna	185	6,5	2,5	40			25	Egzamin		120	4	Zal Z O.			
III.	MODUŁ Nauki społeczne	40	2	2	0	30		10								
6	Język angielski	40	2	2		30		10	Egzamin							
	SUMA	790	30	12	145	30	0	135			200	7		280	11	

L.P	Treści kształcenia w zakresie:	SEMESTR V															
		OGÓŁEM		ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE					KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE							
		Liczba godzin	Liczba ECTS		Wykłady	Ćwiczenia	Seminaria	Samo-kształcenie	Forma Zaliczenia Zajęć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zajęć Praktycznych	Praktyki Zawodowe	ECTS	Zaliczenie Praktyk Zawodowych	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	Egzamin	Zaliczenie/ Zaliczenie Z Oceną	11	12	13	14	15	16	
I.	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniar- skiej	60	3	3	30	0	0	30									
1	Badania naukowe w pielęgniarstwie	60	3	3	30			30		Zal Z O.							
II.	MODUŁ - Opieka specjalistyczna	535	27	14	170	15	0	110			240	13		0	0		
2	Geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne	160	8,5	4	50			30	Egzamin		80	4,5	Zal Z O.				Zal Z O.
3	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	160	8,5	0	50			30	Egzamin		80	4,5	Zal Z O.				
4	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	160	8	4	50			30	Egzamin		80	4	Zal Z O.				
5	Podstawy ratownictwa medycznego	55	2	2	20	15		20		Zal Z O.							
	SUMA	595	30	17	200	15	0	140			240	13		0	0		

Lp.	Treści kształcenia w zakresie:	OGÓŁEM		SEMESTR VI												
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE					KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE						
					Wykłady	Ćwiczenia	Seminaria	Samokształcenie	Forma Zaliczenia Zająć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zająć Praktycznych	Praktyki Zawodowe	ECT S	Zaliczenie Praktyk Zawodowych
								Egza- min	Zaliczenie/ Zaliczenie Z Ocena							
1	2	3	4	5	6	6	8	9	10		11	12	13	14	15	16
I.	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarstwa	10	0,5	0,5	0	0	10	0			0	0		0	0	
1	Badania naukowe w pielęgniarstwie	10	0,5	0,5			10			Zal Z O.						
II.	MODUŁ - Opieka specjalistyczna	570	29,5	10,5	140	0	0	70			160	9		200	10	
2	Opieka paliatywna	140	7	3	40			20		Zal Z O.	40	2	Zal Z O.	40	2	Zal Z O.
3	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	4	-										80	4	Zal Z O.
4	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	40	2											40	2	Zal Z O.
5	Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych	140	8	3	40			20	Egza- min		80	5	Zal Z O.			Zal Z O.
6	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	170	8,5	4,5	60			30	Egza- min		40	2	Zal Z O.	40	2	Zal Z O.
	SUMA	580	30	11	140	0	10	70			160	9		200	10	

Lp.	Treści kształcenia w zakresie:	OGÓLEM		SEMESTR VII												
		Liczba Godzin	ECTS Całość	ECTS Teoria	ZAJĘCIA TEORETYCZNE						KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE					
					Wykłady	Ćwiczenia	Seminaria	Samokształcenie	Forma Zaliczenia Zająć Teoretycznych		Zajęcia Praktyczne	ECTS	Zaliczenie Zająć Praktycznych	Praktyki Zawodowe	ECTS	Zaliczenie Praktyk Zawodowych
									Egzamin	Zaliczenie/Zaliczenie Z Oceną						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
I.	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarskiej	10	1	1	0	0	10	0						0		
1	Badania naukowe w pielęgniarstwie	10	1	1			10			Zal Z O.						
II.	MODUŁ - Opieka Specjalistyczna	400	0	0	0	0	0	0						400	15	
2	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne													80	3	Zal Z O.
3	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne													80	3	Zal Z O.
4	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne													80	3	Zal Z O.
5	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne													80	3	Zal Z O.
6	Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych													80	3	Zal Z O.
III	MODUŁ - Podstawy opieki pielęgniarskiej	200												200	9	Zal Z O.
7	Podstawowa opieka zdrowotna													200	9	Zal Z O.
	SUMA	610	1	1	0	0	10	0						600	24	
	EGZAMIN LICENCJACKI		5 ECTS													
RAZEM 4720+120=4840																

TABELA GODZIN I PUNKTÓW ECTS- KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO, STUDIA STACJONARNE I STOPNIA

Kształcenie od roku akademickim 2016/2017

EFEKTY KSZTAŁCENIA - opis podstawowy:” P1P_” (P – pielęgniarstwo 1-Studia pierwszego stopnia P- profil praktyczny)

Lp.	Obszary kształcenia	Symbole	Efekty kształcenia		Kształcenie praktyczne				
			Godziny		ECTS	Godziny		ECTS	
I.	MODUŁ - NAUKI PODSTAWOWE	NPK	480 w tym		20	-		-	
			K	N-K		-	-		
			360	120		-	-		
1	Anatomia	NP-A	65	20	4	-	-		
2	Fizjologia	NP-F	60	15	3.5	-	-		
3	Patologia	NP-P	60	15	3.5	-	-		
4	Genetyka	NP-EiG	35	10	2	-	-		
5	Biochemia i biofizyka	NP-BiB	30	15	2	-	-		
6	Mikrobiologia i parazytologia	NP-MiP	45	15	2	-	-		
7	Farmakologia	NP-FA	45	20	2	-	-		
8	Radiologia	NP-R	20	10	1	-	-		
II.	MODUŁ - NAUKI SPOŁECZNE	NS K	480		20	-		-	
			K	N-K					
			390	90					
1	Psychologia	NS-Ps	40	15	2	-	-		
2	Socjologia	NS-S	30	10	1.5	-	-		
3	Pedagogika	NS-P	40	15	2	-	-		
4	Prawo	NS-Pr	20	10	1	-	-		
5	Zdrowie publiczne	NS-ZP	75	15	4.5	-	-		
6	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa	NS-FiEZP	65	15	4	-	-		
7	Język angielski	NS-JA	120	10	5	-	-		
III.	MODUŁ - PODSTAWY OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ w tym:	POP K	600 w tym:		27	Zajęcia praktyczne ZP		Praktyki zawodowe PZ	
			K	N-K		Godz	ECTS	Godz	ECTS
			390	210		220	8	320	13
1	Podstawy pielęgniarstwa	POP-PP	190	85	12	80	3	120	4
2	Promocja zdrowia	POP-P	30	20	2.5	20	1	-	-
3	Podstawowa opieka zdrowotna	POP-POZ	40	25	2.5	120	4	200	9
4	Dietetyka	POP-D	25	15	1.5	-	-	-	-
5	Badania fizykalne	POP-BF	25	15	2	-	-	-	-
6	Badania naukowe w pielęgniarstwie	POP-BNwP	50	30	4.5	-	-	-	-
7	Zakażenia szpitalne lub Język migowy lub	POP-ZS POP-JM	30	20	2	-	-	-	-

	Promocja zdrowia psychicznego	POP-PZP							
IV.	MODUŁ - OPIEKA SPECJALISTYCZNA w tym: 65% - godz. kontaktowych - K 35% godz. niekontaktowych – N-K	OS K	860		40	Zajęcia praktyczne ZP		Praktyki zawodowe PZ	
		N-K	K	N-K		Godz	ECTS	Godz	ECTS
			560	300		880	42	880	36
1	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	OS-liPI	65	35	4,5	120	4.5	160	6
2	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	OS-PiPP	65	30	4.5	160	7	160	6
3	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	OS-CHiPCH	65	35	4,5	120	4.5	160	6
4	Rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych	OS-RiPN	40	20	3	80	5	80	3
5	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	OS-GiPG	50	30	4	80	4.5	80	3
6	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	OS-NiPN	50	30	4	80	4.5	80	4
7	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położnicze	OS-PGiPP	40	20	2	80	4	40	2
8	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	OS-PsiPPs	50	30	4	80	4	40	2
9	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	OS-AiPZŻ	60	30	4.5	40	2	40	2
10	Opieka paliatywna	OS-OP	40	20	3	40	2	40	2
11	Podstawy ratownictwa medycznego	OS-RM	35	20	2	-	-	-	-
V.	Egzamin dyplomowy	POP_OS-ED	-		5				
VI.	MODUŁ – Kształcenie ogólne								
1.	Wprowadzenie do studiowania	KO_WS	15		1				
2.	Wychowanie fizyczne	KO_WF	60		2				
3.	Elementy kultury współczesnej	KO_EKW	30		1				
4.	Wykłady tematyczne	KO_WT	15		1				

Matryca efektów kształcenia

Symbol kierunkowych efektów	Efekty kształcenia – opis	Moduły kształcenia (przedmioty)																																								
		PIP_NP-A	PIP_NP-F	PIP_NP-P	PIP_NP-G	PIP_NP-BiB	PIP_NP-MiP	PIP_NP-EA	PIP_NP-R	PIP_NS=Ps	PIP_NS=S	PIP_NS=P	PIP_NS=Pr	PIP_NS-ZP	PIP_NS=FiEZP	PIP_NS_JA	PIP_POP=PP	PIP_POP=P	PIP_POP=POZ	PIP_POP=D	PIP_POP=BF	PIP_POP=BNwP	PIP_POP=ZS	PIP_POP=IM	PIP_POP=PZP	PIP_OS=IPI	PIP_OS=PIPP	PIP_OS=CHPCH	PIP_OS=RIEN	PIP_OS=GiPG	PIP_OS=NiEN	PIP_OS=PGiPPG	PIP_OS=PsiDPS	PIP_OS=AiPZŻ	PIP_OS=OP	PIP_OS=RM	PIP_KO_WF	PIP_KO_WS	PIP_KO_EKW	PIP_KO_WT		
	A. NAUKI PODSTAWOWE	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.		
A. W1.	Posługuje się mianownictwem anatomicznym;	X																																								
A. W2.	Omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)	X																																								
A. W3.	Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych		X																																							
A. W4.	Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;		X																																							
A. W5.	Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;					X																																				
A. W6.	Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagne-				X																																					

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**
im. Stanisława Pigońa
w Krośnie

**KARTY PRZEDMIOTÓW
STUDIA STACJONARNE
KIERUNEK PIEŁĘGNIARSTWA**

ROK AKADEMICKI ROZPOCZĘCIA KSZTAŁCENIA: 2016/2017

I ROK

MODUŁ - NAUKI PODSTAWOWE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Anatomia P1P_NP-A
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Anatomy
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. E. Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne - wykład 40 h Ćw. audytoryjne 25 h Samokształcenie 20h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	4 3 (W) + 1 (S) = 4	stacjo- narne	
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie: ECTS	40 25 65 3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do ćwiczeń Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 5 5 5 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS			

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego posługiwania się terminologią w zakresie anatomii prawidłowej człowieka, morfologii, i topografii kości, mięśni narządów wewnętrznych, centralnego układu nerwowego, zaopatrujących go naczyń i nerwów w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.

Metody dydaktyczne:

WYKŁADY: - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

ĆWICZENIA:- metody praktyczne: opis, pokaz, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Budowa i czynności kości. Połączenia kości.
2. Budowa i mechanika mięśni. Narządy pomocnicze.
3. Układ trawienny. Otrzewna.
4. Układ oddechowy.
5. Układ moczowy.
6. Układ płciowy męski i żeński
7. Krocze. Przepukliny brzuszne.
8. Serce. Krążenie małe, duże i płodowe.
9. Układ wewnątrzwydzielniczy.
10. Ogólny podział i budowa mózgowia i rdzenia kręgowego.
11. Ośrodki i drogi nerwowe
12. Układ nerwowy autonomiczny.
13. Antropologia.
14. Anatomia topograficzna głowy i szyi.
15. Anatomia topograficzna klatki piersiowej.
16. Anatomia topograficzna jamy brzusznej.
17. Anatomia topograficzna kończyn górnej.
18. Anatomia topograficzna kończyn dolnej.

Ćwiczenia :

1. Kości i ich połączenia.
2. Mięśnie i ich narządy pomocnicze.
3. Układ trawienny
4. Układ oddechowy
5. Układ moczowy
6. Układ płciowy męski i żeński
7. Układ krążenia
8. Naczynia krwionośne
9. Układ chłonny i wewnątrz wydzielniczy
10. Narządy zmysłów
11. Morfologia centralnego układu nerwowego

Samokształcenie:

1. Budowa, podział i rozmnażanie komórki
2. Budowa i proporcje ciała w zależności od wieku
3. Różnice konstytucyjne budowy ciała.
4. Gruczoły płciowe jako gruczoły dokrewne

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

*Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
A_W1 A_W2	Wiedza: Posługuje się mianownictwem anatomicznym; Omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);
A_U1 A_U4	Umiejętności: Posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego; Konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym.
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY	

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach.

L.p.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów
1	A_W1	Egzamin pisemny
2	A_W2	
3	A_U1	Zaliczenie pisemne
4	A_U4	

Kryteria oceny końcowej :

- Obecność na wykładach i ćwiczeniach jako dopuszczenie do egzaminu
- Ocena z ćwiczeń- zaliczenie pisemne
- Ocena z egzaminu pisemnego

Zalecana literatura ;

Literatura podstawowa:

1. Woźniak W., (red.), Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów., Urban & Partner, Wrocław 2001 i wydania późniejsze.
2. Putz HR, Past R., Atlas anatomii człowieka, Sobota. Urban Partner, Wrocław 2001.
3. Urbanowicz Z., Podstawy anatomii człowieka, Tom I i II, Czelej, Lublin 2001
4. Bochenek A., Reicher M., Anatomia człowieka, Tom I-V, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1989 i wydania późniejsze.

Literatura uzupełniająca:

1. 1. Urbanowicz Z., Anatomia człowieka. Słownik encyklopedyczny, Morpol, Lublin 2000.
2. 2. Lippert H., Anatomia, Urban& Partner, Wrocław 1998

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Fizjologia P1P_NP-F
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physiology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 40 h ćw. audytoryjne 20 h samokształcenie 15h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3,5 (2,5+1= 3,5)	Stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład Ćwiczenia W sumie	40 20 60
Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	ECTS	2,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do ćwiczeń Przygotowanie do egzaminu w sumie:	2,5 2,5 5 5 15 1

	ECTS	
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów znajomości mechanizmów podstawowych jak i regulacyjnych warunkujących funkcjonowanie organizmu człowieka w stanie równowagi wewnętrznej jak również umiejętność interpretowania norm fizjologicznych parametrów życiowych człowieka.	
Metody dydaktyczne: WYKŁADY: - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning ĆWICZENIA:- metody praktyczne: opis, pokaz, objaśnienie	
Treści kształcenia Wykłady: 1. Elektrofizjologia 2. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 3. Obwodowy układ nerwowy. 4. Fizjologia czucia. 5. Fizjologia przewodu pokarmowego 6. Mechanizmy podstawowe i regulacja ciśnienia krwi. 7. Krążenie krwi obwodowe, płucne i lokalne. 8. Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. 9. Znaczenie wpływu procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków Ćwiczenia (audytoryjne): 1. Potencjały spoczynkowe czynnościowe. 2. Skurcze mięśni szkieletowych. 3. Praca mięśni, zmęczenie mięśni. 4. Odruchy rdzeniowe. 5. Badanie odruchów klinicznych. 6. Słuch i wzrok – telereceptory. 7. Krwinki czerwone, hematokryt, hemoliza. 8. Krzepnięcie krwi, grupy krwi. 9. Próby czynnościowe układu krążenia. 10. Osluchiwanie klatki piersiowej, próby czynnościowe układu oddechowego. Samokształcenie: .Fizjologia oddychania. .Elektrokardiografia.	
Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji* <i>*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.</i>	
Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)

A_W3 A_W4 A_W13 A.W.22	Wiedza: Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektro-fizjologicznych; Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; Wylicza enzymy biorące udział w trawieniu i objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń. Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	
A_U2	Umiejętności: Wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka.	
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY		
5. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach.		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1.	A_W3	Egzamin pisemny
2.	A_W4	
3.	A_W13	
4	A_W 22	
5.	A_U2	Zaliczenie pisemne
Kryteria oceny końcowej: Obecność na wykładach i ćwiczeniach jako dopuszczenie do egzaminu Ocena z ćwiczeń- zaliczenie pisemne Ocena z egzaminu pisemnego		
6. Zalecana literatura. Literatura podstawowa: 1. Ganong W. F., Fizjologia. PZWL ,Warszawa 2007. 2. Górski J.,(red.) Fizjologia człowieka. PZWL ,Warszawa 2010. 3. Konturek S.(red.) Fizjologia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2011. 4. McLanghlin D.P., Fizjologia człowieka. PWN, Warszawa 2008. 5. Traczyk W .Z., Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2007 6. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. PZWL, Warszawa 2001 7. Pasterniak K., Funkcjonowanie organizmu człowieka. PWSZ Krosno 2003 8. Rosołowska – Huszcz D., Gromadzka – Ostrowska J., Ćwiczenia z fizjologii człowieka. Wyd. SGGW, Warszawa 2008. 9. Tafil- Klawe. ,Klawe J.J.,(red.)Wykłady z fizjologii człowieka. PZWL, Warszawa 2009 Literatura uzupełniająca: 1. Bullock J., Fizjologia. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Wojtyczek Ł., Podstawy fizjologii człowieka z elementami fizjologii wysiłku fizycznego. PWSZ, Krosno 2009.		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Patologia P1P_NP-P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pathology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 35 h ćw. audytoryjne 25 h samokształcenie 15h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3,5 (2,5+1= 3,5)	Stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie ECTS	35 25 60 2,5
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do ćwiczeń Przygotowanie do egzaminu w sumie ECTS	2,5 2,5 5 5 15 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego posługiwania się w zakresie patologii i patomorfologii człowieka, w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Choroba –klasyfikacja, objawy, przebieg rokowanie i zejście.
2. Etiologia i patogenezę.
3. Czynniki chorobotwórcze i mechanizmy ich działania .
4. Odczynowość ustroju- odporność swoista i nieswoista .
5. Alergia i jej typy.

Ćwiczenia (audytoryjne):

1. Zaburzenia gospodarki wodno – jelitowe i kwasowo - zasadowej
2. Patologia ogólna krwi, krążenia i oddychania.
3. Patomorfologia ogólna (zmiany wsteczne, zaburzenia w krążeniu, zapalenia i nowotwory) rozpatruje procesy patologiczne na poziomie subkomórkowym, komórkowym, tkankowym i narządowym, w odpowiedzi na bodźce patologiczne takie jak: czynniki chemiczne, fizyczne, mikrobiologiczne, chemioterapeutyczne i środowiskowe.

Samokształcenie: Zapalenia. Wstrząs.

Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
A_W19	Wiedza: Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów;
A_W20	Omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego.
A_W21	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.

A_U11 A_U12	Umiejętności: Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy. Powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach.		
Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	A_W19	Egzamin pisemny
2	A_W20	
3	A_W21	
4	A_U11	Zaliczenie pisemne
5	A_U12	
5. Kryteria oceny końcowej : • Obecność na wykładach i ćwiczeniach jako dopuszczenie do egzaminu • Ocena z ćwiczeń- zaliczenie pisemne • Ocena z egzaminu pisemnego		
Zalecana literatura : Literatura podstawowa: 1. Maśliński S., Ryżewski J.(red), Patofizjologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002 2. Guzek J W., Patofizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008 3. Domagała W., Chosia M., Urasińska E., Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 4. Thor P., Podstawy patofizjologii człowieka. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego , Kraków 2001 5. Kruś S. ,Patologia : podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 200 Literatura uzupełniająca: 1. Spodaryk K., Zarys fizjologii i patofizjologii układu ruchu człowieka. Cz. 1, Wydaw. "A Z" , Kraków 1996 2. Skoczyńska A., Patogeneza miażdżycy. Urban & Partner , Wrocław 2006		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Genetyka P1P_NP-G
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Genetics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne , nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 35 h samokształcenie - 10 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1,5+ 0,5 = 2)	Stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład	35
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	W sumie ECTS	35 1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie ECTS	3 2 5 10 0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce \ kompetencji w zakresie struktury i analizy kwasów nukleinowych, organizacji genomu człowieka, regulacji procesów transkrypcji i translacji, molekularnych podstaw mutagenyzy, teratogenyzy i onkogenyzy człowieka. Przekazanie podstaw diagnostyki genetycznej i zasad poradnictwa genetycznego oraz praktycznych wiadomości dotyczących patogenezy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych.

Metody dydaktyczne:

WYKŁADY: - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Genetyka jako nauka. Podstawy genetyki klasycznej. Prawo Mendla. Środowisko a zmienność organizmów. Fenotyp i genotyp.
2. Choroby genetyczne człowieka- podział, historia odkryć, epidemiologia.
3. Rodzaje kwasów nukleinowych i ich budowa. Budowa genomu. Organizacja genomu człowieka.
4. Budowa i funkcja komórki. Mitoza i mejoza. Komórki somatyczne i rozrodcze.
5. Cykl komórkowy. Rekombinacje. Replika DNA.
6. Kod genetyczny. Transkrypcja. Translacja. Regulacja ekspresji genów.
7. Choroby jednogenne człowieka: autosomalne recesywne i dominujące oraz sprzężone z płcią recesywne i dominujące.
8. Starzenie i śmierć komórki. Apoptoza i nekroza. Genetyczne podstawy onkogenyzy. Onkogeny i geny supresyjne. Nowotwory dziedziczne.
9. Kariotyp człowieka. Nondysjunkcja. Monosomia i trisomia. Poliploidia. Aberracje chromosomowe człowieka.
10. Podstawy teratogenyzy. Teratogeny. Rodzaje wad rozwojowych człowieka. Podstawy dysmorfologii. Molekularne mechanizmy determinacji płci u człowieka. Metody diagnostyki prenatalnej.

Samokształcenie:

1. Molekularne podstawy mutagenyzy i naprawy DNA.
2. Czynniki mutagenne. Rodzaje mutacji. Znaczenie mutacji.
3. Podstawy dziedziczenia grup krwi człowieka. Konflikt serologiczny.
4. Zastosowanie genetyki w transplantologii.
5. Prawo Hardy'ego - Weinberga. Populacja mendelowska.
6. Programy wielodyscyplinarne i formy pracy we wspomaganiu rozwoju dzieci z chorobami genetycznymi.
7. Etyczne, prawne i społeczne aspekty zastosowania genetyki w medycynie. Banki DNA i banki komórek. Implikacje wynikające z poznania genomu człowieka.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
A_W10 A_W11 A_W12	Wiedza: Omawia funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów w tym regulacji epigenetycznej. Opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy: zna profile metaboliczne podstawowych narządów. Wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej.
	Umiejętności:

A_U6	Szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych.	
A_U13	Wykorzystuje wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej.	
Kompetencje społeczne : NIE DOTYCZY		
5. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	A_W10	Zaliczenie pisemne
2	A_W11	
3	A_W12	
4	A_U6	
5	A_U13	
Kryteria oceny końcowej: Obecność na wykładach Ocena z zaliczenia pisemnego		
Zalecana literatura :		
Podstawowa:		
1. Winter P.C. Genetyka., PWN Warszawa 2009 2. Wojcierowski J.(red.) Genetyka medyczna, Czelej Lublin 2000 3. Passarge E., Genetyka Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich Warszawa 2004		
Uzupełniająca:		
1. Kalt J.W. Biologiczne podstawy psychologii., PWN, Warszawa 2006 2. Lewiński W. Genetyka. Operon, Rumia 1999		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Biochemia i biofizyka P1P_NP-BIB
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Biochemistry and biophysics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne , nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 25 h ćwiczenia- 5 h samokształcenie -15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia , biologia Fizjologia, fizyka

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1,5 + 0,5=1,5)	Stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład Ćwiczenia laboratoryjne W sumie : ECTS	25 5 30 1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do ćwiczeń Przygotowanie do zaliczenia z oceną w sumie ECTS	3 2 5 5 15 0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce/ kompetencji w zakresie znajomości podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych i zrozumienie zjawisk fizjologicznych o patologicznych.

Metody dydaktyczne:

WYKŁAD: metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

ĆWICZENIA: metody praktyczne: opis, pokaz, objaśnienie

Treści kształcenia .

Wykłady:

1. Aminokwasy, peptydy , białka.
2. Przemiany węglowodanów.
3. Tłuszcze i ich przemiany
4. Procesy dostarczające energii.
5. Biochemia tkanek i narządów.
6. Regulacja hormonalna przemian metabolicznych.
7. Znaczenie witamin i związków mineralnych w żywieniu
8. Światło i zmysł wzroku. Układ optyczny, zdolność rozdzielcza oka. Powstawanie obrazu w siatkówce.
9. Fale akustyczne i zmysł słuchu. Teorie analizy dźwięku w uchu wewnętrznym.
10. Biofizyka układu krążenia.
11. Oddziaływanie czynników fizycznych na organizm.
12. Podstawy elektrofizjologii i bioenergetyki.

Ćwiczenia :

1. Powstawanie ciał ketonowych.
2. Powstawanie związków wysokoenergetycznych.
3. Krew , składniki i ich rola (bufory krwi).
4. Składniki moczu fizjologicznego i patologicznego.
5. Regulacja gospodarki wodno- mineralnej.
6. Gospodarka fosforowo- wapniowa.
7. Witaminy (makro i mikroelementy).
8. Rola różnicy ciśnień między układem żylnym i tętniczym.

Samokształcenie

1. Powstawanie i rola amin biogennych.
2. Regulacja przemiany węglowodanowej i jej zaburzenia.
3. Cholesterol i jego pochodne.
4. Lokalizacja i przebieg łańcucha oddechowego.
5. Rola nerki w utrzymaniu homeostazy.
6. Budowa a mechanizm działania hormonów.
7. Mechanizm zmiany sygnału mechanicznego na elektryczny w narządzie Cortiego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

**Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w Sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.*

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:

A_W5	Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi.	
A_W6	Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne).	
A_W9	Różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy	
A_U3	Umiejętności : Prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.	
A_U7	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	
	Kompetencje społeczne; NIE DOTYCZY	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	A_W5	Zaliczenie pisemne
2	A_W6	
3	A_W9	
2	A_U3	Wykonanie zadania laboratoryjnego powierzonego przez nauczyciela
3	A_U7	
Kompetencje społeczne : NIE DOTYCZY		
Kryteria oceny końcowej Obecności na wykładach i ćwiczeniach Ocena z ćwiczeń za wykonane zadanie Ocena z zaliczenia pisemnego		
Literatura podstawowa: Pasternak K., Podstawy biochemii: dla studentów I roku Wydziału Pielęgniarstwa, Polihymnia , Lublin 2000 Bańkowski E. ,Biochemia: podręcznik dla studentów uczelni medycznych., Med. Pharm Wrocław 2006 Murray R.K. Biochemia Harpera., Państwowy zakład wydawnictw Lekarskich Warszawa 2008		
Literatura uzupełniająca: Berg J.M.,Biochemia., PWN Warszawa 2005 Hames B.D., Biochemia., PWN Warszawa 2006		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Mikrobiologia i parazytologia P1P_NP-MiP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Microbiology and parasitology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne , nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Dr n. weterynarii Paweł Rosenbeiger

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 40 h ćw. laboratoryjne 5 h samokształcenie 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia , Fizjologia Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1,5 + 0,5)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie: ECTS	40 5 45 1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	praca w sieci praca w bibliotece przygotowanie do ćwiczeń przygotowanie do zaliczenia z oceną w sumie: ECTS	2 5 3 5 15 0,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów samodzielnego poruszania się w zakresie mikrobiologii i parazytologii w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.
Metody dydaktyczne: Wykłady: metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning Ćwiczenia: metody praktyczne: opis, pokaz, ćwiczenia laboratoryjne
Treści kształcenia Wykłady: 1. Mikrobiologia - rys historyczny, ogólne pojęcia. Diagnostyka mikrobiologiczna. 2. Bakteriologia (klasyfikacja bakterii, ich budowa, fizjologia i chorobotwórczość). 3. Wirusologia, mykologia. 4. Dezynfekcja, sterylizacja i antyseptyka. Szczepienia. 5. Postawy antybiotykoterapii. Flora fizjologiczna człowieka, prebiotyki, probiotyki. 6. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Sepsa. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych w myśl ustawy z dnia 5 grudnia 2008r 7. Parazytologia Ćwiczenia laboratoryjne: 1. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pierwotniaków / Protoza / (Trichomonas vaginalis, Giardia lamblia, Trypanosoma brucei, Entamoeba histolytica, Plasmodium sp., Toxoplasmosa gondii) 2. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych płazińców /Platyhelminthes/: (Fasciola hepatica, Schistosoma sp., Diphyllbothrium latum, Taenia saginata, Taenia solium, Echinococcus multilocularis, Hymenolepis Nana, Hymenolepis diminuta). 3. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych nicieni /Nematoda/: (Strongyloides stercoralis, Enterobius vermicularis, Ascaris lumbricoides, Trichinella spirali, Trichuris trichiura). 4. Biologia, chorobotwórczość i rola epidemiologiczna pasożytniczych stawonogów /Arthropoda/: (Ixodes ricinus, Sarcoptes scabiei, Pediculus humanus, Pthirus pubis, Cimex lectularius, Anopheles maculipennis, Pulex irritans, Xenopsylla Cheopis). Samokształcenie: 1. Pasożytnictwo jako międzygatunkowa interakcja antagonistyczna. 2. Klasyfikacja pasożytów i żywicieli. 3. Łańcuch epidemiologiczny.

4. Rola stawonogów w transmisji chorób infekcyjnych i inwazyjnych człowieka.
5. Środowiskowe uwarunkowania chorób pasożytniczych.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji* * Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
A_W14 A_W15	Wiedza: Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii. Różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami , z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;
A_U5 A_U14 A_U15	Umiejętności: Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych; Klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej. Wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt-żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Uwaga : Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	A_W14	Zaliczenia pisemne
2	A_W15	
3	A_U5	
4	A_U14	
5	A_U15	

Kompetencje społeczne : NIE DOTYCZY

Kryteria oceny końcowej

Obecność i aktywność na wykładach i ćwiczeniach
Ocena z pisemnego zaliczenia końcowego

Literatura podstawowa:

1. Anusz Z. : Mikrobiologia i parazytologia lekarska: podręcznik dla szkół medycznych. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1999
2. Buczek A.: Choroby pasożytnicze. Epidemiologia , diagnostyka, objawy. Wydawnictwo Liber, Lublin 2004.
3. Heczko P.B. (red) : Mikrobiologia : podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Kadłubowski R., Kurnatowska A., (red.), Zarys parazytologii lekarskiej: podręcznik dla studentów. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001.
2. Virella G.: Mikrobiologia i choroby zakaźne. Wydawnictwo Urban&Partner, Wrocław 2000.
3. Zareba M.L.: Mikrobiologia lekarska: dla studentów medycyny. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Radiologia P1P_NP-R
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Radiology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Lek. med Mariola Rajs

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 20 h samokształcenie - 10 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1 (0,5 + 0,5)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład W sumie: ECTS	20 20 0,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia z oceną w sumie: ECTS	5 2 3 10 0,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego poruszania się w zakresie radiologii i diagnostyki obrazowej.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia :

Wykłady:

1. Badania obrazowe z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego.
2. Badania obrazowe z wykorzystaniem ultradźwięków.
3. Badania obrazowe oparte o zjawisko rezonansu magnetycznego.
4. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych.
5. Udział pielęgniarki w badaniach kontrastowych.
6. Udział pielęgniarki w badaniach z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego.
7. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej.

Samokształcenie:

1. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.
2. Opieka nad chorym po zabiegach z zakresu radiologii zabiegowej.
3. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

* Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
A_W7 A_W8	Wiedza: Określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania; Posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej;
A_U16	Umiejętności: Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.

A_U17	Ocena szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.		
Kompetencje społeczne - NIE DOTYCZY			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:			
Uwaga : Warunkiem dopuszczenie studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach			
Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia	
1 2	A_W7 A_W8	Zaliczenie pisemne	
3 4	A_U16 A_U17		
Kryteria oceny końcowej :			
.Obecność na wykładach .Ocena z zaliczenia pisemnego			
Zalecana literatura:			
1. Langy J. (red) : Procedury i standardy pielęgniarские w tomografii komputerowej. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008. 2. Walecki J. , Pruszyński B. : Leksykon radiologii i diagnostyki obrazowej. ZamKor 2003. 3. Szczęsny L. Z.: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1983. 4. Małek G. : Ultrasonografia Dopplerowska. Medipage, Warszawa 2003. 5. Leszczyński S. : Radiologia. PZWL, Warszawa 1984. 6. Walecki J. , Ziemiański A. : Rezonans magnetyczny i tomografia komputerowa . PWN, Warszawa 1997. 7. Prokop M., Galanski M.: Spiralna i wielonarządowa tomografia komputerowa człowieka .Medipage, Warszawa 2007. 8. Nowak S. : Zarys medycyny nuklearnej . PZWL, Warszawa 1998. 9. Daniel B. : Atlas anatomii radiologicznej człowieka . PZWL , Warszawa 1996 10. Walecki J. : Neuroradiologia. Oświata UN-O, Warszawa 2000. 11. Opperman H. : Diagnostyka ultrasonograficzna w pediatrii . Urban & Partner 1999. 12. Szczerbo-Trojanowska M. : Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000. 13. Kremer H., Dobrinski W. : Diagnostyka ultrasonograficzna Urban & Partner 1996 14. Pruszyński B.: Radiologia: diagnostyka obrazowa- Rtg, USG, MR i radioizotopy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.			

MODUŁ - NAUKI SPOŁECZNE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Psychologia P1P_NS-Ps
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Psychology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr Katarzyna Kotowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr 1
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne - wykład 30 h ćwiczenia audytoryjne 10 h samokształcenie 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Socjologia, pedagogika

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1,5 + 0,5)	stacjonar- ne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela (z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach)	Wykład Ćwiczenia audytoryjne W sumie: ECTS	30 10 40 1,5
Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela)	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci	7 5 3
wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	w sumie: ECTS	15 0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu mechanizmów dotyczących funkcjonowania człowieka w ujęciu podstawowych koncepcji psychologicznych.

Studenci posiadają wiedzę dotyczącą własnych indywidualnych zdolności i umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej. Znają czynniki pozytywnie oraz negatywnie wpływające na proces nawiązania i podtrzymania kontaktu werbalnego i emocjonalnego z pacjentem.

Studenci opanowali podstawowe wiadomości dotyczące pozytywnych i negatywnych wyznaczników stanu stresu psychologicznego i fizjologicznego. Wypracowują własne, indywidualne metody funkcjonowania w warunkach stresu krótko i długoterminowego.

Metody dydaktyczne:

WYKŁADY: podające (wykład, objaśnienie lub wyjaśnienie), eksponujące (fragmenty filmów).

ĆWICZENIA: problemowe (wykład konwersatoryjny), aktywizujące (metoda sytuacyjna, inscenizacja, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne (psychologiczne), eksponujące (film).

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Psychologia w systemie nauk humanistycznych, filozoficzne podstawy psychologii. Rozwój psychologii jako nauki, podstawowe teorie i prądy w psychologii współczesnej.
2. Podstawowe metody badawcze w psychologii, pojęcie świadomości w wybranych teoriach psychologicznych.
3. Introspekcjonizm, behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, psychologia poznawcza jako teorie przedstawiające różne poglądy na temat determinantów zachowania człowieka.
4. Procesy kierunkowe, teorie wyjaśniające powstawanie emocji, mechanizmy leżące u podstaw motywacji. Wewnętrzne i zewnętrzne czynniki pojawienia się motywu. Związki pomiędzy procesami emocjonalnymi, motywacyjnymi a działaniem. Czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na procesy motywacyjne.
5. Procesy poznawcze, spostrzeganie jako mechanizm tworzenia doświadczenia za pomocą zmysłów. Uwaga, pamięć, uczenie się, język, jako narzędzia niezbędne w procesie nabywania, tworzenia i przechowywania doświadczeń.
6. Stany świadomości – sen i czuwanie. Poziomy przetwarzania informacji. Procesy koncentracji uwagi.
7. Uczenie się jako specyficzny proces poznawczy. Procedura warunkowania klasycznego i sprawczego. Cechy skutecznej kary i nagrody. Czynniki pozytywnie wpływające na proces uczenia się.
8. Pamięć, jako proces nabywania, przechowywania odtwarzania doświadczenia, rodzaje pamięci, stadia zapamiętywania. Techniki sprawnego zapamiętywania.
9. Myślenie i język, jako procesy umożliwiające rozwiązywanie problemów. Typy myślenia, procedury rozwiązywania problemów. Myślenie twórcze, odtwórcze, kreatywność.
10. Teorie inteligencji, czynniki determinujące rozwój inteligencji. Klasyczna teoria inteligencji, inteligencja emocjonalna i wieloraka.
11. Etapy i prawidłowości rozwoju człowieka na przestrzeni całego życia.
12. Psychospołeczne uwarunkowania zdrowia psychicznego. Wpływ choroby somatycznej na zdrowie psychiczne człowieka (na poszczególnych etapach jego rozwoju od okresu noworodkowego po późną dorosłość).

Ćwiczenia:

1. Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej. Definicja i funkcje komunikowania się, modele i style komunikacji społecznej. Spostrzeganie.
2. Kompetencja komunikacyjna. Umiejętności podstawowe. Obraz własnej osoby, autoprezentacja. Znaczenie atrakcyjności interpersonalnej w zawodach bazujących na bezpośrednim kontakcie z drugim człowiekiem.
3. Komunikacja pozawerbalna, znacznie „mowy ciała” w procesie porozumiewania się. Dotyk jako specyficzny rodzaj komunikacji w relacji pielęgniarz/pacjent – pacjent. Ustalanie granic intymności.
4. Komunikacja słowna, indywidualne (pozytywne i negatywne) wyznaczniki porozumiewania się werbalne-

- go. Bariery w procesie porozumiewania się. Formułowanie skutecznego komunikatu nastawionego na kształtowanie postaw prozdrowotnych. Czynniki decydujące o skuteczności komunikatu perswazyjnego.
5. Rozróżnienie zachowań pasywnych, asertywnych i agresywnych w codziennych sytuacjach społecznych. Indywidualna „Mapa asertywności”, ćwiczenia w zakresie wprowadzania asertywności do repertuaru codziennych zachowań społecznych.
 6. Komunikowanie w sytuacji konfliktowej. Analiza przykładowych konfliktów; wartości, interesów, relacji, związanych z zawodem pielęgniarstwa/pielęgniarki.
 7. Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną. Rola komunikatu wspierającego, znacznie empatii, otwartości, aktywnego słuchania w komunikowaniu się z osobą chorą somatycznie.
 8. Specyfika komunikacji z osobami w różnych stanach chorobowych.

Samokształcenie:

1. Funkcjonowanie człowieka w warunkach stresu fizjologicznego i psychologicznego
2. Wpływ stresu sytuacyjnego i długotrwałego na funkcjonowanie człowieka (somatyczne, psychiczne i społeczne)
3. Związek pomiędzy poziomem stresu (pobudzenia) a skutecznością działania, analiza Prawa Yerkesa – Dodsona
4. Metody radzenia sobie ze stresem (wizualizacja, relaksacja, rekreacja, sztuka)
5. Indywidualne metody radzenia sobie ze stresem związanym z funkcjonowaniem w sytuacjach zawodowych oraz z syndromem wypalenia zawodowego

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6)

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
B.W1 B.W2 B.W3 B.W4 B.W5 B.W6 B.W7 B.W8 B.W14	Wiedza: Zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania. Zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne. Omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych. Wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka. Różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcia osobowości i jej zaburzeń. Charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji; Definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej. Zna techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego. Rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2 B.U3 B.U4 B.U5 B.U6 B.U7 B.U8 B.U9 B.U10 B.U11 B.U12 B.U13	Umiejętności : Ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka. Projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej; Prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne; Analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany; Ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja); Zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych; Zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego; Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się Wykazuje umiejętność aktywnego słuchania;

B.U14	Wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i para werbalnej w opiece zdrowotnej; Tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarza - pacjent oraz pielęgniarza - personel medyczny; Dokonuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych; Stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1 2 3 4 5 6 7 8	B.W1 B.W2 B.W3 B.W4 B.W5 B.W6 B.W7 B.W8 B.W.14	Egzamin pisemny
9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21	B.U2 B.U3 B.U4 B.U5 B.U6 B.U7 B.U8 B.U.9 B.U10 B.U11 B.U12 B.U13 B.U14	Obecność na zajęciach Samodzielne ćwiczenia, przygotowanie referatu, gry dydaktyczne
Kryteria oceny końcowej Ćwiczenia: - obecność i aktywność na zajęciach - ocena zaliczenia pisemnego Egzamin: pisemny		
Literatura podstawowa: 1. Aronson, E. (2009). Człowiek istota społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdział 4) 2. Kwiatkowska, A., Krajewska-Kułak, E., Panek, W. (red.). (2003). Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Lublin: Czelej. (rozdziały: 1, 2, 3,) 3. McKay, M., Davis, M. Fanning, P. (2004). Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (rozdziały: 1, 2, 3, 10, 11, 12, 18) 4. Morreale, S. P., Spitzberg, B. H., Barge, J. K. (2008). Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdziały: 5, 6, 16, 18.3.,) 5. Stewart, J. (red.). (2000). Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdziały: 3, 4, 5, 7, ,) 6. Strelau, J., Doliński, D. (red.). (2008). Psychologia. Podręcznik akademicki (t.1-2). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (Tom 2. Rozdział 19.4.)		

7. Motyka, M. Rola aktywnego słuchania w komunikacji terapeutycznej z pacjentem. W: Problemy Pielęgniarstwa 2011; 19 (2): 259-265.

Literatura uzupełniająca:

1. Dwyer, D. (2005). *Bliskie relacje interpersonalne*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Maslach, C., Leiter, M. P. (2011). *Prawda o wypaleniu zawodowym. Co robić ze stresem w organizacji*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Sapolsky, R. M. (2012). *Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod :	Socjologia P1P_NS-S
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Sociology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. Stanisław Zaborniak

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne - wykład 30 h samokształcenie 10 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Psychologia, pedagogika

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1,5 (1+ 0,5)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład W sumie: ECTS	30 30 1,0
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS	4 4 2 10p 0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce w zakresie socjologii.

Metody dydaktyczne: podające (wykład, objaśnienie lub wyjaśnienie) , wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Geneza, przedmiot, funkcje i podstawy teoretyczne socjologii.
2. Socjologia i jej specyfika jako nauki o zachowaniu.
3. Związki socjologii z naukami przyrodniczymi.
4. Wybrane metody i techniki badawcze socjologii.
5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne (kultura zdrowotna)
6. Podstawy socjologii choroby, niepełnosprawności i rehabilitacji.
7. Socjothanatologia- zagadnienia socjologicznej analizy śmierci i umierania.
8. Role społeczne (rola społeczna lekarza, pielęgniarki, pacjenta).
9. Zdrowie jako zjawisko społeczne (socjologia zdrowia).
10. Rola socjologii zdrowia, choroby i medycyny w nowoczesnych programach socjomedycznych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

Samokształcenie: opanowanie i pogłębianie treści wykładowych.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6).

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
B.W9 B.W10 B.W11 B.W12 B.W13 B.W15	Wiedza: Omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii; Omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych; Charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu; Definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania; Różnicuje pojęcia: dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej; Definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji;
B.U2 B.U15 B.U16	Umiejętności : Ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka. Analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu; Kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologii wśród dzieci i młodzieży.

	Kompetencje społeczne: nie dotyczy

5. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1. 2. 3. 4. 5. 6.	B.W9 B.W10 B.W11 B.W12 B.W13 B.W15	Egzamin
7. 8. 9.	B.U2 B.U15 B.U16	

Kryteria oceny końcowej

- frekwencja i aktywność na wykładach
- praca pisemna z socjologii pielęgniarstwa zaprezentowana ustnie (prezentacją multimedialną)
- egzamin w formie pisemnej

Literatura podstawowa:

1. Norman Goodman: *Wstęp do socjologii* Nowy Jork 1991.
2. Zygmunt Bauman: *Socjologia* Poznań 1996.
3. Adam Podgórecki: *Socjotechnika* Warszawa 1986.
4. Wiktor Szczerba: *Działalność społeczna* Warszawa 1966.
5. J. Aleksandrowicz: *W poszukiwaniu definicji zdrowia*, *Studia Filozoficzne*, 1972 nr 9.
6. Z. Cendrowski: *Będę żył 107 lat, Zdrowie społeczne*, Warszawa 1969.
7. A. Firkowska-Mankiewicz (red.): *Rodzina a problemy zdrowia i choroby*, Warszawa 1990.
8. K. Frysztacki (red.): *Z zagadnień socjologii stosowanej*, Kraków 1996
9. T. Jaworska: *Empiryczna analiza kategorii pojęciowej „zdrowie”* [w:] I. Kropińska (red.): *Zdrowie człowieka w jego egzystencji*, Elbląg 2000.
11. E. Korzeniowska: *O zdrowiu i jego definicjach*, „Zdrowie Publiczne” 1988 nr 9.
12. T. B. Kulik: *Koncepcja zdrowia w medycynie* [w:] Kulik T. B. Kulik, I. Wrońska: *Zdrowie w medycynie i naukach społecznych*,
13. Stalowa Wola 2000.
14. A. Majchrowska (red.): *Wybrane elementy socjologii. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych*, Lublin 2003.
15. P. Ochman: *Socjologiczna interpretacja definicji zdrowia WOH, implikacje teoretyczne i praktyczne*, „Studia Socjologiczne”
16. 1986 nr 2.
17. A. Ostrowska: *Wstęp do socjologii medycyny*, Warszawa 1990.
18. K. Puchalski: *Zdrowie w świadomości społecznej*, Łódź 1997.
19. Z. Słońska, M. Musina: *Promocja zdrowia. Słownik podstawowych terminów*, Warszawa 1993.
20. M. Sokołowska, J. Hołowka, A. Ostrowska (red.): *Socjologia a zdrowie*, Warszawa 1976.
21. M. Sokołowska (red.): *Socjologia zdrowia i medycyny. Konserwatorium. Materiały 1986–1988* Warszawa 1989.
22. M. Sokołowska (red.): *Badania socjologiczne w medycynie*, Warszawa 1969.
23. I. Taranowicz, A. Majchrowska, Z. Kawczyńska-Butrym: *Elementy socjologii dla pielęgniarek*, Lublin 2000.
24. B. Tobiasz-Adamczyk: *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*, Kraków 1995.
25. I. Wrońska, J. Mariański: *Wartości życiowe młodzieży (na przykładzie szkół pielęgniarstkich)*, Lublin 1999.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Pedagogika P1P_NS-P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pedagogic
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Prof. Zygmunt Sibiga

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne - wykład 25 h seminarium – 15 h samokształcenie- 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Psychologia, socjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1,5 + 0,5)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład Seminarium W sumie: ECTS	25 15 40 1,5

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne	7
	praca w bibliotece	5
	praca w sieci	3
	w sumie:	15
	ECTS	0,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce//kompetencji w zakresie pedagogiki.

Metody dydaktyczne: podające (wykład , objaśnienie lub wyjaśnienie), eksponujące (film), metody aktywizujące

Treści kształcenia :

Wykłady:

1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu, pojęcie wychowania i jego cechy, podstawowe pojęcia pedagogiczne, miejsce pedagogiki w systemie nauk o człowieku , paradygmaty pedagogiki współczesnej, przedmiot i metody badań pedagogiki jako nauki.
2. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi, istota i płaszczyzny współpracy z psychologią, filozofią, socjologią i innymi naukami społecznymi. Filozoficzne podstawy działalności wychowawczej, wychowanie jako zjawisko społeczne, środowisko społeczne i jego kształtowanie.
3. System edukacyjny w Polsce, ogólna charakterystyka poszczególnych elementów (system szkolny, opiekuńczy, kształcenia równoległego, permanentnego, rodzinnego), cechy systemu szkolnego (obowiązkowość, drożność, dostępność, jednolitość).
4. Rozwój systemów dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu herbertowskiego, progresywnego i współczesnego. Systemy wychowania, np. chrześcijański, liberalny, współczesny.
5. Cele wychowania jako realizacja wartości osobowych i społecznych. Strategie wychowawcze (np. strategia dysonansu , świadectwa, symulacji).
6. Kategorie aksjologiczne w wychowaniu (wartości a sacrum, wartości chrześcijańskie, wartości a symbole w wychowaniu, wartości a normy społeczne).
7. Potrzeby odwoływania się do wartości w wychowaniu, preferowanie wartości w wychowaniu, prymat wartości nad celami wychowania.
8. Teorie , formy metody wychowania. Trudności wychowawcze.
9. Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych. Przedmiot i cel badań pedagogiki zdrowia. Edukacja zdrowotna w szkole, zakładach pracy i innych siedliskach, edukacja pacjenta.
10. Formy, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.
11. Organizacja i metody pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki.

Seminaria i samokształcenie:

1. Wychowanie w świetle teorii osobowości. Teoria behawiorystyczna a wychowanie. Teoria zorientowana humanistycznie a wychowanie. teoria psychologiczna a wychowanie.
2. Charakterystyka współczesnych systemów wychowawczych. Założenia systemu chrześcijańskiego.
3. Wartości w wychowaniu. „Wolność” jako podstawowy fakt ludzkiej egzystencji i procesu wychowania. „Odpowiedzialność” jako podstawowa kategoria egzystencji osobowej.
4. Wychowanie moralne i prorodzinne . potrzeba wychowania prorodzinnego.
5. Rodzina jako środowisko wychowawcze, funkcje, przemiany, postawy rodzicielskie. Rodzina a instytucjonalne formy wychowania.
6. Metody wychowania (metody modelowania, metody zadaniowe, metody perswazji, metody nagradzania i karania).
7. Metody dydaktyczne edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.
8. Środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej pacjentów w różnym wieku.

9. Rozumienie pojęć: edukacja zdrowotna, edukacja pacjentów, wychowanie zdrowotne, oświata zdrowotna.		
10. Specyfika pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki.		
5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6)		
Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	
B.W16 B.W17	Wiedza: Objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania); Wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga : Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1 2	B.W16 B.W17	Egzamin pisemny
Kryteria oceny końcowej: • Obecność na wykładach i seminarium jako dopuszczenie do egzaminu • Ocena z seminarium- aktywność na zajęciach • Ocena z egzaminu pisemnego		
Literatura podstawowa: 1. Ciechaniewicz W., Pedagogika. PZWL, Warszawa 1999. 2. Kamińska U., Zarys metodyki pracy opiekuńczo – wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania. Katowice 2002. 3. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2006. 4. Nowicka A. (red.), Wybrane problemy osób starszych. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006. 5. Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1-2, pod red. Kwiecińskiego Z. i Śliwerskiego B. PWN, Warszawa 2003. 6. Szewczyk T., Pedagogika zdrowia. [W:] Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej, tom 3. Praca zbiorowa pod red. Śliwerskiego B. Gdańsk 2006, GWP, s. 337 – 359. 7. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowawcze. Kraków 2001. 8. Wrońska I., Nowak M. (red), Wprowadzenie do pedagogiki. Wyd. Czelej, Lublin 2002.		
Literatura uzupełniająca: 1. Barnes D., Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia, Warszawa 1988. 2. Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, Kraków 2007. 3. Biernacka D., Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia, Warszawa 2001. 4. Demel M., Pedagogika zdrowia. WSiP, Warszawa 1980. 5. Janowski A., Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań, Warszawa 2002. 6. Janowski A., Poznawanie uczniów, Warszawa 1985. 7. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki . PWN, Warszawa 1993. 8. Kupisiewicz C., Podstawy dydaktyki ogólnej, Warszawa, 1996. 9. Łobocki M., Trudności wychowawcze w szkole, Warszawa 1989. 10. Łysek J. (red), Niepowodzenia szkolne, Kraków 1998. 11. Mieszalski S., Interakcje w klasie szkolnej, Warszawa 1997. 12. Nałaskowski A., Metody nauczania, Toruń 1997. 13. Nowak M., Podstawy pedagogiki otwartej. KUL 1999. 14. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1987. 15. Podstawy edukacji, Krosno 1994.		

16. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1998.
17. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	PRAWO P1P_NS-Pr
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Law
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Dr Magdalena Materniak

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki Społeczne
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne wykład - 20 h samokształcenie – 10 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów)	1 (0,75 + 0,25= 1)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela. Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład: 20 h W sumie ECTS:	20 20 0,75
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie: W sumie ECTS:	10 10 0,25
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji interpretowania przepisów prawnych regulujących zawód pielęgniarki/pielęgniarsza oraz przepisów prawnych regulujących udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu (stosunek pracy, umowa cywilno-prawna).			
Metody dydaktyczne: Wykład			
Treści kształcenia Wykłady: 1. Prawo w organizacji życia społecznego 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych 5. Formy organizacyjno – prawne udzielania świadczeń zdrowotnych 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych w świetle ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia 8. Prawa pacjenta. Regulacje międzynarodowe. Ustawodawstwo polskie regulujące prawa pacjenta. Samokształcenie: 1. Przygotowanie do kolokwium końcowego z treści przedstawianych na wykładzie. 2. Zapoznanie się z aktami normatywnymi regulującymi zawód pielęgniarki/pielęgniarsza i udzielanie świadczeń zdrowotnych.			
5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego			
Efekt kierunkowy		Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	
B_W19	B_W20	B_W21	B_W22
		Wiedza: Zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy; Zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej; Zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej; Różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	
B_U17	B_U18	Umiejętności: Zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych; Zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.	
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga : Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach			
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów	

		kształcenia	
1	B_W19	Zaliczenie pisemne	
2	B_W20		
3	B_W21		
4	B_W22		
5	B_U17		
6	B_U18		
Kryteria oceny końcowej:			
• Obecność na wykładach • Ocena z zaliczenia pisemnego			
1. Literatura podstawowa: 2. Akty prawne/ Ustawy i Rozporządzenia dotyczące omawianej problematyki wg aktualnego stanu prawnego 3. Karkowska D., Włodarczyk W.C., Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer, 2014 4. Filarski T., Sroka T., Zrozumieć prawa pacjenta, Warszawa, 2015			
Literatura uzupełniająca:			
1. Kubiak R., Prawo medyczne, Warszawa, 2014 2. Kuciński J. (red.), Zarys prawa, Warszawa 2012			

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zdrowie Publiczne P1P_NS-ZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Public Health
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki Zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Paweł Januszewicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 75 h samokształcenie- 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	-
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	4,5 (3,5+1)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład W sumie: ECTS	75 75 3,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 5 5 15 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności modelowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę wybranych systemów opieki.	
Metody dydaktyczne: wykład podający, wykład w systemie e-learning	
Treści kształcenia Wykłady: 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Założenia i zadania systemowego modelu ochrony zdrowia w Polsce. 3. Współczesne strategie opieki medycznej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia publicznego. 4. Modele edukacji zdrowotnej-założenia teoretyczne ich realizacja w koncepcji zdrowia publicznego. 5. Relacje między rodziną a zdrowiem i chorobą. 6. Patologia rodziny a zdrowie. 7. Media a zdrowie publiczne 8. Nowe technologie w komunikacji o zdrowiu i chorobie 9. Zdrowie publiczne międzynarodowe Samokształcenie 1. Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. 2. Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i aktywnością fizyczną. 3. Czynniki kształtujące stan zdrowia. 4. Narkomania jako problem medyczny i społeczny. 5. Zaburzenia psychiczne jako zagrożenie zdrowia populacji 6. Opieka medyczna w szkole w ramach zdrowia publicznego 7. Model medycyny rodzinnej- założenia i zadania 8. Koncepcja medycyny pracy	
5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji	
Efekty kształcenia	
Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)

B_W23	Zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka;	
B_W24	Przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;	
B_W25	Wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
B_W26	Zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	
B_W27	Klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;	
B_W28	Omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych;	
B_W29	Charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
B_W30	Omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;	
B_W31	Wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;	
B_W32	Wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej;	
B_W33	Określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	
B_W35	Omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej;	
B_W36	Omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm;	
B_W37	Charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązujących na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	
B_W38	Definiuje pojęcia: obciążenie pracą; choroba zawodowa i wypadek przy pracy;	
B_W39	Wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy;	
B_W40	Opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie w rozwoju zawodowym;	
	Definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu; różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgniarskiej;	
	Opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia	
	Ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych, demograficznych;	
B_U1	Interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;	
B_U20	Dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania;	
B_U21	Projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych	
B_U22	zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;	
B_U23	Kontroluje czynniki obciążające w pracy pielęgniarki oraz sprzyjające występowaniu chorób	
B_U24	zawodowych i wypadków przy pracy;	
B_U25	Rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae,	
B_U26	list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja); Przeprowadza ocenę jakości opieki pielęgniarskiej dla potrzeb doskonalenia pielęgnowania;	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga : Warunkiem dopuszczenie studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia

1	B_W23 B_W24 B_W25 B_W26 B_W27 B_W28 B_W29 B_W30 B_W31 B_W32 B_W33 B_W34 B_W35 B_W36 B_W37 B_W38 B_W39 B_U40	Egzamin pisemny
2	B_U1 B_U20 B_U21 B_U22 B_U23 B_U24 B_U25 B_U26	

Kryteria oceny końcowej

- Obecność na wykładach jako dopuszczenie do egzaminu
- Ocena z egzaminu pisemnego

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa:

1. Indulski J.A., Jethon Z., Dawydzik L.T.: Zdrowie publiczne : wybrane zagadnienia, Łódź : Oficyna Wydawnicza IMP im. prof. J. Nofera , 2000
2. Januszewicz P., Socha P., Mazur A.: Zdrowie publiczne. Cz. 1, Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego , 2009 Kulik B. T., Latański M.: Zdrowie publiczne : podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Lublin : "Czelej" , 2002
3. Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne : ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej, Warszawa : CeDeWu , 2004
4. Nojszewska E.: System ochrony zdrowia w Polsce Warszawa : Wolters Kluwer Polska , 2011
5. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Warszawa : Wolters Kluwer Polska , 2010
6. Włodarczyk C. (red.): Systemy zdrowotne : zarys problematyki, Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego , cop. 2001
7. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne : wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2009

Literatura uzupełniająca:

1. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym ,Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2010
2. Latański M., (red.), Zdrowie publiczne, AM Lublin 1999.
3. Latański M., Medycyna rodzinna w Polsce, Medycyna rodzinna 1998, s. 2.
4. Latański M., Woźnica L., Zakres świadczeń zdrowotnych i medycznych realizowanych w praktyce lekarzy rodzinnych, Medycyna Ogólna 1998, s 28-35.
5. Ogińska-Bulik N., Miniszewskiej J.: Zdrowie w cyklu życia człowieka ,Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu

Łódzkiego , 2012

6. www.polsatnews.pl
7. <http://www.mp.pl>
8. <http://www.mz.gov.pl>
9. Standardy Medyczne Profilaktyka Zdrowotna, czasopismo lekarskie.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki P1P_NS-FiEZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Philosophy and ethics of the profession of a nurse
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Dr n. hum. Beata Dobrowolska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki Społeczne
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne wykład - 65 h samokształcenie – 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty: wprowadzające	Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów)	4 (3 + 1= 4)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład:	65
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	W sumie: ECTS	65
		3

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Przygotowanie do zaliczenia – 10h	10
	Praca w bibliotece – 5h W sumie: ECTS	5 15 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Nie dotyczy	

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji holistycznego, tolerancyjnego i opiekuńczego postępowania, z poszanowaniem wieku, płci, poglądów, kultury, religii, narodowości, stylu życia, przekonań i życzeń każdej osoby, która wchodzi w relacje z pielęgniarką/pielęgniarem oraz wykształcenie kompetencji rozwiązywania problemów moralnych w pracy z poszanowaniem systemu wartości pacjenta i własnego.

Metody dydaktyczne: Wykład podający, wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Powstawanie nauki i filozofii. Jońscy filozofowie przyrody.
2. Teorie żywiołów i medycyna Hipokratesa. Medycyna jako teoria, technologia i etyka.
3. Filozofia Platona i Arystotelesa. Idea i forma.
4. Stoicyzm i epikureizm – różne filozofie i etyki w dobie upadku i kryzysu cywilizacyjnego.
5. Filozofia św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu.
6. Rene Descartes i Pascal. Porządek rozumu i serca. Dualizm psychofizyczny.
7. Egzystencjalizm chrześcijański i laicki. Wolność i odpowiedzialność.
8. Utylitaryzm.
9. Personalizm chrześcijański
10. Etyka jako nauka filozoficzna- główne kierunki i ich charakterystyka.
11. Etyka zawodowa pielęgniarek. Historia pielęgniarstwa jako historia etyki pielęgniarstwa
12. Koncepcje etyczne w medycynie i pielęgniarstwie. Pryncypializm, personalizm, utylitaryzm, etyka troski, teoria adwokatury, etyka niezależna T. Kotarbińskiego.
13. Wartości w pracy pielęgniarki – aksjologia pielęgniarstwa.
14. Kodeksy etyki zawodowej pielęgniarek: kodeks ICN, kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP.
15. Prawa pacjenta w pracy pielęgniarki- dokumenty międzynarodowe i krajowe.
16. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarki i podejmowanie decyzji etycznych.
17. Odpowiedzialność zawodowa i cywilna w zawodzie pielęgniarki.
18. Wzory osobowe w pielęgniarstwie.
19. Bioetyka – wprowadzenie w zagadnienie.

Samokształcenie:

1. Przygotowanie do egzaminu z treści przedstawianych na wykładzie.
2. Godność człowieka w pracy pielęgniarki – różnorodność określeń, konsekwencje dla praktyki pielęgniarstwa.
3. Zakaz dyskryminacji w pracy pielęgniarki – analiza dokumentów praw człowieka i deontologii.
4. Etyka końca życia – problemy moralne opieki terminalnej,
5. Etyka czci dla życia Alberta Schweitzera.
6. Klauzula sumienia w kodeksach etyki zawodowej pielęgniarek

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
B_W41	Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;

B_W42 B_W43 B_W44 B_W45	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego); Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki; Zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki; Rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	
	Umiejętności:	
B_U27 B_U28 B_U29 B_U30	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki; Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną; Wie jak rozwiązać dylematy moralne w praktyce zawodowej; Dbą o rozwój moralny i kształtowanie sumienia;	
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1 2 3 4 5 6 7 8 9	B_W41 B_W42 B_W43 B_W44 B_W45 B_U27 B_U28 B_U29 B_U30	Praca pisemna z zakresu filozofii i etyki Prezentacja pracy na temat wzoru osobowego w pielęgniarstwie
Kryteria oceny końcowej:		
• Obecność na wykładzie • Ocena z zaliczenia końcowego- suma z ocen za aktywność na zajęciach, z oceny za pracę pisemną i z oceny za prezentację pracy.		
Literatura podstawowa:		
1. Wrońska I., Mariański J. (red.): <i>Etyka w pracy pielęgniarstwie</i>, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002 2. Dobrowolska B., <i>Etyka w pielęgniarstwie</i>, w: Bioetyka, Rożyńska J., Chańska W. (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2013. 3. Dobrowolska B.: <i>Wprowadzenie do medycznej etyki troski</i>, Wydawnictwo BRANTA, 2010 4. Fry S.T. Johnstone M.J., <i>Etyka w praktyce pielęgniarstwie. Zasady podejmowania decyzji etycznych</i>. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009. 5. Karkowska D., <i>Prawa pacjenta</i>. ABC a Wolters Kluwers business, Warszawa 2009; 6. <i>Karta Pracowników Służby Zdrowia</i>, Papieska rada Ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, Watykan 1995. 7. Kazusy etyczne wraz z analizą na stronie: http://www.incet.uj.edu.pl 8. Dobrowolska B., <i>Problemy etyczne i prawne w opiece nad noworodkiem urodzonym przedwcześnie</i>, w: <i>Opieka nad wcześniakiem</i>, Pilewska-Kozak A., (red.), PZWL, Warszawa 2009; 9. Dobrowolska B.: <i>Dylematy moralne w pracy pielęgniarstwie</i>, w: <i>Problemy wielokulturowości w medycynie</i>, Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędzióra-Kornatowska E. (red.), PZWL, Warszawa 2010. 10. Zasoby Wirtualnego Muzeum Pielęgniarstwa Polskiego – www.wmpp.org.pl 11. Konstańczak St.: <i>Etyka pielęgniarstwa</i>, Wydawnictwo Difin, 2010 12. Pater D. <i>Rachunek sumienia dla katolickich lekarzy i pielęgniarzek</i>, Wydawnictwo PAX 2010 13. Dokumenty praw człowieka i pacjenta 14. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, 2003.		

Literatura uzupełniająca:

1. Tatarkiewicz W.: Historia filozofii, T. I, II i III PWN, Warszawa 1970
2. Kuderowicz Z.: Filozofia nowożytnej Europy, PWN, Warszawa 1989
3. Szumowski Władysław.: Historia medycyny filozoficznie ujęta, Warszawa 1994
4. Brzeziński T.: *Etyka lekarska*, PZWL, Warszawa 2002

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod :	Język angielski P1P_NS-JA
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	English
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Obszar nauk humanistycznych
Dziedzina:	Dziedzina nauk humanistycznych
Dyscyplina nauki:	Nauczanie języka obcego
Koordinator przedmiotu:	Mgr Anna Świst

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Język polski i j.angielski
Rok studiów, semestr:	Rok I i II, semestr I,II,III,IV
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne – ćwiczenia 30 h+30h+30h+30h samokształcenie – 25 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Znajomość języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym lub zaawansowanym

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	5 (4Ćw. +1 S.)	stacjo- narne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Ćwiczenia W sumie: ECTS	30 30 30 30 120 4
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne praca nad projektem przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	4 4 2 10 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zdobycie kompetencji językowych na poziomie B1.

Metody dydaktyczne:

- metody podające
- opowiadanie, opis, prelekcja, anegdota, objaśnienie lub wyjaśnienie
- metody aktywizujące
- metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne), dyskusja, film
- metody programowane
- z użyciem komputera
- metody praktyczne
- ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów, symulacja.

Treści kształcenia: Słownictwo i struktury gramatyczne na poziomie B1, słownictwo specjalistyczne z zakresu języka angielskiego medycznego.

Gramatyka:

1. Czasy gramatyczne
2. Czasowniki modalne
3. Formy czasownikowe - bezokolicznik, rzeczownik odsłowny, imiesłowy, czasowniki nieregularne
4. Zdania złożone, łączniki zdań
5. Przymiotniki, przysłówki, stopniowanie przymiotników i przysłówków
6. Strona bierna
7. Mowa zależna
8. Okresy warunkowe
9. Rzeczowniki, przedimki
10. Kwantyfikatory, określniki, zaimki
11. Pytania, krótkie odpowiedzi
12. Przyimki czasu, miejsca, ruchu

Słownictwo:

1. The Human Body and Body parts (Części ciała)
2. Internal Organs (Organy wewnętrzne)
3. The Musculoskeletal System (Układ mięśniowo-szkieletowy)
4. The Cardiovascular System (Układ krwionośny)
5. The Digestive System (System trawienny)
6. The Urinary System and its Disorders (Układ moczowy)
7. The Respiratory System (Układ oddechowy)
8. The Nervous System (System nerwowy)
9. The Female Reproductive System (Układ rozrodczy - żeński)
10. The Male Reproductive System (Układ rozrodczy - męski)
11. Medical Specialists (Lekarze specjaliści)
12. Hospital Wards (Oddziały szpitalne)
13. What Nurses Do (Obowiązki pielęgniarek)
14. The School Nurse (Pielęgniarka szkolna)
15. Working in a Hospital (Praca w szpitalu)
16. Vital signs (Oznaki życiowe)
17. Patient 's personal Hygiene (Higiena pacjenta)
18. Diseases
19. Drugs (Lekarstwa)
20. Pregnancy and Prenatal Care (Ciąża i opieka przedurodzeniowa)
21. Labour and Postnatal Care (Poród i opieka pourodzeniowa)
22. Postoperative Nursing Care (Opieka pooperacyjna)

Samokształcenie

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6).

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
B.W46	Wiedza: Zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
B.U32 B.U33	Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim; Porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.;
	Kompetencje społeczne: nie dotyczy

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu (egzamin ustny , pisemny) jest 100% obecności na zajęciach

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji	Ocena końcowa
1.	B.W46	- sprawdzian wiedzy - sprawdzian umiejętności - zaliczenie projektu (indywidualne, grupowe) - zaliczenie ćwiczeń praktycznych - prezentacja ustna	Ocena z egzaminu końcowego (średnia ocen z egzaminu pisemnego i ustnego)

2. 3.	B.U32 B.U33	- sprawdzian wiedzy - sprawdzian umiejętności - zaliczenie projektu (indywidualne, grupowe) - zaliczenie ćwiczeń praktycznych - prezentacja ustna	
Kryteria oceny końcowej • Aktywny udział w ćwiczeniach, terminowe przygotowanie poszczególnych zadań i projektów • Pozytywne oceny z kolokwiów częściowych i wypowiedzi ustnych • Egzamin pisemny i ustny			
Literatura podstawowa: 1. Skrypt do nauki języka angielskiego dla kierunku pielęgniarstwo: BASIC ENGLISH IN MEDICINE AND NURSING, PWSZ Krosno 2010 2. <i>New English File Intermediate lub Pre-Intermediate</i>, Oxenden C., Latham-Koenig Ch. Literatura uzupełniająca: 1. English Grammar in Use – Intermediate, Raymond Murphy			

MODUŁ- PODSTAWY OPIEKI PIELEŃNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy pielęgniarstwa P1P_POP-PP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Dr hab. n. med. Danuta Zarzycka, mgr Maria Zakrzewska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwiej
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	I rok, semestr I i II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h, ćwiczenia 160 h, samokształcenie 85, zajęcia praktyczne 80 h, praktyki zawodowe 120 h.
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	19	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela (kontaktowych, w czasie rzeczywistym, w tym testy, egzaminy etc) z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład - 30 h Ćwiczenia – 160 h Zajęcia praktyczne – 80 h ECTS	1 8 3 12
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne – 40 h praca w bibliotece – 45 h ECTS	1,5 1,5 3
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe – 120 h ECTS	4

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w zasób podstawowej wiedzy pielęgniarstwa oraz podstawowych umiejętności praktycznych jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwa na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami.

Metody dydaktyczne: podające (wykład), problemowe (wykład problemowy), aktywizujące (symulacja, metoda przypadków, sytuacyjna), eksponujące (pokaz, instruktaż, film), praktyczne (ćwiczenia w warunkach laboratoryjnych, ćwiczenia w warunkach naturalnych)

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Pielęgniarstwo i jego istota. Pielęgniarstwo jako zawód, profesja, dyscyplina naukowa, sztuka. Pielęgniarstwo w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości
2. Pielęgniarstwo a opieka. Opiekuńczość a pielęgnowanie. Formy opieki
3. Pielęgniarka jej rola i funkcje zawodowe
4. Pacjent i koncepcje jego postrzegania. Potrzeby zdrowotne pacjenta, klasyfikacje, charakterystyka.
5. Udział i zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
6. Pielęgniowanie- działalność praktyczna pielęgniarki na rzecz podmiotu opieki w tym pomaganie, wspieranie, empatia.
7. Pielęgniowanie zindywidualizowane – istota i cechy, etapy i ich charakterystyka. Dokumentowanie pielęgnowania zindywidualizowanego
8. Diagnoza pielęgniarstwa - istota, znaczenie i cechy oraz klasyfikacje diagnoz w tym NANDA i ICNP.
9. Ocena stanu zdrowia, ustalenie rozpoznania, formułowanie planu opieki pielęgniarstwa opartego na dowodach naukowych u pacjentów z zaburzeniami termoregulacji, zmianami na skórze w tym odleżynami, zaburzeniami snu)
10. Podstawy teoretyczne pielęgnowania – teorie pielęgniarstwa. Istota pielęgnowania według F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy.

Ćwiczenia :

1. Higieniczne mycie rąk.
2. Bandażowanie – zasady, sposoby i techniki wykonania.
3. Ścielenie łóżka dla chorego – wersje i modyfikacje.
4. Pozycje złożeniowe pacjenta i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień.
5. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej – odmiany i modyfikacje.

6. Toaleta ciała u chorego leżącego – wersje i modyfikacje.
7. Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy.
8. Przenoszenie i transport chorego.
9. Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych
10. Zabiegi p/zapalne, bańki lecznicze – istota, rodzaje, stosowanie.
11. Zabiegi dorektalne.
12. Podawanie leków przez przewód pokarmowy, układ oddechowy oraz na skórę i błony śluzowe.
13. Podawanie leków drogą dotkankową: (iniekcje domięśniowe, podskórne, próby śródskórne, iniekcje dożylnie, kroplowy wlew dożylny, zakładanie igły wigo, zastosowanie pompy infuzyjnej w podawaniu leków.)
14. Pobieranie materiałów do badań: (mocz, kał, płwocina, pobieranie krwi żyłnej do badań metodą tradycyjną i próżniowo- aspiracyjną, oznaczanie glikemii za pomocą glukometru, wykonanie OB.)
15. Wykonanie badania elektrokardiograficznego serca i podstawy oceny zapisu.
16. Zabiegi fizykalne w profilaktyce przeciwoleżynowej.
17. Dokumentowanie pielęgnowania zindywidualizowanego
18. Drenaż ułożeniowy. Gimnastyka bierna i czynna.
19. Wykonywanie spirometrii
20. Zgłębnikowanie żołądka, karmienie za pomocą zgłębnika
21. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania (chirurgiczne mycie rąk, przygotowanie stolika opatrunkowego, zmiana opatrunku na ranie)
22. Jałowe mycie krocza, płukanie pochwy
23. Toaleta pośmiertna
24. Cewnikowanie pęcherz moczowego, płukanie pęcherza moczowego
25. Asystowanie pielęgniarki przy pobieraniu materiałów do badań (punkcja lędźwiowa, mostka, talerza biodrowego, jamy otrzewnowej i jamy opłucnej)
26. Wybrane metody pielęgnowania noworodka/niemowlęcia (dokonywanie pomiarów, przewijanie dziecka, pielęgnowanie kikutu pępowiny, kąpiel, karmienie dziecka)

Zajęcia praktyczne:

1. Zakres zadań i warunki pracy pielęgniarki w zakładach opieki zdrowotnej
2. Działania edukacyjne i wychowawcze w pracy pielęgniarki
3. Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionym
4. Zakres działań profilaktycznych i leczniczych pielęgniarki wobec pacjenta zagrożonego rozwojem odleżyn
5. Zadania pielęgniarki w opiekowaniu się pacjentem z trudnościami w samoobsłudze, pacjentem z zaburzeniami snu, z bólem i gorączką, z pierwotnymi i wtórnymi wykwitami skórnymi
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnym stanie: zdrowym, zagrożonym chorobą, o niepomyślnym rokowaniu

Praktyki zawodowe:

1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z chorym i jego rodziną.
2. Utrzymywanie kontaktu terapeutycznego pomiędzy studentem a pacjentami hospitalizowanymi.
3. Samodzielne przyjmowanie pacjenta do oddziału, zakładanie dokumentacji pielęgniarskiej.
4. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia pacjenta (wstępne i bieżące), ustalanie rozpoznawania pielęgniarskiego i proponowanie oraz realizowanie wybranych form opieki pielęgniarskiej.
5. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów.
6. Stosowanie w praktyce znanych zasad pielęgnowania pacjentów ze zwróceniem szczególnej uwagi na skórę, błony śluzowe i układ termoregulacji.
7. Sprawowanie opieki nad pacjentem długotrwale unieruchomionym

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekty kształcenia

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C. W1.	Wiedza: Wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;

C. W2.	Omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu profesjonalizacji;
C. W3.	Definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;
C. W4.	Charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;
C. W5.	Opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i Primary Nursing (istota, odrębności) oraz wpływu pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;
C. W6.	Zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarstwa;
C. W7.	Określa istotę opieki pielęgniarstwa opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;
C. W8.	Różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji;
C. W9.	Wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta w tym: długotrwałe unieruchomienie, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;
C. W10.	Różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
C. W11.	Charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;
C. W12.	Opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa;
	Umiejętności
C. U1.	Proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;
C. U2.	Gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;
C. U3.	Wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi a także inne testy paskowe;
C. U4.	Oznacza glikemię za pomocą glukometru;
C. U5.	Ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;
C. U6.	Planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym/niepełnosprawnym i jego rodziną;
C. U7.	Monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu;
C. U8.	Dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa;
C. U9.	Przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
C. U10.	Podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza, oblicza dawki leków;
C. U11.	Pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;
C. U12.	Pielęgnuje skórę i jej wytwory, błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych w tym stosuje kąpiele lecznicze;

C. U13.	Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany w tym wykorzystuje bandażowanie;
C. U14.	Wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;
C. U15.	Wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;
C. U16.	Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;
C. U17.	Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje;
C. U18.	Wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych;
C. U19.	Wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne;
C. U20.	Zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;
C. U21.	Stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku;
C. U22.	Wykonuje płukanie oka i ucha;
C. U23.	Podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;
C. U24.	Zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treści
C. U25.	Stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie;
C. U26.	Zakłada, usuwa cewnik z żył obwodowych;
C. U27.	Monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;
C. U28.	Wykonuje pulsoksymetrię, kapnometrię i EKG
C. U29.	Asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej
C. U30.	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;
C. U31.	Wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia i monitoruje jego rozwój;
C. U32.	Przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;
C. U33.	Prowadzi dokumentację opieki pielęgniarstwa w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn;
C. U34.	Odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich;
C. U35.	Pomagania pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;
C.U61.	Wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach przedmiotu leczniczego
D.U1	Gromadzi informacje , formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.

	Postawy			
D.K.1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece			
D.K.2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu			
D.K.3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece			
D.K.4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych			
D.K.5	Przestrzega praw pacjenta			
D.K.6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe			
D.K.7	Przestrzega tajemnicy zawodowej			
D.K.8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:				
Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach				
Lp	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji	Ocena formująca	Ocena końcowa
	C. W1	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego
	C. W2	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego
	C.W.3	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego
	C.W.4.	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego
	C.W.5.	Opis studium przypadku metodą procesu pielęgnowania	Dyskusja grupowa nad opisem, indywidualne fragmentaryczne	Zaliczenie sprawozdania – studium przypadku z realizacji praktyki
	C.W.6.	Opis studium przypadku metodą procesu pielęgnowania	Dyskusja grupowa nad opisem, indywidualne fragmentaryczne	Zaliczenie sprawozdania – studium przypadku z realizacji praktyki
	C.W.7.	test wiedzy	Po semestrze studiów	Ocena opisu sytuacji zdrowotnej pacjenta wg teorii i dyskusja argumentująca
	C.W.8.	Test wiedzy	Zaliczenie po semestrze	Ocena zaangażowania w dyskusji, refleksja i obserwacja uczestnicząca
	C.W.9.	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego
	C.W. 12.	Test wiedzy mieszany jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,	na koniec semestru pierwszego	na koniec semestru drugiego

	C.U.1.	Zastosowanie wiedzy w praktyce świadczenia opieki	Obserwacja uczestnicząca bieżąca	Dyskusja wartościująca
	C. U. 2.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca ustna	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego
	C. U. 3	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca ustna	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 4.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca ustna	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 5.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego
	C. U. 6.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego
	C. U. 7.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 4
	C. U. 8.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego
	C. U. 9.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 10.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 11.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 4
	C. U. 12.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego
	C. U. 13.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 14.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 4
	C. U. 15.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2

	C. U. 32.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 33.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 34.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
	C. U. 35. C.U.61.	Test umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i naturalnych	Ocena bieżąca	Ocena końcowa w dzienniczku kształcenia praktycznego na poziomie conajmniej 2
D.K.1 D.K.2 D.K.3 D.K.4 D.K.5 D.K.6 D.K.7 D.K.8 D.K.9 D.K.10	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – czyli na w.w przedmiocie – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.			
Kryteria oceny końcowej: Ocena z egzaminu pisemnego – średnia z ocen efektów kształcenia Ocena z ćwiczeń (egzamin OSCE) Obecność na zajęciach (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe): Ocena końcowa jest obliczona w przypadku gdy stwierdzono: pozytywną ocenę z egzaminu teoretycznego, praktycznego, zajęć praktycznych, praktyk zawodowych				
Zalecana literatura. Podstawowa 1. Ciechaniewicz W.(red): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych. T 1-2. PZWL, Warszawa 2006 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Wyd. Czelej, Lublin 2008. 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarские. Tom II, Wyd. Czelej, Lublin 2008 4. Ackley B., Ladwing G., Podręcznik diagnoz pielęgniarских. Przewodnik planowania opieki opartej na dowodach naukowych. Wyd. GC Media House, Warszawa 2011. Uzupełniająca 1. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. PZWL. Warszawa, 2014. 2. Hildebrand N.: Iniekcje, infuzje, pobieranie krwi. Elsevier, Urban&Partner , Wrocław 2001. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Procedury pielęgniarские. WL PZWL, Warszawa 2013.				

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Promocja Zdrowia P1P_POP-P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health Promotion
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Mgr Agnieszka Kijowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia podstawowego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30h samokształcenie- 20h zajęcia praktyczne - 20h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	3,5 (2,5+1)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład zajęcia praktyczne ECTS	30 20 2,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Przygotowanie do zaliczenia praca w bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS	10 5 5 20 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie kompetencji w zakresie : rozpoznania potrzeb edukacji zdrowotnej wybranych grup (członków rodziny, grupy rówieśniczej) dostosowania strategii wsparcia działań promujących zdrowie oraz wspieranie odbiorców świadczeń/klientów w dążeniu do dbania o zdrowie własne i innych.

Metody dydaktyczne: wykład podający , wykład w systemie e-learning, metody praktyczne

Treści kształcenia:**Wykłady:**

1. Koncepcje zdrowia w medycynie i naukach społecznych.
2. Uwarunkowania zdrowia i rodzaje zagrożeń zdrowotnych powodowanych przez współczesną cywilizację Dekalog zdrowego stylu życia.
3. Promocja zdrowia zagadnienia ogólne – idea, geneza i rozwój.
4. Miejsce promocji zdrowia w Systemie Ochrony Zdrowia
5. Ocena stanu zdrowia jednostki / rodzina. Mierniki zdrowia społeczeństwa.
6. Strategie działań na rzecz zdrowia jednostki i wybranych grup społecznych – kompetencje i zadania pielęgniarki w promocji zdrowia.
7. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia. Różnice między programem promocji zdrowia a programem edukacji zdrowotnej.

Zajęcia praktyczne:

1. Zachowania zdrowotne i styl życia, znaczenie osobistej odpowiedzialności za zdrowie
2. Sposoby i narzędzia oceny zachowań zdrowotnych wybranych osób/grup osób oraz stopnia samodzielności pacjenta w zakresie umacniania zdrowia.
3. Poradnictwo, doradztwo zdrowotne w pracy pielęgniarki
4. Wybrane metody edukacji zdrowotnej społeczeństwa – edukacja zdrowotna w rodzinie i szkole.
5. Planowanie, realizacja i ewaluacja programu edukacji zdrowotnej.
6. Programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w wybranych sytuacjach zdrowotnych – dostosowanie projektu do potrzeb odbiorcy usług.

Samokształcenie

1. Przykłady programów promocji zdrowia realizowanych w krajach Unii Europejskiej.
2. Systemy wspierające jednostkę / rodzinę w promowaniu zdrowia.
3. Zasady edukacji zdrowotnej i ich zastosowanie w praktyce.
4. Wybrane skuteczne interwencje z udziałem pielęgniarki w sytuacji zagrożeń dla zdrowia.
5. Współczesne zagrożenia zdrowia – diagnostyka i terapia wybranych problemów zdrowotnych.
6. Siedliskowe podejście do zdrowia i jego realizacji w praktyce.

.5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji**Efekty kształcenia**

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
B_W18	Wiedza: Zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych;
C_W13	Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne .
C_W14	Wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną.
C_W15	Określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów w promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
C_W16	Zna strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.

B_U19 C_U36 C_U37 C_U38 C_U39 C_U40 C_U41	Umiejętności: Opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; Ocena stanu zdrowia jednostki/rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe). Rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia. Uczy odbiorcę usług pielęgniarских samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych. Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”. Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych. Opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin.	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	B_W18 C_W13 C_W14 C_W15 C_W16 C_U36 C_U37	Zaliczenie pisemne
2	B_U19 C_U38 C_U39 C_U40 C_U41	Zajęcia praktyczne- projekt grupowy
3	D.K.1 D.K.2 D.K.3 D.K.4 D.K.5 D.K.6 D.K.7 D.K.8 D.K.9 D.K.10	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – czyli na w.w przedmiocie – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.

Kryteria oceny końcowej:

- Obecność na wykładach jako dopuszczenie do zaliczenia
- Ocena z zaliczenia pisemnego
- Ocena z zajęć praktycznych:
 - ocena z przygotowania projektu oraz udziału w jego wdrażaniu
 - obecność na zajęciach praktycznych

Zalecana literatura:**Literatura podstawowa:**

1. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz A.: Promocja zdrowia: dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2010
2. Charzyńska-Gula M., Edukacja zdrowotna rodziny, Lublin 2002
3. Demel M., Dziejów promocji zdrowia w Polsce (t. I-III), Kraków 2000
4. Jopkiewicz A.: Auksologia a promocja zdrowia, Kielce : Kieleckie Towarzystwo Naukowe , 2010
5. Lwow F., Milewicz A.: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych / red. Felicja Lwow i Andrzej Milewicz, Wrocław : Urban & Partner , cop. 2004
6. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia ,Warszawa : "CeDeWu" , 2008
7. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia, Warszawa : "CeDeWu" , 2003
8. Podstawowe dokumenty dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki w kontekście zadań pielęgniarstwa (Deklaracja Wiedeńska i Monachijska, Dyrektywy Unii Europejskiej)
9. Syrek K., Borzucka- Sitkiewicz K.: Edukacja zdrowotna ,Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2009

Literatura uzupełniająca:

1. B., Wrońska I. (red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. FU KUL, Stalowa Wola 2000.
2. www.polsatnews.pl
3. <http://www.mp.pl>
4. <http://www.mz.gov.pl>
5. Standardy Medyczne Profilaktyka Zdrowotna, czasopismo lekarskie.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Dietetyka P1P_POP-D
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Dietitian
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 25 h, samokształcenie 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1,5 (1 + 0,5)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład W sumie: ECTS	25 25 1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 5 15 0,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów		

ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego poruszania się w zakresie dietetyki

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Znaczenie białek, węglowodanów, tłuszczów, soli mineralnych, witamin dla organizmu ludzkiego. Fizjologia trawienia i przyswajania pokarmów.
2. Normy żywienia i zasady racjonalnego odżywiania – dobowe zapotrzebowanie na białka, węglowodany, tłuszcze, witaminy i składnik mineralne.
3. Podstawy postępowania dietetycznego u dzieci i dorosłych. Rodzaje diet i ich klasyfikacja.
4. Żywnienie w chorobach układu pokarmowego.
5. Odżywianie pacjentów z chorobami krążenia i układu oddechowego.
6. Zasady dietetyki w chorobach nerek i dróg moczowych.
7. Diety eliminacyjne w chorobach metabolicznych (cukrzyca, otyłość, nadczynność tarczycy, choroba i zespół Cushinga).
8. Żywnienie pacjentów nieprzytomnych, po zabiegach operacyjnych, oparzonych i gorączkujących.

Samokształcenie:

1. Dokonaj analizy porównawczej własnej diety i wskaż zachowania prozdrowotne i antyzdrowotne.
2. Zaproponuj zmiany w sposobie odżywiania swojej rodziny.
3. Przedstaw modyfikację diety dla swojego rodzica lub rodzeństwa lub dziadków.
4. Przedstaw szczegółowe zalecenia dietetyczne dla pacjenta nad, którym ostatnio sprawowałeś opiekę pielęgniarską.
5. Przedstaw wady i zalety produktu , który stanowi podstawę twojej diety.
6. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z biegunką.
7. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z zaparciami.
8. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z nadciśnieniem tętniczym.
9. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce wątrobowej.
10. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce nerkowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji* * Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C_W27 C_W28 C_W29	Wiedza: Definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby. Wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego Zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania dietoterapii.
C_U46 C_U47 C_U48	Umiejętności: Ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego Prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych. Stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1 2 3 4 5 6.	C_W27 C_W28 C_W29 C_U46 C_U47 C_U48	Zaliczenie pisemne
Kryteria oceny końcowej .Obecność na wykładach .Ocena z zaliczenia pisemnego		
Zalecana literatura Literatura podstawowa: 1. Balch J.F., Balch P. A. : Encyklopedia zdrowego żywienia. Kleks, Bielsko-Biała 2000. 2. Ciborowska M., Rudnicka A.: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL Warszawa 2000. 3. Gawęcki J.: Żywność i żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010. 4. Grymiński M., Gawęcki J.: Żywność człowieka zdrowego i chorego. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010. Literatura uzupełniająca: 1. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B. : Normy żywienia człowieka: podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa 2011. 2. Roszkowski W. (red.): Podstawy nauki o żywieniu człowieka – przewodnik do ćwiczeń. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2000. 3. Sobotka L. (red.) :Podstawy żywienia klinicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zakażenia szpitalne P1P_POP-ZS
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Hospital Infections
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwiej
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h samokształcenie 20 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia, patologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1+1=2)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład W sumie: ECTS	30 30 1
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia	5 5 10 20

godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	w sumie: ECTS	1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności rozpoznawania rejestracji zakażeń szpitalnych, analizy przyczyn występowania zakażeń szpitalnych, ochrony pacjentów, siebie i współpracowników przed zakażeniami.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład podający, wykład w systemie e-learning

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Pojęcie zakażenia szpitalnego oraz definicje poszczególnych typów zakażeń wg. Norm CDC.
2. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych. Główne patogeny zakażeń szpitalnych . Struktura lekooporności szczepów wieloopornych i alertowych.
3. Organizacja struktur administracyjnych odpowiadających za zapobieganie i zwalczanie zakażeń zakładowych w zakładach leczniczych. Rola i zadania tych struktur. Podstawy prawne działalności tych struktur.
4. Zasady współpracy z pracownią mikrobiologiczną .
5. Zakażenia wirusowe i grzybicze jako nowe wyzwanie dla służb epidemiologicznych zakładów leczniczych.
6. Postępowanie aseptyczne przy łóżku chorego. Zasady zachowania aseptycznego na trakcie operacyjnym . Przygotowanie skóry i przewodu pokarmowego chorego do zabiegu operacyjnego.
7. Zasady gospodarki odpadami medycznymi- wpływ na profilaktykę i postępowanie w wypadku zakażeń szpitalnych.

Samokształcenie:

1. Dezynfekcja w kontekście zapobiegania zakażeniom szpitalnym.
2. Sterylizacja jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C_W39	Definiuje zakażenia szpitalne z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych; Wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego; Wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym; Analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszar wojskowe;
C_W40	
C_W41	
C_W42	
C_U62	Umiejętności: Prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie. Bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne.

C_U63		
		Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	C_W39	Zaliczenie pisemne
2	C_W40	
3	C_W41	
4	C_W42	
5	C_U62 C_U63	
Kryteria oceny końcowej:		
• Obecność na wykładach • Ocena z zaliczenia pisemnego		
Zalecana literatura :		
Literatura podstawowa:		
1. Bannister B., Choroby zakaźne. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 1998 2. Ciruś M., Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Warszawa 3. Fleischer M., Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2006 4. Heczko P., Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL, Warszawa 2009 5. Kabata J., Badania laboratoryjne w codziennej praktyce: wartości referencyjne i interpretacje. Składnica Medyczna LSM Gdańsk 2005 6. Magdzik W., Zakażenia i zarażenia człowieka : epidemiologia, zapobieganie i zwalczanie. PZWL, Warszawa 2001 7. Prokopowicz D.(red.) Zakażenia, obraz kliniczny, rozpoznawanie i leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004 8. Walewska E., Ścisło L.,(red.)Procedury pielęgniarstwa w chirurgii : podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2012. 9. Wardyn K.,(red.) zakażenia układu moczowego. Wyd. Czelej, Lublin 2006		
Literatura uzupełniająca:		
1. Ciruś M., Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2007 2. Nosowska K., Podstawy sterylizacji i dezynfekcji w zwalczaniu zakażeń szpitalnych. Wyd. Czelej, Lublin 1999		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Język migowy P1P_POP-JM
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Sign language
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	ks. dr Antoni Michno

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h, samokształcenie - 20h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia, patologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1+1=2)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład	30
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	W sumie: ECTS	30 1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia	5 5 10
	w sumie: ECTS	20 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności wykorzystania alfabetu palcowego oraz znaków migowych do komunikowania się studenta z pacjentem głuchoniemym. Umiejętność nawiązywania kontaktu z osobą głuchoniemą. Gromadzenie podstawowych informacji o stanie zdrowia pacjenta. Informowania osoby głuchoniemej o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Język migowy w zakresie terminologii medycznej.
2. Sposoby porozumiewania się osoba głuchoniemą.
3. Znaki daktylograficzne, statyczne, dynamiczne, liczbowe, geograficzne.
4. Informowanie pacjenta o postępowaniu diagnostycznym.
5. Sposoby powiadamiania rodziny i udzielania pomocy.

Samokształcenie:

1. Informowanie pacjenta o podstawowych zbiegach pielęgnacyjnych.
2. Pozyskiwanie informacji o pacjencie i jego środowisku.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C_W43 C_W44 C_W45	Wiedza: Wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania. Rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu.

C_W46	Rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta. Zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym.	
C_U64 C_U65 C_U66	Umiejętności: Nawiązuje kontakt z osobą słabosłyszącą i niesłyszącą. Posługuje się językiem migowym w terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie. Posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych.	
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	C_W44	Zaliczenie ustne
2	C_W45	
3	C_W46	
4	C_W47	
5	C_U64	
6	C_U65	
7	C_U66	
Kryteria oceny końcowej: .Obecność na wykładach jako dopuszczenie do zaliczenia .Ocena z zaliczenia pisemnego – średnia z ocen efektów kształcenia		
Zalecana literatura :		
Literatura podstawowa:		
1. Dryżałowska G., Rozwój językowy dziecka z uszkodzonym słuchem a integracja. Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa 2007		
2. Koncewicz D., Szczepankowski B., Język migowy w terapii. Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Łódź 2008		
3. Krakowiak K., Studia i szkice wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu. Wyd. KUL, Lublin 2006		
4. Mayerscough P. R., Jak rozmawiać z pacjentem. Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2001		
5. Prillwitz S., Język, komunikacja i zdolności poznawcze niesłyszących. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1996		
Literatura uzupełniająca:		
1. Szczepankowski B., Podstawy języka migowego. Podręcznik dla nauczycieli. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1988		
2. Szczepankowski B., Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. Wyd. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1996		
3. Szczepankowski B., Niesłyszący – głusi – głuchoniemi. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Promocja zdrowia psychicznego P1P_POP-PZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Promotion of mental health
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr A. Dubniewicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h, samokształcenie 20h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia, patologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	2 (1+1=2)	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład W sumie: ECTS	30 30 1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 10 20 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Wykształcenie u studentów umiejętności rozpoznawania potrzeb w zakresie zdrowia psychicznego. Analizowanie emocji własnych oraz emocji innych osób. Konstruktywne radzenie sobie ze stresem. Propagowanie zdrowego stylu życia. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia psychicznego.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Zdrowie psychiczne jako funkcja rozwoju psychicznego.
2. Konstrukcje osobowości i ich wpływ na zdrowe zachowanie.
3. Emocje a zdrowe zachowanie.
4. Efektywne komunikowanie się pacjenta a zdrowe zachowanie.
5. Promowanie zdrowia psychicznego jako możliwość kształtowania pożądanych wzorów zachowań

Samokształcenie:

1. Problemy zdrowia psychicznego dzieci.
2. Problemy zdrowia psychicznego młodzieży.
3. Problemy zdrowia psychicznego ludzi nieuleczalnie chorych.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji*

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C_W47 C_W48 C_W49 C_W50	Wiedza: Charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego i definiuje zdrowie psychiczne; Rozpoznaje zagrożenia i pozytywne czynniki w kształtowaniu zdrowia psychicznego Omawia stres jako determinant równowagi bio-psychospołecznej organizmu w aspekcie zdrowia psychicznego; Wskazuje rolę pielęgniarki w profilaktyce wypalenia zawodowego, agresji, przemocy i mobingu w różnych okresach życia człowieka
C_U67 C_U68	Umiejętności: Podejmuje działania promujące własne zdrowie psychiczne i zdrowie psychiczne zróżnicowanych odbiorców opieki i miejsc jej świadczenia w tym rozpoznawanie sieci wsparcia społecznego Podejmuje działania zapobiegające oraz diagnostyczne w zakresie występowania przemocy, agresji, mobingu i wypaleniu zawodowemu;
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	C_W47	Zaliczenie pisemne
2	C_W48	
3	C_W49	
4	C_W50	
5	C_U67	
6	C_U68	

Kryteria oceny końcowej:

- Obecność na wykładach jako dopuszczenie do zaliczenia
- Ocena z zaliczenia pisemnego – średnia z ocen efektów kształcenia

Zalecana literatura :

Literatura podstawowa:

1. Boski P.: Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN Warszawa 2009.
2. Bąbel P.: Analiza zachowania, Gdańskie Wyd. Psychologiczne Gdańsk 2010.
3. Davies T., Craig T.K.J. (red.): ABC zdrowia psychicznego, Medical Press Gdańsk 1999.
4. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Wyd. Czelej Lublin 2003.
5. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. NeuroCentrum Lublin 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Wojciechowska M.: Problemy zdrowia psychicznego. Wydawnictwo AHE Łódź, 2010
2. Suchowierska M., Ostaszewski P., Bąbel P.: Analiza zachowania. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010
3. Jarosz E., Wysocka E.: Diagnoza psychopedagogiczna.. Wydawnictwo Akademickie Żak, 2012

MODUŁ

KSZTAŁCENIE OGÓLNE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Wychowanie fizyczne P1P_KO-WF
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical education
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	
Dziedzina:	
Dyscyplina nauki:	
Koordinator przedmiotu:	mgr Grzegorz Sobolewski

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I i II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne – ćwiczenia
Interesariusze i instytucje partnerskie: (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	brak przeciwwskazań lekarskich do podejmowania aktywności fizycznej

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2	Stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	obecność na ćwiczeniach w sumie: ECTS	60 60 2,0
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym		

liczba punktów ECTS:		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Podniesienie lub utrzymanie możliwie wysokiego poziomu wydolności fizycznej, sprawności motorycznej, koordynacji ruchowej. Przygotowanie studenta do czynnego uczestnictwa w kulturze fizycznej poprzez popularyzowanie i trwałe zainteresowanie aktywnymi sposobami wykorzystania czasu wolnego. Ukształtowanie pożądaných postaw osobowościowych niezbędnych do prowadzenia zdrowego stylu życia.
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia sprawnościowe
Treści kształcenia:	Ćwiczenia: W ramach zajęć wychowania fizycznego studenci mają do wyboru zajęcia z pływania, aerobiku, tenisa stołowego, kulturystryki, zespołowych gier sportowych (piłka siatkowa, koszykowa, nożnadmiana halowa, unihokej) oraz łyżwiarstwa i turystyki pieszej, tańców, form obozów letnich – wodnych i obozów zimowych narciarskich, a dla osób czasowo niezdolnych do wyżej wymienionych zajęć organizowane są zajęcia korekcyjno-wyrównawcze.

5. Efekty kształcenia, sposoby weryfikacji i kryteria oceny

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
K.O.W3.	w zakresie wiedzy Rozumie istotę harmonijnego rozwoju fizycznego organizmu i jego wpływ na zdrowie;
K.O.U4.	w zakresie umiejętności Wzmacnia układ ruchowy własny i pacjenta;
K.O.U5.	Stymuluje układ krążeniowo-oddechowy i nerwowy.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji
K.O.W3. K.O.U4 K.O.U5	• Frekwencja i aktywność na zajęciach • Aktywność na zajęciach • Samodzielne prowadzenie rozgrzewki

Kryteria oceny końcowej:

- Frekwencja na zajęciach
- Aktywność na zajęciach
- Prowadzenie rozgrzewki

Literatura podstawowa:

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Wprowadzenie do studiowania P1P_KO-WS
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Introduction to the studying
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o Zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr Małgorzata Dziura

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	wykłady 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	-
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa -

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1	stacjonar- ne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykłady W sumie: ECTS	15 15 1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS		
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności studiowania, a zatem wiedzy o procesie własnego uczenia się oraz umiejętności organizowania warsztatu własnej pracy niezbędnego do efektywnego korzystania z różnorodnych form kształcenia.
Metody dydaktyczne: podające (wykład)
Treści kształcenia: Ćwiczenia :   1. Zapoznanie ze swoistością kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, planem kształcenia i formami realizacji zajęć (Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa) 2. Funkcjonowanie ludzkiej pamięci podstawą uczenia się i studiowania   o uczenie się jako czynność i proces o zasady efektywnego uczenia się o style uczenia się o poznanie własnego stylu preferencji uczenia się/studiowania o rodzaje inteligencji o samoocena indywidualnych możliwości 3. Organizacja materiału przyjazna naszej pamięci   o Charakterystyka i etapy zapamiętywania o Metody i techniki pamięciowe o indywidualny styl zapamiętywania o zasady zapamiętywania materiału- rola kodowania wielorakiego 4. Motywy uczenia się/studiowania   o Istota i rodzaje motywacji o Przegląd motywów uczenia się/ studiowania o Sposoby zwiększania motywacji do nauki o Motywacja w pracy grupowej/ zespołowej 5. Sztuka skutecznego planowania uczenia się   o Efektywne zarządzanie czasem, ustalanie priorytetów o Uczestniczenie w zajęciach o Organizacja przestrzeni nauki o Czemu służą praktyki studenckie o Samodzielne studiowanie- możliwość e-learningu 6. Jak radzić sobie trudnościami studiowania? Czas zadbać o siebie! Co sprawia nam największe trudności? Gdzie szukać pomocy? Stres- techniki relaksacyjne i pozytywne myślenie? Egzamin... i co dalej...?
5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji
Efekty kształcenia

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	
KO_W1 KO_W2	Wiedza: Zna zasady efektywnego uczenia się. Posiada wiedzę dotyczącą swoistości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo .	
KO_U1 KO_U2 KO_U3	Umiejętności Posiada umiejętność samodzielnego studiowania. Posiada umiejętność organizowania własnego warsztatu pracy i korzystania z różnych form kształcenia. Posiada umiejętność odczytywania planów kształcenia i form realizowanych zajęć.	
	Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji
1	KO_W1 KO_W2	Zaliczenie przedmiotu na podstawie obecności i aktywności na zajęciach
2	KO_U1 KO_U2 KO_U3	
Kryteria oceny końcowej		
• Obecność na wykładach • Aktywność na wykładach		
Zalecana literatura :		
1. Cieciura M.: Jak skutecznie studiować. Poradnik nie tylko dla studentów i maturzystów. WIZJA PRESS&IT, Warszawa 2007 2. Silberman M.: Uczymy się uczyć, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005 3. Fisher R. : Uczymy jak myśleć. WSiP, Warszawa 1999 4. Fisher R.: Uczymy jak się uczyć WSiP, Warszawa 1999 5. Drygen G.: Vos J.: Rewolucja w uczeniu. Zysk i S-ka, Poznań 2003		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Elementy kultury współczesnej P1P_KO-EKW
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Elements of modern cultures
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki humanistyczne
Dziedzina:	
Dyscyplina nauki:	
Koordinator przedmiotu:	Prof. Kazimierz Sikora

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne ćwiczenia audytoryjne - 30 godz.
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1 (0,8+0,2) = 1	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela, całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Ćwiczenia W sumie: ECTS: 0,8	30 30 0,8
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Przygotowanie ogólne do zajęć W sumie ECTS: 0,2	5 5 0,2
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Nie dotyczy	

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Przygotowanie słuchaczy do świadomego i czynnego udziału w kulturze; kształtowanie pożądanych społecznie postaw i zachowań cechujących przyszłe elity zawodowe i intelektualne, rozbudzenie wrażliwości etycznej i estetycznej; rozwinięcie pożądanych w życiu zawodowym sprawności komunikacyjnych, aktywizacja w zakresie uczestnictwa w kulturze współczesnej
Metody dydaktyczne: ćwiczenia z elementami wykładu, prezentacji i wykorzystaniem materiałów audiowizualnych
Treści kształcenia: 1. Kultura osobista i kultura języka.2. Język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji.3. Wiedza o komunikacji społecznej.4. Kultura współczesna i jej przejawy.5. Rola mediów i nowych kanałów komunikacyjnych6. Komunikacja interpersonalna w dobie internetu (portale społecznościowe itp.).7. Aktualne zjawiska we współczesnej kulturze polskiej i światowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	
K.O.W4	W zakresie wiedza (Semestr 2): Zna zasady etykiety ogólnej i indywidualnej;	
K.O.W5	Zna język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji ;	
K.O.W6	Zna kulturę współczesna i jej przejawy oraz rolę mediów i nowych kanałów komunikacyjnych;	
K.O.U6	W zakresie umiejętności (Semestr 2): potrafi zachować się stosownie do obowiązujących w polskim obyczaju towarzyskim i zawodowym reguł;	
K.O.U7	Umie wykorzystać posiadaną kompetencje kulturowo-komunikacyjne w różnych okolicznościach życia studenckiego, w kontaktach służbowych, ogólnych i prywatnych;	
K.O.U8	Potrafi posługiwać się rzeczowymi argumentami w dyskusji.	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji

1	K.O.W4	Zaliczenie z oceną
	K.O.W 5	
	K.O.W 6	
2	K.O.U 6	
	K.O.U 7	
	K.O.U 8	
Kryteria oceny końcowej :		
• Czynny udział w zajęciach i w proponowanych programem ćwiczeniach praktycznych: 50% • czynny udział w dyskusji i projektach indywidualnych i grupowych – 50%		
Zalecana literatura:		
Literatura podstawowa:		
1. T. Rojekt, Polski savoir-vivre, Warszawa 1984 2. A. Hurton, Współczesny savoir-vivre, Warszawa 2000 3. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Wrocław 1991 4. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006 5. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. Andrzej Mencwel, Warszawa 2003 6. D. Strinati, Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998 7. Kultura języka polskiego, t. 1 (2008), t. 2 (2012), t. 3 (2012), PWN, Warszawa 8. A. Markowski, Jak dobrze mówić i pisać po polsku, Warszawa 2000		

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa modułu i kod (wg planu studiów)	Wykłady tematyczne P1P_KO-WT
Nazwa modułu (j. ang.)	Thematic lectures
Kierunki studiów	Wszystkie kierunki studiów
Specjalność/specjalizacja	-
Poziom kształcenia	studia I stopnia
Profil kształcenia	praktyczny (P)
Forma studiów	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Obszar kształcenia	nauki humanistyczne, nauki społeczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki o kulturze fizycznej, nauki techniczne
Dziedzina	nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk medycznych, nauk o kulturze fizycznej, nauk technicznych
Koordinator modułu	dr Piotr Łopatkiewicz

2. Ogólna charakterystyka modułu

Przynależność do modułów	Moduł kształcenia ogólnego
Status przedmiotu	obowiązkowy (do wyboru)
Język wykładowy	polski
Rok studiów, semestr	I, 1
Forma i wymiar zajęć według planu studiów	stacjonarne – wykład 15 h (do wyboru jeden z bloków tematycznych) niestacjonarne – wykład 10 h (do wyboru z jeden z bloków tematycznych)
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne Moduły wprowadzające	

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	1 (A + B)	stacjonar- ne	Niestacjonar- ne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	wykład w sumie: ECTS	15 15 0,8	10 10 0,6

B. Poszczególne typy zadań do samo-kształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	10
	w sumie: ECTS	5 0,2	10 0,4
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		-/-	-/-
		-/-	-/-

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu: Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą w zakresie: dziejów architektury Polski i regionu, historii najnowszej, wybranych aspektów współczesnej turystyki, literatury współczesnej, lub cywilizacyjnych zagrożeń i szans dla środowiska. Wypracowanie umiejętności rozumienia i interpretacji wybranych zjawisk w zakresie dziedzictwa architektonicznego, najnowszej historii i literatury polskiej, współczesnych trendów w turystyce, lub zagrożeń cywilizacyjnych dla środowiska. Wpojenie właściwych postaw względem różnorodnych aspektów dziedzictwa kulturowego człowieka lub środowiska przyrodniczego.
Metody dydaktyczne: • Metody podające: wykład informacyjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie • Metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Problematyka poszczególnych wykładów tematycznych (bloki tematyczne do wyboru)   Wykład tematyczny: Architektura Polski i regionu Prowadzący: dr Piotr Łopatkiewicz   1. Początki architektury na ziemiach polskich, architektura przedromańska i romańska (X-XII w.) 2. Architektura gotycka w Polsce, zróżnicowania regionalne, najważniejsze przykłady w regionie (XIII-XV w.) 3. Architektura okresu Renesansu w Polsce oraz czołowe realizacje tej w regionie (XVI w.) 4. Barok i rokoko w architekturze na ziemiach polskich, zróżnicowania regionalne, ważniejsze przykłady w regionie (XVII-XVIII w.) 5. Architektura nowoczesna na ziemiach polskich: klasycyzm, historyzm, secesja i modernizm (2. poł. XVIII-XX w.) Wykład tematyczny: Wybrane aspekty współczesnej turystyki Prowadzący: dr Rafał Kapica   1. Kontrowersje we współczesnej turystyce 2. Turystyka do miejsc ery atomowej 3. Legalna i nielegalna eksploracja Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia 4. Zagospodarowanie terenu dla turystyki i rekreacji 5. Bezpieczeństwo uprawiania turystyki kwalifikowanej Wykład tematyczny: Historia współczesna regionu Prowadzący: mgr Jerzy Świst   1. Zmiana wschodniej granicy RP i jej skutki dla naszego regionu. 2. Zbrojne podziemie ukraińskie - UPA. 3. Akcja „Wiśła” - przyczyny, przebieg, skutki. 4. Stosunki państwo - Kościół: kard. Wyszyński, abp Tokarczuk, abp Michalik. 5. Zróżnicowanie religijne i etniczne naszego regionu. Wykład tematyczny: Literatura współczesna Prowadzący: dr Wojciech Gruchała   1. Postmodernizm, posthumanizm, czyli wszystko już było. Próba wejścia w świat sztuki, która daje świadectwo kłęski człowieka i wynika z niewiary w możliwość stworzenia czegoś istotnie nowego. Jest to też spojrzenie na proces rozpadu jednostki ludzkiej w obliczu działania rynku oraz nowych technologii i totalitarnych ideologii. 2. Człowiek przeciw maszynie. Czy maszyny przejmą nad nami kontrolę? Kiedy zamienimy się w automaty? Współ-

czesność jako spełniająca się antyutopia – Huxley, Orwell, Lem.

3. Śmierć starego subiekta. Powszechna niechęć do tej części *Lalki* Prusa jest sygnałem odejścia od pewnego rodzaju bohatera literackiego i rozumienia posłannictwa literatury. Poczytność zaś zyskały sagi o wampirach, zbrodniarzach i ludziach półświatka.

4. Miłość, sex i kasety wideo. Problem płci i miłości w najnowszej literaturze. O starych problemach i nowych tabu.

5. Imperium. Zagłada i wojna jako temat sztuki. W kręgu teorii kolonialnej i rozważań o „masowej produkcji” śmierci.

Wykład tematyczny: Cywilizacyjne zagrożenia i szanse dla środowiska

Prowadzący: doc. dr inż. Stanisław Rymar

1. Możliwości rozwoju geoturystyki w obrębie Pogórza Karpackiego.
2. Możliwości wykorzystania wód mineralnych dla celów gospodarczych w obszarach dawnych kopalni naftowych.
3. Z historii badań geologicznych Pogórza Karpackiego.
4. Geoinformacja przestrzenna w dokumentowaniu osadnictwa wiejskiego Doliny Sanu w początkach XX w.
5. Geologia inżynierska i geotechnika w świetle uwarunkowań norm EUROKOD 7.
6. Człowiek – przestrzeń – środowisko geologiczne.
7. Osuwiska i powodzie jako element zagrożeń środowiskowych.
8. Rozwój warsztatu rysunkowego polskiego inżyniera w oparciu o działalność architektoniczną Jana Sasa-Zubrzyckiego.
9. Techniki i technologie intensyfikacji wydobycia węglowodorów. Historia i współczesność (Tematyka eksploatacji gazu ze złóż łupkowych).

5. Efekty kształcenia	
Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
K.O.W7.	zna podstawową wiedzę o kulturze antycznej i włoskiego renesansu;
K.O.W8.	zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego;
K.O.W9	posiada ogólną wiedzę z zakresu ekonomii , zna uwarunkowania ekonomiczne w gospodarce rynkowej;
K.O.W10	zna postęp naukowo-techniczny i jego następstwa;
K.O.W11.	zna fakty wynikające z II Wojny Światowej dla Polski;
w zakresie kompetencji społecznych (Semestr 1):	
K.O.U9	potrafi interpretować zjawiska w zakresie dziedzictwa artystycznego człowieka;
K.O.U10.	potrafi właściwie interpretować zjawiska społeczne;
K.O.U11.	identyfikuje i objaśnia podstawowe pojęcia ekonomiczne , interpretuje zjawiska ekonomiczne z zakresu polityki gospodarczej państwa;
K.O.U12.	szereguje w kolejności chronograficznej fakty i wynalazki dotyczące ewolucji postępu technicznego;
K.O.U13.	potrafi interpretować zjawiska polityczne współczesnej Polski.

Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
K.O.W7	
K.O.W8	
K.O.W9	
K.O.W10	
K.O.W11	
K.O.U9	
K.O.U10	
K.O.U11	
K.O.U12	
K.O.U13	

Kryteria oceny końcowej

- Obecność na wykładach
- Zaliczenie pisemne z tematyki wykładów

II ROK

MODUŁ- PODSTAWY OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Farmakologia P1P_NP-FA
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pharmacology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr farmacji Agnieszka Jędrusiak

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II, semestr III
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne wykład - 30 h ćwiczenia – 15 h samokształcenie – 20 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nie-obowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Fizjologia, biofizyka, biochemia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów)	2 (1,5 + 0,5)= 2	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład: 30 h Ćwiczenia: 15 h W sumie ‘ ECTS:	1 0,5 1,5 1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie: Przygotowanie do zajęć 10 h Przygotowanie do egzaminu końcowego 10h W sumie ECTS:	0,25 0,25 0,5 0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Nie dotyczy	

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji poprawnego monitorowania farmakoterapii w zakresie działania ubocznego podawanych leków, przedawkowania leku oraz interpretowanie samodzielności pielęgniarki w zakresie przygotowania i podawania leków.

Metody dydaktyczne:

Metoda podająca – Wykład, ćwiczenia

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki (losy leków ustroju, mechanizmy działania leków, receptory farmakologiczne, interakcje leków)
2. Układ wegetatywny. Leki wpływające na funkcje układu przywspółczulnego i współczulnego.
3. Leki nasenne i uspokajające.
4. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna.
5. Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe.
6. Leki wpływające na krzepnięcie krwi.
7. Ogólne zasady chemioterapii zakażeń drobnoustrojami.
8. Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty.
9. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
10. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgeza.
11. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości.
12. Dopalacze
13. Leki a zdrowie publiczne
14. Media a przemysł farmaceutyczny
15. Zna zasady wystawiania recept. Zna informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych.

Ćwiczenia:

1. Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty, recepta narkotyczna. Rodzaje dawek, obliczanie dawek dla dzieci. Drogi podawania i wydalania leków. Zasady zapisywania leków gotowych i magistralnych.
2. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
3. Leki psychotropowe (leki anksjolotyczne, neuroleptyki, leki antydepresyjne, sole litu).
4. Leki stosowane w nadciśnieniu, dusznicy bolesnej. Leki moczopędne . Leki stosowane w miażdżycy.
5. Witaminy, leki przeciwnowotworowe, immunofarmakologia.
6. Antybiotyki bakterioobójcze i bakteriostatyczne.
7. Leki przeciwgrzybiczne, przeciwwirusowe.
8. Leki stosowane w leczeniu gruźlicy.
9. Zasady powstawania i nauka korzystania z Ulotki Przylekowej
10. Krytyczna analiza reklam leków OTC i Suplementów diety
11. Umie wykonać czynność wypisania recepty w ramach zleceń lekarskich

Samokształcenie:

1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki
2. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna.
3. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
4. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgeza.
5. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości.
6. Środki odkażające i antyseptyczne.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	
A_W16 A_W17 A_W18 A_W22 A_W23 A_W24 A_W25	Wiedza: Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne; Omawia podstawowe zasady farmakoterapii; Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi; Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków; Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków; Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich Zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków	
A_U8 A_U9 A_U10 A_U18 A_U19 A_U20	Umiejętności: Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach; Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze; Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi ; Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych; Posiada umiejętności umożliwiające wystawienie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich Posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	
Kompetencje społeczne: NIE DOTYCZY		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu (egzamin ustny , pisemny) jest 100% obecności na zajęciach		
Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	A_W16	Egzamin pisemny
2	A_W17	
3	A_W18	
4	A_W22	
5	A_W23	
6	A_W24	
7	A_W25	
UMIEJĘTNOŚCI		
8	A_U8	Zaliczenie pisemne
9	A_U9	
10	A_U10	
11	A_U18	
12	A_U19	

13	A_U 20	

Kryteria oceny końcowej:

- Obecność i aktywność na zajęciach jako dopuszczenie do egzaminu
- Ocena z zaliczenia pisemnego z ćwiczeń
- Ocena z egzaminu pisemnego

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr III

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	50	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audytoryjne	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	65	1		

Literatura podstawowa:

1. Leki a Zdrowie Publiczne - wybrane zagadnienia (red P. Januszewicz, M. Binkowska Bury , Z.E. Fijałek). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego , 2012
2. Rajtar-Cynke G., (red.), Farmakologia – podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Wyd. Czelej, Lublin, 2002.
3. Neal M.J., Farmakologia w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2005
4. Korbut R. Farmakologia tajemnice, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009
5. W. Kostowskiego Farmakologia Tom 1 i 2

Literatura uzupełniająca:

1. Rang H.P. (red.) Farmakologia kliniczna , Czelej ,Lublin 2001
2. Herman Z.S. Kmiecik-Koładny K., Farmakologia: podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, kompendium dla studentów wydziałów lekarskich i farmaceutów ,Śląska Akademia Medyczna Katowice 2001

MODUŁ – PODSTAWY OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Badanie fizykalne P1P_POP-BF
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical Assessment
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Danuta Zarzycka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok II, semestr III
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 10 h ćwiczenia-15 h samokształcenie-15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów; 1 punkt =25-30 godzin pracy studenta, w tym praca na zajęciach i poza zajęciami):	1,5 1(W, Ćw)+0,5 (S)=1,5	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład - 10 Ćwiczenia -15 W sumie: 25h ECTS	1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne praca w bibliotece w sumie: 15 godz. ECTS	0,5

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności w zakresie oceny stanu zdrowia z wykorzystaniem technik badania podmiotowego i fizykalnego. Ukształtowanie umiejętności zapisywania i interpretowania wyników badania ze zwróceniem uwagi na różnicowanie stanów fizjologii i patologii dla potrzeb gromadzenia informacji niezbędnych do formułowania diagnoz pielęgniarских

Metody dydaktyczne: wykład, m. problemowe, symulacja, metoda przypadków, pokaz, film, ćwiczenia, wykład w systemie e-learning .

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Badanie podmiotowe pacjenta dorosłego, zasady i zakres badania
2. Badanie przedmiotowe, istota, techniki badania
3. Badanie skóry i jej wytworów, analizowanie wyników i dokumentowanie
4. Badanie naczyń krwionośnych i węzłów chłonnych
5. Odrębności w ocenie stanu zdrowia osoby starszej
6. Odrębności w ocenie stanu zdrowia dziecka

Ćwiczenia laboratoryjne:

1. Badanie głowy i szyi w tym: narządów zmysłu, gruczołu tarczowego.
2. Badanie klatki piersiowej: w tym badanie serca, badanie płuc i gruczołów piersiowych
3. Badanie jamy brzusznej.
4. Badanie układu nerwowego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
C. W30.	Omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;
C. W31.	Charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской;
C. W32.	Określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской;
C. U49.	Przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje, interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarской i jej dokumentowania;
C. U50.	Rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym;
C. U51.	Wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego;
C. U52.	Dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U.53.	Wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi;

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia

1	C.W. 30	Zaliczenie z ćwiczeń Zaliczenie pisemne-test
2	C.W. 31	
3	C.W. 32.	
4	C.U.49.	
5	C.U.50.	
6	C.U.51.	
7	C.U.52	
8	C.U.53.	

Kryteria oceny końcowej

- samodzielne wykonanie ćwiczeń
- zaliczenie testowe
- obecność na zajęciach
- zaliczenie całościowego badania fizykalnego pacjenta

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie)	25	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Dyk D.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2013.
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red) Podstawy pielęgniarstwa, Wyd. Czelej Lublin, 2008
3. Krajewska – Kułak E. Szczepański M. (red.): Badanie kliniczne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008.

Literatura uzupełniająca

1. Bickley L.S.: Przewodnik Batesa po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Termedia , Poznań 2011
2. Bickley L.S. Kieszonkowy przewodnik po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Termedia, Poznań 2014.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawowa Opieka Zdrowotna P1P_POP-POZ
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Primary Health Care
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	mgr Agnieszka Kijowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy Opieki Pielęgniarskiej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II, semestr IV Rok IV, semestr VII
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 40h samokształcenie 25h, zajęcia praktyczne 120h, praktyki zawodowe 200h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	15,5 1,5(W) +1 (S) + 4(ZP) + 9 (PZ)=15,5	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład Zajęcia praktyczne	40 120
oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	W sumie: ECTS	160 5,5

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece	10
	praca w sieci	5
	przygotowanie do zaliczenia	10
	W sumie:	25
	ECTS	1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe	200
	W sumie:	200
	ECTS	9

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest wprowadzenie w założenia opieki środowiskowej i przygotowanie do samodzielnego diagnozowania potrzeb zdrowotnych jednostki/ rodziny/społeczności, identyfikowania problemów zdrowotnych i organizowania opieki pielęgniarstwa nad jednostką/ rodziną zgodnie z potrzebami środowiska i obowiązującymi standardami

Metody dydaktyczne:

Wykłady : wykład informacyjny, problemowy, konwersatoryjny, objaśnianie, wyjaśnianie, film, opis, prelekcja.

Zajęcia praktyczne/ Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie dyskusja dydaktyczna, instruktaż, gry symulacyjne, gry decyzyjne

Treści kształcenia

Wykłady:

1. Podstawowa opieka zdrowotna jako podsystem opieki zdrowotnej.
2. Miejsce pielęgniarstwa i położnych w realizacji celów i zadań określonych dla podstawowej opieki zdrowotnej.
3. Kontraktowanie usług realizowanych przez pielęgniarki w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.
4. Podstawy opieki środowiskowej – modele opieki nad zdrowiem rodziny.
5. Pielęgniarstwo środowiskowe i pielęgniarstwo rodzinne w realizacji założeń podstawowej opieki zdrowotnej
6. Standardy i procedury opieki pielęgniarstwa dla potrzeb podstawowej opieki zdrowotnej. Mierniki jakości opieki
7. Zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego
8. Posiada umiejętności doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawienie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi udzielić informacji o ich stosowaniu

Zajęcia praktyczne:

1. Opieka pielęgniarstwa nad rodziną w środowisku zamieszkania:
 - - typy i rodzaje diagnoz pielęgniarstwa w opiece środowiskowej.
 - - zasady organizacji i zarządzania opieką pielęgniarstwa
2. Opieka pielęgniarstwa w środowisku nauczania i wychowania:
 - - diagnozowanie czynników warunkujących zdrowie ucznia.
 - - specyfika zadań pielęgniarki w opiece nad zdrowiem ucznia
3. Opieka pielęgniarstwa w środowisku pracy:
 - - zagrożenia zdrowia występujące w środowisku pracy , szacowanie ryzyka zdrowotnego
 - - monitorowanie stanu zdrowia pracownika i warunków pracy - specyfika zadań pielęgniarki
4. Zadania pielęgniarki w opiece na pensjonariuszami domów opieki społecznej:
 - - zakres udzielanych świadczeń, miejsce pielęgniarki rodzinnej w realizacji świadczeń dla mieszkańca DPS

Praktyki zawodowe:

1. Specyfika organizacji pracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej w placówkach POZ. Zróżnicowanie zadań pielęgniarki w poszczególnych formach zatrudnienia.
2. Standard wyposażenia gabinetu pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej (zapoznanie ze sprzętem i innymi środkami niezbędnymi pielęgniarce przy realizacji jej zadań.
3. Przygotowanie i przeprowadzenie wizyty w środowisku – podstawowe badania i pomiary w ocenie stanu zdrowia; wizyta patronażowa , testy przesiewowe

4. Sposoby prowadzenia dokumentacji pielęgniarskiej w placówkach poz.

Samokształcenie

1. Organizacja podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i innych krajach.
2. Wybrane zagadnienia opieki nad zdrowiem pracujących:
 - o zagrożenie bezrobociem jako przyczyna stresu w miejscu pracy
 - o kobieta ciężarna pracująca zawodowo (ochrona prawna), czynniki negatywne wpływające na przebieg i wynik ciąży, stres zawodowy.
3. Opieka pielęgniarska nad rodziną:
 - o promocja zdrowia w środowisku rodzinnym/domowym pacjenta: dworactwo zdrowotne w wybranych sytuacjach zdrowotnych i fazach życia rodziny.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6).

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
C_W17	Charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;
C_W18	Zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej;
C_W19	Wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opiece zdrowotnej;
C_W20	Omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opiece zdrowotnej;
C_W21	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.
C_W22	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej.
C_W23	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;
C_W24	Ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
C_W25	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta;
C_W26	Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej;
C_W51	Zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego
	Umiejętności
C_U7	Monitoruje stan zdrowia pacjenta we wszystkich etapach pobytu chorego w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu.
C_U42	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, zapewnianie opieki nad pacjentem chorym.
C_U43	Ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.
C_U 44	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta.
C_U45	Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece medycznej.
C_U 69	Posiada umiejętności doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawienie recept na środki spo-

	żywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi udzielić informacji o ich stosowaniu.					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia: Uwaga: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach						
Lp	Efekt kierunkowy			Sposób weryfikacji efektów kształcenia		
1	C_W17			Egzamin pisemny-test		
2	C_W18					
3	C_W19					
4	C_W20					
5	C_W21					
6	C_W22					
7	C_W23					
8	C_W24					
9	C_W25					
10	C_W26					
11	C_W51					
Umiejętności						
11	C_U7			Obserwacja uczestnicząca – obserwacja i ocena poprawności realizacji zleconego zadania (wykonanie świadczenia zdrowotnego) w warunkach naturalnych		
12	C_U42					
13	C_U43					
14	C_U44					
15	C_U45			Dokumentacja zaplanowanej , zrealizowanej pracy z rodziną (opracowanie procesu pielęgnowania w środowiskach / rodzinach)		
16	C_W69					
Kryteria oceny końcowej:						
Wykład:						
Ocena z egzaminu pisemnego						
Zajęcia praktyczne:						
100 % frekwencja na zajęciach praktycznych Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.						
Praktyki Zawodowe:						
100 % frekwencja na praktykach zawodowych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.						
Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00

Ocena słowne	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr IV

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	65	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	120	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	185	1		

Semestr VII

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	200	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	200	1		

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa:

1. Kilanska Dorota (red.) Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wyd. Makmed, Lublin 2008.
2. Pielęgniarka rodzinna. The family nurse, opracowanie: Madrean Schroeder, Fadwa Affara Międzynarodowa Rada Pielęgniarek 2001. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie 2009 tłumaczenie: dr n hum. Małgorzata Kisilowska na zlecenie Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego redakcja merytoryczna: mgr Dorota Kilańska http://www.ptp.na1.pl/pliki/pdf/ICN_Piel_rodzinna_2009.pdf
3. Kawczyńska-Butrym / red. DIAGNOZA pielęgniarska Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1999.
4. Kawczyńska-Butrym Z.: *Rodzina- Zdrowie-Choroba*. Koncepcja i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego Wyd. CZELEJ, Lublin 2001
5. Kawczyńska-Butrym Z.: *Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego* Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1996.
6. Steciwko A.(red.): *Medycyna rodzinna – co nowego?* T. I i II Wydawnictwo Medyczne Cornetis, Warszawa 2010
7. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: *Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej*. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008.
8. Oblacińska A., Ostrega W. (red.) - *Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej* Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Saultz John W. (red.): *Podręcznik medycyny rodzinnej*. Redakcja naukowa wydania polskiego: Jerzy Barycki, wydawnictwo Czelej, Lublin 2005

2. Kawczyńska-Butrym Z.: *Rodzina- Zdrowie-Choroba*. Wyd. CZELEJ, Lublin 2004
3. Kawczyńska-Butrym Z.: *Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość*. Wyd. Makmed, Lublin 2008 ;
4. Sztembis B., Ślusarska B., Zarzycka D. ,i in.: Klasyfikacja Procedur pielęgniarskich dla potrzeb POZ <http://www.igichp.edu.pl/pracprof.htm>
5. Narodowy Fundusz Zdrowia: Szczegółowe informacje poprzedzające zawieranie umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla ubezpieczonych w Narodowym Funduszu Zdrowia na rok 2012 (wraz z załącznikami)
6. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej (wersja 1.0), Makmed. Lublin 2009

MODUŁ – OPIEKA SPECJALISTYCZNA

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne P1P_OS-ChWi-PI
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Internal diseases and nursing in internal diseases
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Dr n. med. Renata Rabiasz, mgr Katarzyna Studnicka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II, semestr III i IV (W, ZP, PZ, S) Rok IV, semestr VII (PZ)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne wykład - 65h (30 K, 35 P) Zajęcia praktyczne (ZP) – 120 h Praktyki Zawodowe (PZ) – 160 h Samokształcenie – 35 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia, fizjologia, badanie fizykalne

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów)	15 3,5 (W)+ 1 (S)+ 4,5(ZP)+ 6(PZ) =15	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład: 65 h Zajęcia praktyczne 120 h	3,5 4,5
Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	W sumie ECTS:	8 8

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie: 35	0,25
	Praca w bibliotece 10 h	0,25
	Przygotowanie do kolokwium semestralnego 5h	0,5
	Przygotowanie do egzaminu 15 h	1
	W sumie	1
	ECTS:	1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki Zawodowe: 160 h	6
	W sumie	6
	ECTS:	6

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji sprawowania opieki nad pacjentem leczonym zachowawczo z uwzględnieniem indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywanie i wdrażanie planu opieki we współpracy z pacjentem, jego rodziną, opiekunem i innymi pracownikami opieki zdrowotnej.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady - Klinika

1. Choroba wrzodowa żołądka i IIX- cy (etiopatogeneza, objawy, leczenie). Choroba refleksowa przełyku .
2. Przewlekłe zapalenie i marskość wątroby.
3. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki i nieswoiste zapalenie jelit.
4. Cukrzyca typu 1i 2 – symptomatologia , diagnostyka zasady leczenia insuliną i lekami doustnymi, kryteria wyrównania, rola pielęgniarki w realizacji leczenia i edukacji pacjenta.
5. Schorzenia tarczycy – choroba Graver- Basedowa- symptomatologia diagnostyka i leczenie.
6. Funkcja układu krążenia i mechanizmy kompensacyjne. Objawy chorób układu krążenia ocena objawów groźnych dla życia.
7. Obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny- przyczyny, objawy, zasady postępowania i udzielania pierwszej pomocy.
8. Symptomatologia i rozpoznawanie chorób układu oddechowego.
9. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa.
10. Zapalenie płuc opłucnej, gruźlica, rak , niewydolność oddechowa i zatorowość.
11. Reumatoidalne zapalenie stawów.
12. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich.
13. Choroby układu czerwono-krwinkowego - niedokrwistość.
14. Choroby układu biało-krwinkowego- leuko- i limfocytozy odczynowe, limfo i mieloproliferacje.
15. Infekcje dróg moczowych.
16. Przewlekła i ostra niewydolność nerek.
17. Zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych

Wykłady - Pielęgniarstwo

1. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależne od charakteru i przebiegu procesu chorobowego.
2. Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwinną serca.
4. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia.
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z astmą oskrzelową, obturacyjną chorobą płuc i przewlekłą niewydolnością oddechową.
6. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy oraz z marskością wątroby.
7. Postępowanie pielęgniarskie wobec chorego z zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych.

8. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.
9. Diagnoza pielęgniarstwa i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych cukrzycą typu I i II.
10. Diagnoza pielęgniarstwa i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z zapaleniem układu moczowego i przewlekłą niewydolnością nerek.
11. Diagnoza pielęgniarstwa i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z białaczką i niedokrwistością
12. Opieka pielęgniarstwa nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów i osteoporozą.
13. Opieka nad chorym umierającym.

Samokształcenie:

1. Pogłębianie treści wykładowych.
2. Przygotowanie do kolokwium semestralnego z treści przedstawianych na wykładzie.
3. Przygotowanie się do egzaminu.

Zajęcia praktyczne:

1. Charakterystyka oddziału internistycznego - zadania pielęgniarki internistycznej.
2. Ostre zespoły wieńcowe - problemy opiekuńcze pacjentów – sposoby ich rozwiązywania.
3. Edukacja zdrowotna pacjenta z chorobą niedokrwienną serca i nadciśnieniem tętniczym.
4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z astmą oskrzelową i chorobą zapalną układu oddechowego.
5. Udział pielęgniarki internistycznej w fizjoterapii układu oddechowego.
6. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy.
7. Pielęgnacja chorego z marskością wątroby oraz udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, obciążającym.
8. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z chorobami nerek oraz planowanie opieki i edukacji w zakresie samoopieki.
9. Wieloaspektowość opieki pielęgniarstwa pacjenta leczonego z powodu białaczki.
10. Pielęgnowanie pacjenta z niedokrwistością .
11. Rozpoznanie, kontrola i leczenie cukrzycy – zadania pielęgniarki.
12. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.
13. Opieka pielęgniarstwa wobec pacjenta z RZS i osteoporozą.
14. Choroby nowotworowe –profilaktyka– rola pielęgniarki.
15. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta przewlekle chorego w podeszłym wieku.

Praktyki Zawodowe

1. Organizowanie stanowiska pracy.
2. Ocena stanu funkcji układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, krwiotwórczego, narządów zmysłu, ruchu, gruczołów wewnętrznego wydzielania poprzez pomiar, obserwację, wywiad, analizę dokumentacji, analizę wyników badań.
3. Pobieranie materiałów do badań diagnostycznych.
4. Asystowanie przy punkcjach narządów wewnętrznych
5. Przygotowanie chorego i asystowanie przy badaniach endoskopowych
6. Podawanie leków różnymi drogami.
7. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych.
8. Prowadzenie poradnictwa odnośnie trybu życia z chorobą.
9. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-opiekuńczych na skórze i błonach śluzowych.
10. Dokumentowanie działań pielęgniarstwa.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
D_W1	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;
D_W3	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego.

	wego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;
D_W4	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;
D_W5	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i w opiece paliatywnej;
D_W6	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;
D_W7	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
D_W9	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym uzależnione od wieku i stanu chorego;
D_W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
D_W52	Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych
Umiejętności:	
C_U9	Przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
C_U10	Podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków;
C_U18	Wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
C_U24	Zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treść;
C_U26	Zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych;
C_U29	Asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej;
C_U30	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.
D_U1	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;
D_U3	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
D_U2	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;
D_U4	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
D_U5	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
D_U6	Organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.
D_U10	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłaniach pooperacyjnych;
D_U11	Podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;
D_U12	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym.
D_U26	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;
D_U27	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.
D_U32	Dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
D_U33	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
Postawy	
D.K.1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D.K.2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D.K.3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece

D.K.4		Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D.K.5		Przestrzega praw pacjenta
D.K.6		Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D.K.7		Przestrzega tajemnicy zawodowej
D.K.8		Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D.K.9		Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D.K.10		Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
Wiedza		
1	D_W1	Egzamin pisemny
2	D-W3	
3	D_W4	
4	D_W5	
5	D_W6	
6	D_W7	
7	D_W9	
8	D_W14	
9	D_W52	
Umiejętności		
9	C_U9	Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
10	C-U10	
11	C_U18	
12	C_U24	
13	C_U26	
14	C_U29	
15	C_U30	
16	D_U1	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
17	D_U2	
18	D_U3	
19	D_U5	
20	D_U10	
21	D_U11	
22	D_U12	
23	D_U26	
24	D_U27	
25	D_U32	
26	D_U33	
27	D_U34	
28	D_U35	
Postawy		
23	D.K.1	* UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1.Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2.Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6
24	D.K.2	
25	D.K.3	
26	D.K.4	

27	D.K.5	Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
28	D.K.6	
29	D.K.7	
30	D.K.8	
31	D.K.9	
32	D.K.10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z egzaminu pisemnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki Zawodowe:

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia Praktyczne	120	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	150	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	70	0,8	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Praktyki zawodowe	80	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	150	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

Literatura podstawowa:

1. Pędich W.: Choroby wewnętrzne. PZWL, Warszawa 2000.
2. Gajewski P. (red.): Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków, 2012
3. Oliver A. Leach, Gijs I. van Boxel. (red. nauk. Franciszek Kokot ; tł. z jęz. ang. 4. wyd. Barbara Wencka oraz Aneta Czupryniak, Edward Franek, Franciszek Kokot, Marian Kuczera, Michał Nowicki). Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Urban & Partner , Wrocław 2016
4. Barinow-Wojewódzki A.: (red. Nauko.): Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
5. Uchmanowicz I., Jankowska-Polańska B.. Jakość życia w chorobach wewnętrznych wybrane kwestionariusze badawcze. Wydawnictwo ECKP, Wrocław 2013
6. Grażyna Jurkowska G, Łagoda K.: (red. Tomasz Brzostek). Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
7. Duława J.: (red.): Vademecum medycyny wewnętrznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015
8. Cisoń-Apanasewicz U. : Zadania i kompetencje pielęgniarki w opiece nad pacjentem w wybranych stanach internistycznych. Wydano Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa , Nowy Sącz 2012
9. Leszek Pączek, Krzysztofa Mucha i Bartosz Foroniewicz. Choroby wewnętrzne : podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2004
10. Andrzeja Szczeklika. :Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006
11. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3)
12. Bogna Wierusz – Wysocka (red.):Choroby wewnętrzne : podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego , Poznań 2008
13. Dorota Talarska, Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz. : Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009
14. 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. L. Chevallier, Wydawnictwo Urban &Partner, 2015

Literatura uzupełniająca:

1. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2000, wyd. VII
2. Hunt P., Sendell B., Pielęgniarstwo dorosłych z określonymi zaburzeniami fizjologicznymi, PZWL Warszawa 1990.
3. Choroby płuc. Wyd. I polskie, red. W. Pierzchała, Wydawnictwo 2011
4. Atlas stopy cukrzycowej. Wyd. I polskie, red. K. Strojek, Wydawnictwo Urban&Partner 2012
5. Opolski G., Lukas W., Steciwko A (rewd.): Choroby serca i naczyń : poradnik lekarza rodzinnego. Wydawnictwo Via Medica, 2006
6. Graeme P. Currie. Wyd. pol. pod red. Anny Brzeckiej;(aut. Peter J. Barnes et al. ; aut. tł. wyd. pol. Jacek Smerka). : ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2013
7. Jutta Lehnen ; (tł. Aleksandra Kułak]; red. Bernard Panaszek, Janusz Pluta, Piotr Bohater):. Choroby dróg oddechowych. MedPharm Polska, Wrocław 2011
8. Dąbrowski A. (red.): Gastroenterologia. Cz. 1 i 2. Medical Tribune Polska, Warszawa 2011
9. Nicholas J. Talley ; red. Sunanda V. Kane, Michael B. Wallace ; (tł. z jęz. ang.: Cezary Chojnacki et al.). Jelito cienkie, jelito grube, trzustka. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013
10. Sieradzki J. ; współpr. red. Leszek Czupryniak i Maciej Małecki.: Cukrzyca. Via Medica, Gdańsk 2015

11. Wyka J., Mikołajczak J., Biernat J.: Co warto wiedzieć o diecie w cukrzycy? : dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów. MedPharm Polska, Wrocław, 2008
12. Dmoszyńska A.: Hematologia. Medical Tribune Polska, Warszawa 2011
13. Malinowska-Lipień I, Fornagiel Sz., (red.): Pielęgniarstwo hematologiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015
14. Dorfmueller M., Dietzfelbinger H., Psychoonkologia : diagnostyka, metody terapeutyczne, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
15. Łącka K., : Choroby tarczycy : diagnostyka i leczenie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001
16. Gomez Joan (tłumaczenie: Cezary Murawski): Jak radzić sobie z chorobami tarczycy. Wydawnictwo Feeria, Łódź 2007
17. Puszczewicz M.: (red.): Reumatologia, Medical Tribune Polska , Warszawa 2012
18. Joan Gomez (przeł. Aleksandra Wejchert-Spodenkiewicz): Jak radzić sobie z osteoporozą i jej zapobiegać, Wydawnictwo Feeria, Łódź 2007
19. Czerwiński E (red.): Osteoporoza : problem interdyscyplinary, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne P1P_OS-PiPP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pediatrics and nursing pediatric
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Osoby prowadzące:	Prof. dr hab. Paweł Januszewicz, dr n. o zdr. Edyta Kwilosz
Koordynator przedmiotu:	Dr n. o zdr. Edyta Kwilosz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II, semestr III i IV (W, S, ZP i PZ) Rok IV, semestr VII (PZ)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 35h- Pediatrya wykład 30h- Pielęgniarstwo Pediatryczne zajęcia praktyczne 160h, praktyki zawodowe 160h, samokształcenie 35h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia, psychologia, patologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	19 4W+ 6,5 ZP+ 6 PZ+2,5S = 19	stacjonarne
		ECTS
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład 65h zajęcia praktyczne 160h W sumie ECTS	4 6,5 10,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą	Samokształcenie 35 h Przygotowanie do zaliczenia, egzaminu 20h praca w bibliotece 10h praca w sieci 5h	1,5 0,75 0,25

godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	w sumie ECTS	2,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	praktyki zawodowe 160h	6
	W sumie ECTS	6

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metoda podająca : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Samokształcenie: analiza dokumentów, analiza piśmiennictwa

Treści kształcenia :

Wykłady- Pediatria (klinika):

1. Podstawy aukuologii i charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych dziecka
2. Podstawy immunologii, szczepienia ochronne.
3. Odrębności okresu noworodkowego i niemowlęcego, typowe choroby u noworodka.
4. Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych.
5. Choroby układu pokarmowego.
6. Choroby układu moczowego.
7. Choroby serca i nadciśnienie tętnicze.
8. Choroby układu krwiotwórczego i onkologiczne.
9. Najczęstsze choroby zakaźne u dzieci.
10. Główne stany naglące w pediatrii.
11. Choroby narządów ruchu i tkanki łącznej u dzieci.
12. Choroby metaboliczne, niedoborowe i endokrynologiczne.

Wykłady- Pielęgniarstwo Pediatryczne:

1. Komunikowanie, zasady współpracy z pacjentem pediatrycznym i jego rodziną
2. Pojęcie rozwoju w pediatrii. Udział pielęgniarki w wybranych działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego (badania przesiewowe)
3. Zagrożenia zdrowotne , które mają wpływ na rozwój i życie dzieci w okresie przedszkolnym i szkolnym
4. Aktualne zalecenia żywieniowe u niemowląt, dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym
5. Problemy pielęgnacyjne u dziecka z biegunką
6. Podstawy opieki nad noworodkiem i wcześniakiem. Charakterystyka poszczególnych etapów rozwoju dziecka
7. Choroby i stany zagrożenia życia u noworodka i wcześniaka
8. Bio - psychospołeczne następstwa, choroby przewlekłej u dziecka, jego rodziców i rodziny
9. Uwarunkowania i profilaktyka alergii i nietolerancji pokarmowych u dzieci. Udział pielęgniarki w leczeniu i monitorowaniu
10. Rola i zadania pielęgniarki wobec dziecka z cukrzycą
11. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu stanu dziecka
12. Rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych w pediatrii

Zajęcia praktyczne:

1. Zapoznanie z topografią oddziału dziecięcego. Organizacja opieki nad matką i dzieckiem w Polsce
2. Współczesne zagrożenia zdrowotne wpływające na rozwój i życie dzieci
3. Rola pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego
4. Udział pielęgniarki w interdyscyplinarnej ocenie stanu zdrowia dziecka
5. Wybrane problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem
6. Aktualne zalecenia żywieniowe dzieci i młodzieży
7. Ocena podstawowych elementów rozwoju psychomotorycznego dziecka w wieku niemowlęcym
8. Charakterystyka rozwoju somatycznego i psychicznego u dziecka w wieku poniemowlęcym
9. Rola pielęgniarki w procesie prozdrowotnego wychowywania dzieci
10. Udział pielęgniarki we wczesnej diagnostyce zaburzeń w rozwoju somatycznym- metodologia testu p[przesie-

wowego- interpretacja wyników

11. Różnice w sprawowaniu opieki nad dzieckiem z powodu choroby ostrej i przewlekłej
 12. Najczęściej występujące choroby układu pokarmowego u dzieci- problemy pielęgnacyjne i profilaktyka
 13. Profilaktyka niedokrwistości i krzywicy u dzieci
 14. Problemy diagnostyczno- opiekuńcze u dzieci z chorobą układu moczowego
 15. Opieka nad dzieckiem z chorobą górnych i dolnych dróg oddechowych
 16. Zadania edukacyjne i opieka nad dzieckiem z cukrzycą
 17. Wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie dziecka w wieku pokwitania
 18. Zadania pielęgnacyjne w nowoczesnym leczeniu i monitorowaniu astmy
 19. Opieka i profilaktyka powikłań w opiece nad dzieckiem nieprzytomnym
 20. Dokumentacja dziecka hospitalizowanego w oddziale dziecięcym
- Podsumowanie zajęć praktycznych

Praktyki zawodowe:

1. Edukacja i opieka nad dzieckiem z fenyloketonurią.
2. Profilaktyka chorób zakaźnych u dzieci
3. Zasady postępowania w drgawkach gorączkowych.
4. Wybrane zaburzenia rozwoju psychoruchowego u dzieci
5. Zadania pielęgniarki w nowoczesnym leczeniu i monitorowaniu przebiegu oraz pielęgnacji dziecka z mukowiscydozą.
6. Zasady monitorowania pacjentów w oddziale intensywnej terapii. Nadzór bez przyrządowy i przyrządowy.
7. Opieka nad dzieckiem z zapaleniem ucha środkowego.
8. Znajomość zasad prawidłowego odżywiania dzieci chorych drogą enteralną i parenteralną
9. Metody stymulacji rozwoju noworodka
10. Opieka wobec dziecka z zespołem nerczycowym

Inne: Samokształcenie

1. Wybrane problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem.
2. Postępowanie w przypadku wystąpienia kolki gazowej u niemowląt.
3. Niedokrwistości u dzieci
4. Zasady pielęgnacji skóry dziecka.
5. Pielęgnowanie dziecka z anginą.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekty kształcenia

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
D_W1	Wiedza: Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;
D_W2	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ;
D_W4	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.
D_W5	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
D_W6	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;
D_W7	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
D_W9	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;
D_W11	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;
D_W12	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;
D_W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,

	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
D_W18	Wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi ;
D_W19	Omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.
D_W20	Charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.
D_W52	Zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych
	Umiejętności:
C_U31	Wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój.
D_U7	Ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju.
D_U33	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
	Postawy:
D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:	
Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
D_W1 D_W2 D_W4 D_W5 D_W6 D_W7 D_W9 D_W11 D_W12 D_W14 D_W18 D_W19 D_W20	Egzamin pisemny

D_W52	
C_U31 D_U7 D_U33 D_U34 D_U35	Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
D_K1 D_K2 D_K3 D_K4 D_K5 D_K6 D_K7 D_K8 D_K9 D_K10	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.

Kryteria oceny końcowej

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z egzaminu pisemnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki zawodowe:

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu

				wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	110	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	65	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	80	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	225	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	80	1		

Zalecana literatura:

1. Cepuch G., Krzeczowska B., Perek M., Twarduś K.: Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. WL PZWL, Warszawa 2011
2. Cepuch G., Perek M.(red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. WL PZWL, Warszawa 2012.
3. Ciechaniewicz W.(red.): Pielęgniarstwo. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006
4. Dietrich Michalk, Eckhard Schönau: Diagnostyka różnicowa w pediatrii, Urban&Partner, Wrocław 2014
5. Dyk D.: Badania fizyczne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
6. Gill D., O'Brien N.: Badania kliniczne u dzieci". Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2008.
7. Jodłowska M., Woynarowska B., Oblacińska A.: Test przesiewowy do wykrywania zaburzeń w rozwoju fizycznym u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Materiały metodyczne dla pielęgniarek szkolnych oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. IMiDZ, Warszawa 2007
8. Krawczyński M. (red.):Propedeutyka pediatrii, PZWL, Warszawa 2009
9. Kaczmarski M., Piskorz-Ogórek K. (red.): Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wybrane zagadnienia. Wyd. Help-Med, Kraków 2014
10. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W. (red.): Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wyd. Czelej, Lublin 2003

11. Kubicka K., Kawalec W.: *Pediatrica t 1,2*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
12. Obuchowicz A. (red.): *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007
13. Muscari M.E.: *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005.
14. Pawlaczyk B.(red.) :*Pielęgniarstwo pediatryczne*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
15. Pilewska-Kozak A.B.(red.): *Opieka nad wcześniakiem*. WL PZWL, Warszawa 2009.
16. Radzikowski A., Banaszekiewicz A.(red.): *Pediatrica*. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. Medipage, Warszawa 2008.
17. Rakowska-Róźiewicz D.: (red.): *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*, Czelej, Lublin 2001
18. Strobel S., Marks S.D., Smith P.K., El Habbal M.H., Spitz L.: *Choroby wieku dziecięcego*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
19. Wojnarowska B.(red.): *Profilaktyka w pediatrii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Brough H., Alkurdi R., Nataraja R.: *Pediatrica błyskawicznie*. WL PZWL, Warszawa 2006.
2. Kuliński W., Zeman K.: *Fizjoterapia w praktyce*. WL PZWL, Warszawa 2012.
3. Piskorz-Ogórek K. (red.): *Wybrane programy edukacji zdrowotnej w pediatrii*. Wyd. Verlag Dashofer, Warszawa 2012
4. Szajewska H., Socha P., Horvath A., Rybak A., Dobrzańska A., Borszewska-Kornacka M.K., Chybicka A., Czerwionka-Szaflarska M., Gajewska D., Helwich E., Książek J., Mojska H., Stolarczyk A., Weker H.: *Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci*. „Standardy Medyczne – Pediatrica”. 2014, 11, 321–338
5. Wojciechowska M.(red.): *Wyzwania współczesnej pediatrii*. Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2011.
6. Szczapa J. (red.): *Podstawy neonatologii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne P1P_OS-CHiPCH
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Surgery and Surgical Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Mgr Małgorzata Moskal-Szybka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II semestr III - W, ZP semestr IV - W, S, PZ Rok IV semestr VII - PZ
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne : wykłady – 30 h (sem. III), 35 h (sem. IV) zajęcia praktyczne – 120 h praktyka zawodowa – 80 h (sem. IV), 80 h (sem. VII) samokształcenie – 35 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	14,5 1(W) + 2(W) + 1(S) + 4,5 (ZP) + 6 (PZ)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykłady - 65 h Zajęcia praktyczne – 120 h W sumie ECTS	3 4,5 7,5 7,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne (do odpowiedzi ustnej, egz.) -20 h praca w bibliotece – 10 h praca w sieci – 5 h W sumie ECTS	0,5 0,25 0,25 1 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba	Praktyki zawodowe -160h W sumie	6 6
		17,2

punktów ECTS	ECTS	6

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych wynikających z przedmiotowego zakresu tematycznego jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarskiej na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia:

Wykłady – Klinika Chirurgii:

1. Krew, preparaty krwiopochodne i krwiozastępcze. Wskazania i zasady przetaczania krwi.
2. Odczyny poprzetoczeniowe.
3. Urazy głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, układu moczowego, narządu ruchu.
4. Zakażenia w chirurgii.
5. Rodzaje ran.
6. Znieczulenia – rodzaje , wskazania i przebieg.
7. Chirurgia jednego dnia.
8. Pierwsza pomoc w chirurgii.
9. Urazy termiczne.
10. Żylna choroba zakrzepowo – zatorowa.
11. Powikłania pooperacyjne.
12. Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych

Wykład – Pielęgniarstwo Chirurgiczne:

1. Proces pielęgnowania w praktyce pielęgniarki w oddziale chirurgicznym.
2. Adaptacja pacjenta w oddziale chirurgicznym.
3. Organizacja opieki chirurgicznej.
4. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego wykonanego w trybie planowanym.
5. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego wykonanego w trybie nagłym.
6. Udział pielęgniarki w opiece pooperacyjnej.
7. Udział pielęgniarki w rozpoznaniu powikłań pooperacyjnych.
8. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń wodno-elektrolitowych.
9. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym usunięcia wyrostka robaczkowego i pęcherzyka żółciowego.
10. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym na żołądku.
11. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym przepukliny brzusznej.
12. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu niedrożności przewodu pokarmowego.
13. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym żyłaków odbytu.
14. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym na gruczole tarczowym.
15. Edukacyjna rola pielęgniarki w kamicy układu moczowego.
16. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z żyłakami kończyn dolnych.
17. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z niedokrwieniem kończyn dolnych.
18. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z zespołem stopy cukrzycowej.
19. Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych.

Zajęcia praktyczne:

1. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i opieka pielęgniarska po ich wykonaniu.
2. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego usunięcia wyrostka robaczkowego i pęcherzyka żółciowego.
3. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na żołądku.
4. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego przepukliny brzusznej.
5. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego z powodu niedrożności przewodu pokarmowego.
6. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na gruczole tarczowym.
7. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na gruczole piersiowym.
8. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego wyłonienia stomii. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec chorego ze stomią.
9. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wątroby i trzustki.
10. Zasady żywienia w chirurgii.
11. Rodzaje i pierwsza pomoc w złamaniach.
12. Pielęgnowanie pacjenta oparzonego i z odmrożeniem.

Praktyka zawodowa:

1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z chorym i jego rodziną.
2. Utrzymywanie kontaktu terapeutycznego pomiędzy studentem a pacjentami hospitalizowanymi.
3. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia pacjenta (wstępne i bieżące), diagnoza pielęgniarska w chirurgii. Proponowanie i realizowanie wybranych form opieki pielęgniarskiej.
4. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w chorobach układu pokarmowego, układu moczowego, naczyń obwodowych, narządu ruchu.
5. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w urazach głowy, klatki piersiowej i brzucha .
6. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów.

Samokształcenie:

1. Rola pielęgniarki w przypadku powikłań w zakresie gojenia się rany pooperacyjnej.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu żylnych chorób zakrzepowo-zatorowej (żchzz) i jej następstw.
3. Pielęgnowanie chorego we wstrząsie hipowolemicznym.
4. Pielęgnowanie pacjenta cierpiącego z powodu urazu klatki piersiowej.
5. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami wodno-elektrolitowymi.
6. Działania diagnostyczno-terapeutyczne wobec pacjenta z pooperacyjnym ryzykiem wystąpienia ostrej niewydolności nerek.
7. Opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką odżywczą przewodu pokarmowego.
8. Pierwsza pomoc, udział w terapii i czynności pielęgnacyjne wobec pacjenta z urazem jamy brzusznej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
D.W5	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej
D.W6	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia
D.W7	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W9	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
D.W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki chirurgicznej w Polsce
D.W30	Zna zasady żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych
D.W31	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne
D.W32	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym i nagłym oraz w chirurgii jednego dnia
D.W33	Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym
D.W34	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie
D.W35	Wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia
D.W52	Zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych
	Umiejętności:
C.U13	Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany w tym wykorzystuje bandażowanie
C.U14	Wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta
C.U15	Wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu
C.U16	Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego

C.U32	Przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie	
D.U9	Pobiera materiał do badań diagnostycznych	
D.U10	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych I powikłań pooperacyjnych	
D.U20	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	
D.U32	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów zdrowotnych pacjenta	
D.U33	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza	
D.U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne	
D.U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	
	Postawy:	
D.K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	
D.K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu	
D.K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece	
D.K4.	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	
D.K5.	Przestrzega praw pacjenta	
D.K6.	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	
D.K7.	Przestrzega tajemnicy zawodowej	
D.K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	
D.K9.	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta	
D.K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami	
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:		
Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	D.W6	Egzamin pisemny
2	D.W7	
3	D.W9	
4.	D.W14	
5.	D.W30	
6.	D.W31	
7.	D.W32	
8.	D.W33	
9.	D.W34	
10.	D.W35	
11.	D.W.52	
12.	C.U13	Przebieg progresu kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
13.	C.U14	
14.	C.U15	
15.	C.U16	
16.	C.U32	

16.	D.U9	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
17.	D.U10	
18.	D.U20	
19.	D.U32	
21.	D.U33	
22.	D.U34 D.U.35	
23.	D.K1	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1.Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2.Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych) są szczegółowe kryteria oceny.
24.	D.K2	
25.	D.K3	
26.	D.K4.	
27.	D.K5.	
28.	D.K6.	
29.	D.K7.	
30.	D.K8	
31.	D.K9.	
32.	D.K10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykłady:

- Obecność na wykładach
- Ocena z egzaminu pisemnego

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencji na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji – karty oceny sytuacji zdrowotnej wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności praktycznych na co najmniej podstawowym poziomie; rozpoznać medycznych w języku łacińskim i wybranych leków stosowanych w chirurgii.

Praktyka zawodowa:

- 100 % frekwencji na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów zgodnie z założeniami procesu pielęgnowania. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	120	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	150	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik

Wykład (samokształcenie, egzamin)	70	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	150	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

Zalecana literatura

Podstawowa :

1. Garden OJ., Bradbury AW., Forsythe JLR.: Chirurgia podręcznik dla studentów. Wyd. Urban & Partner Wrocław 2012
2. Głuszek S. (red): Chirurgia: podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu, Wyd. "Czelej", Lublin 2008.
3. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii: wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej, Wyd. "Czelej", Lublin 2006
4. Noszczyk W. (red): Chirurgia. Wyd. PZWL, Warszawa 2007.
5. Szmitd J., Kuźdżał J. (red): Podstawy chirurgii. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009
6. Walewska E.(red): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2006.
7. Walewska W., Ścisło L. (red): Procedury pielęgniarskie w chirurgii: podręcznik dla studentów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2012.

Uzupełniająca:

1. Condon W.: Kompendium postępowania chirurgicznego, Wyd. PZWL, Warszawa 1995
2. Fibak J., (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów, Wyd. PZWL Warszawa 2002
3. Noszczyk W. (red): Chirurgia tętnic i żył obwodowych. T. 2. Wyd. PZWL, Warszawa 2007
4. Karcz D.(red): Chirurgia endoskopowa: w diagnostyce i leczeniu schorzeń przewodu pokarmowego. Krakowskie Wyd. Medyczne, Kraków 2000.
5. Noszczyk W. (red): Chirurgia: repetytorium Wyd. PZWL. Warszawa 2009

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo ginekologiczne P1P_OS-PGiPG
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Obstetrics, gynecology and gynecological nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr Krystyna Krygowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok II , semestr III i IV
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne: Wykład - 40 h, Samokształcenie – 20 h Zajęcia praktyczne – 80 h Praktyki zawodowe – 40 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia , fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	9 2(W) + 4 (ZP) +1(S) +2(PZ)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład – 40h Zajęcia praktyczne – 80h W sumie ECTS	2 4 6 6
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne – 15h praca w bibliotece - 5 h W sumie ECTS	0,75 0,25 1 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba	Praktyki zawodowe – 40h	2 178

punktów ECTS	W sumie	2
	ECTS	2

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z położnictwa i ginekologii i pielęgniarstwa ginekologicznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych w przedmiotowym zakresie tematycznym, jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarzkiej na poziomie określonym zdefiniowanymi kompetencjami.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia:

Wykłady – Klinika:

1. Continuum hormonalne w życiu kobiety.
2. Biologia rozrodu.
3. Antykoncepcja.
4. Niepłodność małżeńska jako problem medyczny i społeczny.
5. Zmiany ogólnoustrojowe i sterowanie hormonalne w ciąży.
6. Fizjologia porodu i połogu.
7. Współczesne metody diagnostyczne w fizjologii i patologii ciąży.
8. Symptomatologia krwawień w ciąży wczesnej i później.
9. Wybrane zagadnienia z patologii w ciąży (konflikt serologiczny, poród przedwczesny).
10. Profilaktyka onkologiczna i promocja zdrowia w ginekologii.
11. Stany zapalne narządu rodniczego.
12. Problemy wieku przekwitania – substytucja hormonalna.

Wykłady – Pielęgniarstwo:

1. Biologiczny rytm płodności. Opieka nad kobietą w różnych fazach życia.
2. Opieka koncepcyjna jako forma promocji zdrowia.
3. Fizjologia ciąży.
4. Fizjologia porodu.
5. Psychoprophylaktyka położnicza – przygotowanie małżonków do ról rodzicielskich.
6. Badanie położnicze.
7. Współczesne trendy w karmieniu naturalnym.
8. Nowoczesne trendy w planowaniu rodziny.
9. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży.
10. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii.
11. Profilaktyka raka sutka i raka szyjki macicy.

Zajęcia praktyczne:

1. Edukacja ciężarnej odnośnie higieny i odżywiania.
2. Opieka nad rodzącą z uwzględnieniem zaleceń WHO odnośnie prowadzenia porodu.
3. Fizjologia połogu – obserwacja i pielęgnowanie położnicy po porodzie fizjologicznym.
4. Przygotowanie ciężarnej do cięcia cesarskiego. Pielęgnowanie w połogu po cięciu cesarskim.
5. Obserwacja i pielęgnowanie noworodka dojrzałego i donoszonego.
6. Opieka nad noworodkiem niedojrzałym.
7. Pielęgnowanie i przygotowanie do samo pielęgnowania ciężarnych z poronieniem.
8. Opieka nad ciężarną, rodzącą, położnicą w rzucawce.
9. Pielęgnowanie w najczęstszych stanach zapalnych narządu rodniczego u kobiet.
10. Opieka nad kobietą chorą na nowotwór narządu rodniczego (rak szyjki macicy, rak trzonu, rak jajnika) i piersi.
11. Postępowanie diagnostyczne – terapeutyczne i pielęgnacyjne u kobiet nietrzymaniem moczu.
12. Opieka nad kobietą w okresie klimakterium i senium.

Praktyki zawodowe:

1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z ciężarną, położnicą lub chorą.
2. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia (wstępne i bieżące), ustalanie rozpoznawania pielęgniarzkiego i proponowanie oraz realizowanie wybranych form opieki pielęgniarzkiej.
3. Samodzielne przyjmowanie pacjentki do oddziału, zakładanie dokumentacji pielęgniarzkiej.
4. Oddział położniczo – noworodkowy:
5. Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad położnicą po porodzie fizjologicznym, zabiegowym, operacyjnym i noworodkiem.
6. Oddział ginekologiczny:
7. Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad chorą ginekologicznie leczoną zachowawczo i operacyjnie.
8. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów.

Samokształcenie: 1. Relaksacja i wzbudzona laktacja – udział pielęgniarki w rozwiązaniu problemów związanych z karmieniem piersią. 2. Zaburzenia w sferze psychicznej u położnicy („baby blues”, depresja, psychoza poporodowa) – udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów. 3. Rozpoznawanie objawów płodności po porodzie, w czasie karmienia piersią. 4. Połóg po cięciu cesarskim metodą Misgav Ladach (bez peritonizacji).

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
D.W12	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;
D.W21	Wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;
D.W22	Charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;
D.W23	Zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i porożu;
D.W24	Identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
D.W.52	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;
	Umiejętności
D.U9	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;
D.U22	Prowadzi rozmowę terapeutyczną;
D.U32	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
D.U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D.U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D.K1	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Szczepuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D.K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D.K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D.K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D.K5	Przestrzega praw pacjenta
D.K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D.K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D.K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D.K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D.K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	D.W12	Egzamin ustny
2	D.W21	
3	D.W22	
4	D.W23	

56	D.W24 D.W.52	
7	D.U9	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
8	D.U22	
9	D.U32	
10	D.U34	
11	D.U35	
12	D.K1	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1.Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2.Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
13	D.K2	
14	D.K3	
15	D.K4.	
16	D.K5.	
17	D.K6.	
18	D.K7.	
19	D.K8	
20	D.K9.	
21	D.K10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z egzaminu ustnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarstwa pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki zawodowe:

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarstwa pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr III

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	60	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Suma:	140	1		

Semestr IV

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	40	1		

Zalecana literatura:

1. Położnictwo i ginekologia. Tom I i II. Red: Grzegorz Bręborowicz , PZWL 2015 r.
2. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Autorzy: Joachim Dudenhausen, Willibald Pschyrembel, PZWL 2014 r.
3. Ginekologia praktyczna. Red: Willibald Pschyrembel ,PZWL 2015 r.
4. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Podręcznik dla studiów medycznych. Red: Celina Łepecka – Klusek , PZWL 2015 r.
5. Stany nagłe w położnictwie. Red: Ewa Dmoch – Gajzlerska , PZWL 2011 r.
6. Opieka nad kobietą ciężarną. Red: Agnieszka Bień, PZWL 2009 r.

MODUŁ - NAUKI SPOŁECZNE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod :	Język angielski P1P_NS-JA
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	English
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Obszar nauk humanistycznych
Dziedzina:	Dziedzina nauk humanistycznych
Dyscyplina nauki:	Nauczanie języka obcego
Koordynator przedmiotu:	mgr Anna Świst

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Język polski i j. angielski
Rok studiów, semestr:	Rok I i II, semestr 1,2,3,4
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne – ćwiczenia 30 h.+30h.+30h.+30h. samokształcenie – 25 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Znajomość języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym lub zaawansowanym

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	5 (4 ĆW. +1 S.)	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Ćwiczenia W sumie:	30 30 30 30 120
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne praca nad projektem przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 10 5 25 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		184

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zdobycie kompetencji językowych na poziomie B1.

Metody dydaktyczne:

- metody podające:
- opowiadanie, opis, prelekcja, anegdota, objaśnienie lub wyjaśnienie
- metody aktywizujące:
- metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne), dyskusja, film
- metody programowane:
- z użyciem komputera
- metody praktyczne:
- ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów, symulacja.

Treści kształcenia: Słownictwo i struktury gramatyczne na poziomie B1, słownictwo specjalistyczne z zakresu języka angielskiego medycznego.

Gramatyka:

1. Czasy gramatyczne
2. Czasowniki modalne
3. Formy czasownikowe - bezokolicznik, rzeczownik odsłowny, imiesłowy, czasowniki nieregularne
4. Zdania złożone, łączniki zdań
5. Przymiotniki, przysłówki, stopniowanie przymiotników i przysłówków
6. Strona bierna
7. Mowa zależna
8. Okresy warunkowe
9. Rzeczowniki, przedimki
10. Kwantyfikatory, określniki, zaimki
11. Pytania, krótkie odpowiedzi
12. Przyimki czasu, miejsca, ruchu

Słownictwo:

1. The Human Body and Body parts (Części ciała)
2. Internal Organs (Organy wewnętrzne)
3. The Musculoskeletal System (Układ mięśniowo-szkieletowy)
4. The Cardiovascular System (Układ krwionośny)
5. The Digestive System (System trawienny)
6. The Urinary System and its Disorders (Układ moczowy)
7. The Respiratory System (Układ oddechowy)
8. The Nervous System (System nerwowy)
9. The Female Reproductive System (Układ rozrodczy - żeński)
10. The Male Reproductive System (Układ rozrodczy - męski)
11. Medical Specialists (Lekarze specjaliści)
12. Hospital Wards (Oddziały szpitalne)
13. What Nurses Do (Obowiązki pielęgniarek)
14. The School Nurse (Pielęgniarka szkolna)
15. Working in a Hospital (Praca w szpitalu)
16. Vital signs (Oznaki życiowe)
17. Patient 's personal Hygiene (Higiena pacjenta)
18. Diseases
19. Drugs (Lekarstwa)
20. Pregnancy and Prenatal Care (Ciąża i opieka przedurodzeniowa)
21. Labour and Postnatal Care (Poród i opieka pourodzeniowa)
22. Postoperative Nursing Care (Opieka pooperacyjna)

Samokształcenie: przygotowanie do zajęć w zakresie ww modułów tematycznych

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRR dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6).

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
B.W46	Wiedza: Zna język angielski na poziomie biegłości B1
B.U32 B.U33	Umiejętności : Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim Porozumiewa się w języku angielskim
	Kompetencje społeczne: nie dotyczy

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia przedmiotu (egzamin ustny , pisemny) jest 100% obecności na zajęciach

Lp	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji	Ocena końcowa
1.	B.W46	- sprawdzian wiedzy - sprawdzian umiejętności - zaliczenie projektu (indywidualne, grupowe) - zaliczenie ćwiczeń praktycznych - prezentacja ustna	Ocena z egzaminu końcowego (średnia ocen z egzaminu pisemnego i ustnego)
2. 3.	B.U32 B.U33	- sprawdzian wiedzy - sprawdzian umiejętności - zaliczenie projektu (indywidualne, grupowe) - zaliczenie ćwiczeń praktycznych - prezentacja ustna	

Kryteria oceny końcowej

- Aktywny udział w ćwiczeniach, terminowe przygotowanie poszczególnych zadań i projektów
- Pozytywne oceny z kolokwiiw cząstkowych i wypowiedzi ustnych
- Egzamin pisemny i ustny

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Suma	30	1		
Semestr III				
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		
Semestr IV				
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne (samokształcenie, egzamin)	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		
Literatura podstawowa:				
1. Skrypt do nauki języka angielskiego dla kierunku pielęgniarstwo: 2. BASIC ENGLISH IN MEDICINE AND NURSING, PWSZ Krosno 2010 3. <i>New English File Intermediate lub Pre-Intermediate</i>, Oxenden C., Latham-Koenig Ch.				
Literatura uzupełniająca:				
1. English Grammar in Use – Intermediate, Raymond Murphy				

III ROK

MODUŁ – OPIEKA SPECJALISTYCZNA

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych P1P_OS-RiPN
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Rehabilitation and cherishing incompetent
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	mgr B. Lorenc

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok III, semestr VI (W, S, ZP) Rok IV, semestr VII (PZ)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 40 h, samokształcenie - 20 h zajęcia praktyczne- 80 h praktyki zawodowe – 80 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	11 2 (W)+ 5 (ZP)+ 1 (S) + 3 (PZ)=11	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład : 40 h Zajęcia praktyczne : 80 h W sumie ECTS:	2 5 7 7
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie : 20 Praca w bibliotece : 5 h Praca w sieci : 5 h Przygotowanie do egzaminu : 10 h W sumie ECTS:	0,25 0,25 0,5 1 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe : 80 h W sumie ECTS:	3 3 3

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady:

Rehabilitacja (Klinika):

1. Niepełnosprawność – definicje, klasyfikacje
2. Przyczyny , skutki zdrowotne i społeczne niepełnosprawności
3. Aktualna koncepcja rehabilitacji wg WHO, ONZ
4. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji zawodowej i edukacji dzieci niepełnosprawnych
5. Osoba rehabilitowana jako podmiot
6. Neurofizjologiczne procesy rehabilitacji medycznej
7. Środki metody i bariery rehabilitacji społecznej i zawodowej
8. Ogólna taktyka postępowania rehabilitacyjnego
9. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób w różnym wieku
10. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób z różnym rodzajem niepełnosprawności
11. Profilaktyka pierwotna i wtórna niepełnosprawności jako zadanie interdyscyplinarne

Pielęgnowanie niepełnosprawnych:

1. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności: niepełnosprawność wrodzona i nabyta; jednorodna i skojarzona ;
2. niepełnosprawność narządu ruchu, układów wewnętrznych, narządów zmysłów, psychiczna
3. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny.
4. Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji.
5. Cele, zasady i etapy procesu rehabilitacji.
6. Rehabilitacja kompleksowa – lecznicza ,społeczna , zawodowa. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji kompleksowej osób niepełnosprawnych.
7. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne wykorzystywane w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Edu-

kacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta w zakresie usamodzielniania się z wykorzystaniem zaopatrzenia ortopedycznego i pomocy technicznych.

8. Podstawowe metody i techniki usprawniania stosowane w pielęgnowaniu osób chorych i niepełnosprawnych.
9. Integracja osoby niepełnosprawnej w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania- rola pielęgniarki.
10. Rehabilitacja osób niewidomych i niedowidzących, głuchych i niedosłyszących. Problemy psychospołeczne i zawodowe w przystosowaniu do życia- zadania pielęgniarki.
11. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym.

Zajęcia praktyczne:

1. Organizacja oddziałów rehabilitacji szpitalnej i placówek rehabilitacji poszpitalnej.
2. Ocena chorego, niepełnosprawnego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej.
3. Wybrane elementy kinezyterapii(ćwiczenia oddechowe, czynne, bierne, pionizacja) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zaleconymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.
4. Profilaktyka skutków hipokinezyji,. Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (od urodzenia, w następstwie chorób przewlekłych i po urazach.
5. Metody aktywacji fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rozpoznanie i udział w likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywne życie- rola pielęgniarki.
6. Realizacja programów edukacyjnych w zakresie pielęgnowania i usamodzielniania osób niepełnosprawnych.

Praktyki zawodowe:

1. Doskonalenie sposobów oceny niepełnosprawności psychofizycznej i społecznej.
2. Doskonalenie elementów usprawniania w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych.
3. Doskonalenie sposobów usamodzielniania osób niepełnosprawnych w czynnościach codziennych.
4. Doskonalenie sposobów pionizacji i ćwiczeń w lokomocji z wykorzystaniem sprzętu ortopedycznego.
5. Doskonalenie działań w zakresie profilaktyki odleżyn u osób z niedowładami i porażeniami.
6. Doskonalenie technik ułożenia i zmiany pozycji pacjenta w zależności od rodzaju dysfunkcji.
7. Doskonalenie opieki nad pacjentami z zaburzeniami funkcji wydzielniczych
8. Doskonalenie metod edukacji pacjenta i jego rodziny w zakresie samopielęgnowania.

Samokształcenie:

1. Znaczenie aktywności ruchowej w promocji zdrowia.
2. Wpływ ograniczonej aktywności ruchowej na organizm człowieka.
3. Najczęściej spotykane reakcje na utrwaloną niepełnosprawność. Udział pielęgniarki w akceptacji niepełnosprawności.
4. Czynniki wpływające na kształtowanie i zmianę postaw wobec osób niepełnosprawnych.
5. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych.
6. Etapy i elementy procesu rehabilitacji ze szczególnym uwzględnieniem adaptacji i integracji społecznej.
7. Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych od urodzenia, po urazach, w następstwie chorób przewlekłych.
8. Grupy wsparcia w rehabilitacji osób niepełnosprawnych(cele, zadania)
9. Świadczenia przysługujące osobom niepełnosprawnym.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
D_W10	Wiedza: Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia;
D_W25	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;
D_W37	Zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia);
D_W38	Charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;
D_W39	Zna formy rehabilitacji zawodowej;
D_W52	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;

C_U5 C_U6 C_U11	Umiejętności: Ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym; Planuje i realizuje opiekę pielęgniarzką wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną; Pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;
C_U17	Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje;
D_U8	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;
D_U13	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarzką.
D_U18	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;
D_U24	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
D_U25	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji
1	D_W10	Egzamin pisemny
2	D_W25	
3	D_W37	
4.	D_W38	
5.	D_W39	
6.	D_W52	

7. 8. 9.	C_U5 C_U6 C_U11	Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
10.	C_U17	
11.	D_U7	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
12. 13.	D_U13	
14.	D_U17	
15.	D_U23	
16. 17. 18.	D_U24 D_U34 D_U35	
19	D_K1	
20.	D_K2	
21.	D_K3	
22.	D_K4	
23.	D_K5	
24.	D_K6	
25.	D_K7	
26.	D_K8	
27.	D_K9	
28.	D_K10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie
- Ocena z egzaminu pisemnego

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki Zawodowe

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena licz-	2	3	3,5	4	4,5	5 194

bowo					
Semestr 6					
Rodzaj	Liczba go- dzin	Waga	Ocena	wynik	
Wykład (samokształcenie, egzamin)	60	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny	
Zajęcia praktyczne	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny	
suma	140	1			
Semestr 7					
Rodzaj	Liczba go- dzin	Waga	Ocena	wynik	
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny	
suma	80	1			
Zalecana literatura					
Literatura podstawowa:					
1. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 2. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 3. Kiwerski K. (red), Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 4. Kurpas D., Kassolik K., Rehabilitacja w pielęgniarstwie, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010 5. Mikołajewska E. Neurorehabilitacja : zaopatrzenie ortopedyczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 6. Milanowska K., Dega W., Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001 7. Rutkowska E. (red), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych : podręcznik dla zawodowych studiów licencjackich w zakresie pielęgniarstwa, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002 8. Wrzosek Z., Bolanowski J. (red), Podstawy rehabilitacji dla studentów medycyny, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011					
Literatura uzupełniająca:					
1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000 2. Kinalski R., Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii: dla studentów oddziałów fizjoterapii akademii medycznych, Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2002 3. Kwolek A. (red), Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2003 5. Laidler P., Rehabilitacja po udarze mózgu: zasady i strategia, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000					

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne P1P_OS-GIPG
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Geriatrics and Geriatric Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	Mgr Edyta Szydło

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok III, semestr V Rok IV, semestr VII
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne wykład -50 h samokształcenie -30h zajęcia praktyczne-80 praktyki zawodowe -80
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia i fizjologia Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	9,5 3(W)+4,5(Z.P.)+1(P.Z.) + 1(S)=8,5	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć Liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład : 50h Zajęcia praktyczne: 80h W sumie: 130h W sumie ECTS	3 4,5 7,5 7,5 7,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie: 30h Praca w bibliotece :5h Praca w sieci: 5h Przygotowanie do zajęć praktycznych: 10h Przygotowanie do egzaminu :10h W sumie ECTS:	0,25 0,25 0,25 0,25 1 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe: 80h W sumie	3 1

4. Opis przedmiotu**Cel przedmiotu:**

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego pielęgnowania osób starszych oraz odpowiedzialności i sumienności w działaniach diagnostycznych, leczniczych i opiekuńczych podejmowanych wobec seniora.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład informacyjny, problemowy, kontrowersyjny ,objaśnienie ,wyjaśnienie, film, wykład w systemie e-learning

Zajęcia praktyczne: pokaz, objaśnienie, opis, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, gry symulacyjne, gry decyzyjne

Praktyki zawodowe: pokaz, objaśnienie, opis, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, gry symulacyjne, gry decyzyjne

Samoksztalcenie :metoda problemowa, sytuacyjna, projektu, studium przypadku

Treści kształcenia:**Wykłady - Klinika****Geriatrya :**

1. Wywiad kliniczny i specyfika badania pacjenta w starszym wieku. Całościowa Ocena Geriatryczna
2. Ogólna charakterystyka chorób w wieku starszym Odmienność symptomatologii i przebiegu chorób.
3. Główne problemy geriatryczne: zespoły mózgowie np. choroba Alzheimera, zaburzenia funkcji układu autonomicznego, stany zaburzenia świadomości, nietrzymanie moczu i stolca, odleżyny, choroby kości i złamania, upadki i zaburzenia chodu, choroba zwyrodnieniowa stawów, żylaki i przewlekłe owrzodzenia podudzi.
4. Wybrane problemy kliniczne w geriatryi: Osteoporoza, Zapalenia płuc ,POCHP , Cukrzyca typu II, Zespół Alzheimera i inne zespoły otępienie, Niedożywienie i otyłość , Choroba niedokrwienna serca, Nadciśnienie tętnicze, Niewydolność serca - diagnostyka, leczenie, profilaktyka:

Pielęgniarstwo geriatryczne

1. Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania starości. Teorie starzenia się człowieka.
2. Gerohigiena- profilaktyka przedwczesnej starości,
3. Systemy organizacji opieki geriatrycznej oraz rodzaje i formy świadczeń na rzecz osób starszych i ich opiekunów na świecie i w Polsce. Organizacja pielęgniarstwa opieki geriatrycznej.
4. Standardy w geriatryi i procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych w geriatryi.
5. Rodzina jako główny realizator opieki nad osobą starszą w domu- wydolność pielęgnacyjno opiekuńcza rodziny a zadania pielęgniarki w realizacji opieki w domu.
6. Problemy socjomedyczne w starszym wieku- możliwość wsparcia w środowisku lokalnym- zadania pielęgniarki
7. Optymalna jakość życia osób starszych przewlekłe chorych, długotrwale unieruchomionych. Opieka paliatywna w geriatryi. Opieka terminalna nad człowiekiem starszym.

Zajęcia praktyczne:

1. Fizjologia procesu starzenia się. Różnice między starzeniem się kobiet i mężczyzn.
2. Wyznaczniki pielęgniarstwa opieki geriatrycznej. Ocena stanu zdrowia i badanie starszego pacjenta.
3. Narzędzia, skale pielęgniarstwa oceny geriatrycznej
4. Prozdrowotne style życia w starości: żywienie w starszym wieku. Zadania pielęgniarki w promocji zdrowego życia osób starszych.
 1. Aktywność fizyczna w starszym wieku. Zadania pielęgniarki w aktywizacji seniora.
 2. Człowiek stary w szpitalu- proces pielęgnowania w wybranych stanach. Rola pielęgniarki w leczeniu szpitalnym człowieka starszego- procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych.
5. Specyfika pracy z osobą starszą w wybranych oddziałach szpitala – specyfika przyjęcia chorego w oddział.
6. Przygotowanie człowieka starszego do wypisu ze szpitala
7. Sylwetka pielęgniarki geriatrycznej. Możliwość specjalizacji i formy podnoszenie kwalifikacji.

Praktyki zawodowe:

1. Standardy w geriatryi i procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych w geriatryi.
2. Sylwetki osób starszych cieszących się uznaniem jako przykład harmonijnie, pomyślnie przebiegającego procesu starzenia się.
3. Optymalna jakość życia osób starszych przewlekłe chorych, długotrwale unieruchomionych. Opieka paliatywna w geriatryi. Opieka terminalna nad człowiekiem starszym.
4. Odrębność przebiegu chorób w starszym wieku.
5. Praca z osobą starszą w oddziale.
6. Jakość życia osób starszych przewlekłe chorych

Samoksztalcenie:

1. Konsekwencje wynikające z przemian demograficznych dla życia społecznego i specyfiki opieki pielęgniarstwa nad

	zdrowiem świadczeniobiorców 2. Człowiek stary jako autorytet. 3. Wartość starości w rodzinie i społeczeństwie jako potencjał dla opieki pielęgniarstwa 4. Swoiste, indywidualne potrzeby osób starszych i uwarunkowania społeczne, które mogą łagodzić lub utrudniać przeżywanie starości oraz sposoby wspomagania niezależności w starszym wieku. 5. Sylwetki osób starszych cieszących się uznaniem jako przykład harmonijnie, pomyślnie przebiegającego procesu starzenia się.
5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.	
Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza:
D_W2	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
D_W5	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
D_W10	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia.
D_W13	Charakteryzuje proces starzenia w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym.
D_W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
D_W15	Różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji;
D_W16	Charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin.
D_W17	Zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną.
D_W52	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia
	Umiejętności:
D_U 1	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.
D_U3	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
D_U4	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
Kompetencje społeczne – Postawy:	

D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	D_W2	Egzamin pisemny
2	D_W5	
3	D_W10	
4	D_W13	
5	D_W14	
6	D_W15	
7	D_W16	
8	D_W17	
9	D_W52	
10.	D_U1	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
11.	D_U3	
12.	D_U4	
13.	D_U34	
14.	D_U35	
15.	D_K1	*UWAGA: Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
16.	D_K2	
17.	D_K3	
18.	D_K4	
19.	D_K5	
20.	D_K6	
21.	D_K7	
22.	D_K8	
23.	D_K9	
24.	D_K10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z egzaminu pisemnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym

poziomie.

Praktyki zawodowe

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarstwa pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia Praktyczne	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	160	1		

SEMESTR 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1,0	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

Zalecana literatura.

Literatura podstawowa:

1. Wiczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
2. Grodzicki T., Skalska A. (red.): Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006
3. Galus K.: Geriatria. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007
4. Kachaniuk H.: Diagnoza w pracy z człowiekiem starszym W: Diagnoza pielęgniarstwa (red.) Z. Kawczyńska – Butrym PZWL, Warszawa 1997

Literatura uzupełniająca:

1. Abrams W.B., Beers M.H., Berkow R., (Galus K., Kocemba J. red. wydania polskiego): MSD Podręcznik geriatrii. Wrocław 1999.
2. Rosenthal T, Naughton B., Williams M., (redakcja naukowa wydania polskiego: Pączek L., Niemczyk M.): Geriatria, Wydawnictwo Czelej, 2009
3. Prusiński A. Neurogeriatria. Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego. Wydawnictwo Czelej 2004
4. Krzyżowski J. : Psychogeriatria, Medyk Warszawa 2004
5. Grodzicki T. i in., Kardiologia u osób w wieku podeszłym. Medical Press Gdańsk 2003
6. Kędziora- Kornatowska K., Muszaliak M.: Kompendium pielęgnowania pacjenta w starszym wieku Wydawnictwo Czelej. Lublin 2007.
7. Pielęgniarstwa opieka nad osobami starszymi Wydawnictwo Raabe kolejne zeszyty od 2008 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne P1P_OS-NiPN
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Neurology and neurologic nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordinator przedmiotu:	mgr Małgorzata Dziura

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok III , semestr V i VI
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne - wykład 50 h Samokształcenie -30 h Zajęcia praktyczne (ZP) - 80 h Praktyki zawodowe (PZ) – 80 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia, Fizjologia Status studenta pielęgniarstwa

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	12,5 3 (W) + 4,5 (ZP) + 4 (PZ) + 1 (S)= 12,5	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład : 50 h Zajęcia praktyczne : 80 h W sumie ECTS:	3 4,5 7,5 7,5

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece : 10 h	0,25
	Praca w sieci : 5 h	0,25
	Przygotowanie do egzaminu : 15 h	0,5
	W sumie	1
	ECTS:	1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe : 80 h	4
	W sumie	4
	ECTS:	4

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady:

Neurologia (Klinika):

1. Anatomia, objawy, badanie, diagnostyka
2. Choroby naczyniowe OUN
3. Urazy OUN i nerwów obwodowych
4. Guzy mózgu
5. Choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa, zespoły korzeniowe, zespoły cieśni
6. Choroby demielinizacyjne
7. Zespoły pozapiramidowe
8. Padaczka
9. Ból, nerwobóle, bóle głowy
10. Zaburzenia snu, demencja

Pielęgniarstwo neurologiczne:

1. Biopsychospołeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób neurologicznych.
2. Zasady odżywiania w chorobach neurologicznych, prozdrowotny styl życia.
3. Rozpoznanie pielęgniarskie i planowanie działań wobec chorych po udarach mózgowych.
4. Specyfika opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta z guzem mózgu.
5. Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania w chorobach demielinizacyjnych.
6. Problemy pielęgniarskie chorych z padaczką.
7. Problemy pielęgniarskie w chorobach degeneracyjnych OUN (choroba Parkinsona, choroba Alzheimera).
8. Zasady pielęgnowania chorego po urazie czaszkowo-mózgowym.
9. Problemy opiekuńcze i zasady ich rozwiązywania u chorych z zespołem korzeniowym i dyskopatią w różnych fazach leczenia.
10. Ustalenie planu opieki nad pacjentem z bólem głowy.

Zajęcia praktyczne:

1. Nawiązanie kontaktu z pacjentem z zaburzeniami komunikacji. Proces pielęgnowania pacjenta z zaburzeniami świadomości.
1. Problemy pielęgniarskie pacjenta z zaburzeniami ruchowymi. Plan opieki nad pacjentem z zaburzeniami czucia.
2. Zagadnienie odżywiania w chorobach neurologicznych.
3. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem po udarze niedokrwiennym i krwotocznym.
4. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. Przygotowanie do samoopieki chorego na stwardnienie rozsiane.
5. Planowanie opieki nad pacjentem z paraplegią i tetraplegią– procedury opiekuńcze.
6. Rozpoznanie stanu i planowanie opieki nad pacjentem z zespołem korzeniowym.
7. Ustalenie planu opieki nad pacjentem z wodogłowiem. Procedury diagnostyczne w neurologii.
8. Rozpoznanie stanu i planowanie opieki nad pacjentem z guzem mózgu.
9. Pielęgnowanie pacjenta z nadciśnieniem śródczaszkowym.

Praktyki zawodowe:

1. Sprawowanie specjalistycznej opieki neurologicznej nad pacjentem długotrwale unieruchomionym.
2. Pielęgnowanie skóry i jej wytworów, błon śluzowych z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych u pacjenta ciężko chorego.
3. Monitorowanie pacjenta ciężko chorego. Podłączanie i obsługa zestawów do kroplowych wlewów dożylnych.
4. Monitorowanie, ocena i pielęgnowanie miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.
5. Prowadzenie dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.
6. Zapewnienie właściwego ułożenia porażonych/niedowładnych kończyn u pacjenta po udarze mózgu.
7. Zapewnienie pacjentowi kompleksowej opieki pielęgniarstwa przed, w trakcie i po punkcji lędźwiowej.
8. Wdrożenie procedur postępowania po dleżynowego u chorych neurologicznie.
9. Zaspokojenie pacjentowi potrzeby odżywiania-karmienie przez sondę, dopajanie.
10. Dokonywanie bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa;

Samokształcenie:

1. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi. Ćwiczenia bierne, czynne, pionizacja, ćwiczenia oddechowe i izometryczne. Przygotowanie chorego i jego rodziny do samoopieki i samopielęgnacji.
2. Problemy pielęgnacyjno-terapeutyczne u pacjentów w uszkodzeniach obwodowego układu nerwowego.
3. Istota pielęgnowania i leczenia pacjentów z chorobami mięśni, miastenia.
4. Pielęgnowanie i rehabilitacja chorych w chorobach otępiennych mózgu.
5. Postępowanie leczniczo – pielęgnacyjne z chorym nieprzytomnym.
6. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z chorobą infekcyjną układu nerwowego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
	Wiedza
D_W3	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostnowązowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;
D_W5	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;
D_W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
D_W26	Zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
D_W36	Wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i groźących powikłań;
D_W52	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia
	Umiejętności:
C_U8	Dokonyuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa;
C_U12	Pielęgnuje skórę i jej wytwory, błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych w tym stosuje kąpiele lecznicze;
C_U23	Podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;
C_U27	Monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;
D_U28	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, karte rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karte informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.

D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D_K1 D_K2	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1.	D_W3	Egzamin pisemny
2.	D_W5	
3.	D_W14	
4.	D_W26	
5.	D_W36	
6.	D_W52	
7.	C_U8	Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
8.	C_U12	
9.	C_U23	
10.	C_U27	
11.	D_U28	
12.	D_U34	
13.	D_U35	
14.	D_K1	*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
15.	D_K2	
16.	D_K3	
17.	D_K4	
18.	D_K5	
19.	D_K6	
20.	D_K7	

21.	D_K8	
22.	D_K9	
23.	D_K10	

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z egzaminu pisemnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki Zawodowe

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	160	1		

Semestr 6

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	80	1		

Zalecana literatura:

1. Adamczyk K.: Pielęgnowanie chorych po udarach mózgowych . Wydawnictwo Czelej, Lublin 2003.
2. Adamczyk K. : Pielęgniarstwo neurologiczne, Wydawnictwo Czelej , Lublin 2000.
3. Adamkiewicz B., Głabiński A., Klimek A. : Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. , Warszawa 2010.
4. Berlit P. : Neurologia . Kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.

5. Członkowska A. : Leczenie w neurologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2004.
6. Domańska Ł., Borkowska A. R.: Podstawy neuropsychologii klinicznej. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008.
7. Hausera S. L. (red.) :Harrison- neurologia w medycynie klinicznej. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2012.
8. Jaracz K.(red): Pielęgniarstwo neurologiczne : podręcznik dla studiów medycznych . Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2012.
9. Jabłońska R, Ślusarz R. (red) : Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego . Wydawnictwo Continuo , Wrocław 2012.
10. Kozubski W., Liberski P.P. (red.) : Neurologia. Urban & Partner , Wrocław, 2008.
11. Kozubski W., Liberski P.: Neurologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008.
12. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red): Procedury pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009.
13. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red) :Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Lublin 2008.
14. Podemski R. (red) : Kompendium neurologii. Via Medica , Gdańsk 2008.
15. Szewczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Wydawnictwo Medyczne Borgis, Warszawa 2006.

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne P1P_OS-PSiPPs
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Psychiatry and Psychiatry Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne , nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	mgr Stanisława Olszyk

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr:	Rok III, semestr V, VI
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne wykład -50 h, Zajęcia praktyczne (ZP)- 80 h Praktyki zawodowe (PZ)- 40 h Samokształcenie -30 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	10 3(W)+ 1(S)+4(Z.P.)+2(P.Z) =10	stacjonarne
Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć	Wykład W sumie: ECTS	50 50 3
Liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	10 5 15 30 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe W sumie : ECTS	80 40 6 6

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych wynikających z przedmiotowego zakresu tematycznego jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarzkiej na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami.

Metody dydaktyczne:

Metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie, wykład w systemie e-learning

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady - Klinika psychiatrii

1. Organizacja leczenia psychiatrycznego. Opieka psychiatryczna i odwykowo-ambulatoryjna , dzienna i stacjonarna. Rozwój środowiskowych form opieki psychiatrycznej.
2. Pojęcie zdrowia i choroby w modelu salutogenetycznym i innych modelach przyjętych w medycynie. Działania promujące zdrowie psychiczne. Holistyczne podejście do psychoprophylaktyki, diagnozowania i leczenia zaburzeń psychicznych.
3. Badanie psychiatryczne : obserwacja , wywiad i ocena stanu psychicznego. Metody diagnostyczne w psychiatrii: kliniczne badania laboratoryjne, testy psychologiczne i badania neuroobrazowe mózgu. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych.
4. Objawy i zespoły psychopatologiczne. Definicja , podział urojeń i halucynacji. Obraz kliniczny zespołu paranoidalnego, katatonicznego, parafrenicznego i paranoicznego. Endogeny zespół depresyjny i maniakalny. Zespoły zaburzeń świadomości.
5. Zaburzenia afektywne: etiologia, patogeneza i obraz kliniczny choroby afektywnej jedno- i dwubiegunowej. Depresja maskowana, dystymia, depresja zimowa. Zasady terapii zaburzeń afektywnych. Samobójstwa- epidemiologia , czynniki ryzyka, leczenie i zapobieganie. Postępowanie w nagłych stanach psychiatrycznych.
6. Zaburzenia osobowości- definicja , etiologia i podział zaburzeń.
7. Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i występujące pod postacią somatyczną. Obraz kliniczny zaburzeń lękowych, dysocjacyjnych, obsesyjno-kompulsywnych. Neurastenia. Zaburzenia adaptacyjne.
8. Zaburzenia odżywiania się: anoreksja i bulimia psychiczna.
9. Schizofrenia i zaburzenia schizoafektywne i urojeniowe. Etiopatogeneza schizofrenii. Zapobieganie nawrotom schizofrenii- leki przeciwpyszchotyczne, psychoedukacja pacjentów i ich rodzin.
10. Zaburzenia psychiczne spowodowane uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Alkoholizm , psychozy alkoholowe. Nadużywanie i uzależnienie od narkotyków, środków uspokajających i nasennych. Dopalacze.
11. Wybrane zagadnienia z psychiatrii dziecięcej. Fobia szkolna , autyzm dziecięcy, zaburzenia zachowania i emocji, upośledzenie umysłowe, zespół hiperkinetyczny i choroba tikowa- obraz kliniczny i leczenie.
12. Psychoterapia. Psychozy wieku podeszłego. Problemy psychologiczne i społeczne związane ze starzeniem się. Analiza transakcyjna E. Berne'a.
13. Leczenie psychiatryczne. Formy terapii biologicznej: farmakoterapia, insulinoterapia, elektryczne leczenie drgawkowe. Złośliwy zespół poneuroleptyczny.
14. Terapia kompleksowa w psychiatrii. Rodzaje psychoterapii, psychoedukacja, terapia rodzinna. Zasady społeczności leczniczej.
15. Zagadnienia prawne w psychiatrii. Regulacja prawna przyjęć do oddziałów psychiatrycznych, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, opiniowanie sądowo- psychiatryczne.

Wykłady - Pielęgniarstwo psychiatryczne:

1. Uwarunkowania i współczesne kierunki rozwoju opieki psychiatrycznej. Standaryzacja. Modele ochrony zdrowia psychicznego- nowe formy pielęgniarstwa psychiatrycznego.
2. Opieka pielęgniarzka w psychiatrii środowiskowej. Nieprofesjonalne formy pomocy opieki nad chorym psychicznie, grupy wsparcia. Kluby, stowarzyszenia pacjentów, rodzin chorych psychicznie. Rehabilitacja osób z problemami psychicznymi, reintegracja w rodzinie , pracy , środowisku.
3. Złożoność życia psychicznego człowieka. Zdrowie psychiczne, czyli właściwy stan relacji między jednostką a środowiskiem. Czynniki kształtujące zdrowie psychiczne. Cechy zdrowia psychicznego . Definiowanie choroby psychicznej.
4. Zdrowy styl życia psychicznego. Kształtowanie zdrowia psychicznego i wyróżnienie jego głównych cech (uświadomienie i wdrażanie). Pielęgniarka jako specjalista w zakresie zdrowia psychicznego.
5. Promowanie zdrowia psychicznego, radzenie sobie ze stresem. Próby rozpoznawania modyfikacji zachowań poprzez zastosowanie afirmacji, pozytywnego myślenia, asertywności, treningu autogennego Schultza, treningu relaksacyjnego. Praca nad sobą i swoim egogramem. Trening świadomości (rozwijanie zdolności psychicznych, zdolność do uczuć, cele życiowe, rozwijanie pewności siebie, rozwój osobowości. Podświadomość i jej wykorzystanie w służbie życia. Dziesięć prawd racjonalnego odpoczynku. Edukacyjna działalność pielęgniarki w promowaniu (potęgowaniu) zdrowia psychicznego.
6. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
7. Problemy związane z hospitalizacją psychicznie chorych (przyjęcie, adaptacja i poznanie chorego).
8. Opieka pielęgniarzka nad chorymi z zaburzeniami psychicznymi wieku: rozwojowego, dorosłego , podeszłego oraz nad osobami z uzależnieniami.

9. Bezpieczeństwo pacjenta i pielęgniarki w świetle aktualnych regulacji prawnych (samouszkodzenia: samobójstwo, myśli, tendencje, próby samobójcze, agresja w placówkach opieki psychiatrycznej- przyczyny , skala zjawiska, możliwości przeciwdziałania: stosowanie przymusu bezpośredniego- wskazania, przeciwwskazania, formy przymusu , ograniczenia prawne.
10. Rola i zadania w zespole terapeutycznym. Społeczność lecznicza.
11. Wpływ zaburzeń psychicznych na pacjenta , rodzinę i osoby bliskie. Pojęcie ostracyzmu społecznego. Dylematy etyczne, moralne i prawne w kontakcie z chorym i jego rodziną. Terapia rodzin w psychiatrii.

Zajęcia praktyczne:

1. Ustawodawstwo i konwencje dotyczące ochrony zdrowia psychicznego.
2. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
3. Struktura i organizacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
4. Diagnostyka chorób psychicznych.
5. Organizowanie opieki nad chorym psychicznie zgodnie z założeniami procesu pielęgnowania.
6. Efektywne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym.
7. Techniki komunikowania się w sytuacjach trudnych.
8. Modyfikowanie celów, planów i działań pielęgniarstwa.
9. Uczestniczenie w procesie psychoterapii.
10. Organizowanie przez pielęgniarkę działań zmierzających do osiągnięcia przez chorego maksymalnej możliwej samodzielności w życiu codziennym.
11. Udział pielęgniarki w formułowaniu i modyfikowaniu standardów opieki.
12. Diagnoza pielęgniarstwa w praktyce pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Praktyki zawodowe:

1. Nawiązywanie kontaktu, zbieranie informacji o chorym, tworzenie relacji terapeutycznej, wrażliwe i aktywne słuchanie, empatia.
2. Efektywne obserwowanie stanu psychicznego pacjenta, jego zachowań relacji z innymi chorymi, rodziną, personelem.
3. Interpersonalne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym.
4. Organizowanie pracy własnej w czasie dyżuru, organizowanie współpracy.
5. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem psychotycznym, depresyjnym, maniakalnym, autystycznym, wycofującym się, przezywającym lęk.
6. Różnicowanie relacji społecznych (międzyludzkich) terapeutycznych. Rozpoznanie przeżyć pacjenta i własnych w trakcie zajęć terapeutycznych.
7. Kształtowanie i rozwijanie u pacjenta podstawowych umiejętności społecznych.
8. Organizowanie różnych form socjalizacji pacjenta w oddziale.
9. Prowadzenie poradnictwa na temat trybu życia pacjenta z chorobą psychiczną.
10. Gromadzenie i analizowanie danych o kliencie/pacjencie, rozpoznawanie, realizowanie i ocenianie indywidualnej opieki z uwzględnieniem możliwości chorego do samoopieki.

Samokształcenie:

1. Zaburzenia psychiczne wieku : rozwojowego, dorosłego, podeszłego oraz uzależnienia.
2. Pogłębienie wiedzy na temat filozofii i teorii pielęgnowania stosowanych w psychiatrii.
3. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.
4. Psychopielęgnacja (cele , metody, zasady).
5. Znajomość poziomów komunikacji interpersonalnej.
6. Psychoterapia i socjoterapia.
7. Stany kryzysowe w psychiatrii.
8. Pojęcie normy i patologii w psychiatrii. Promocja zdrowia i profilaktyka zaburzeń psychicznych.
9. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
10. Opieka pielęgniarstwa w psychiatrii środowiskowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z rozporządzeniem Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
D_W11	Wiedza: Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
D_W14	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce)
D_W27	Zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych

D_W28	Zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
D_W29	Zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego
D_W52	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia
D_U26	Umiejętności: Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
D_U31	Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	D_W11	Egzamin pisemny
2	D_W14	
3	D_W27	
4	D_W28	
5	D_W28	
6	D_W52	
7	D_U31	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
8	D_U34	
9	D_U35	
10	D_K1	*UWAGA: Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych) są szczególne kryteria oceny
11	D_K2	
12	D_K3	
13	D_K4	
14	D_K5	
15	D_K6	
16	D_K7	
17	D_K8	
18	D_K9	
19	D_K10	

Kryteria oceny końcowej:**Wykłady:**

- Obecność na wykładach
- Ocena z egzaminu pisemnego

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencji na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji procesu pielęgnowania wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności praktycznych na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyka zawodowa:

- 100 % frekwencji na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów zgodnie z założeniami procesu pielęgnowania. Opanowanie umiejętności praktycznych na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	160	1		

Semestr 7

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		

Zalecana literatura:**Podstawowa:**

1. Bilikiewicz A.: Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny, Wyd. PZWL, Warszawa 2007
2. Ebert MH., Nurcombe B., Loosen PT., Leckman JF.: Psychiatria. Aktualności w rozpoznawaniu i leczeniu. Wyd. Czelej Lublin 2011
3. Górna K, Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2012
4. Heitzman J.: Psychiatria podręcznik dla studiów medycznych Wyd. PZWL, Warszawa 2007
5. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej, Wyd. PZWL, Warszawa 2005

6. Jarema M. (red.): Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. PZWL, Warszawa 2011
7. Jarema M., Rabe-Jabłońska J.: Podręcznik dla studentów medycyny, Wyd. PZWL, Warszawa 2011
8. Puri BK., Treasaden IH.: Psychiatria. Podręcznik dla studentów. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2014

Uzupełniająca:

1. Berne'a E.: W co grają ludzie, Wyd. PZWL, Warszawa 1994
2. Dudek D.: Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. PZWL, Warszawa 2010
3. Koszewska I., Habrat-Pragłowska E.: O depresji, o manii, o nawracających zaburzeniach nastroju, Wyd. PZWL, Warszawa 2003
4. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. Neuro Centrum, Lublin 2003
5. Pużyński S.: Depresja i zaburzenia afektywne, Wyd. PZWL, Warszawa 2002

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia P1P_OS-AiPZŻ
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Anesthesiology and nursing in the danger of of life
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	mgr Alicja Śnieżek, mgr Agata Zbylut

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok III, semestr VI
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne : wykład 60h zajęcia praktyczne 40h praktyki zawodowe 40h samokształcenie 30h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	-
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Status studenta pielęgniarstwa Anatomia, fizjologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	8,5 3W+ 2ZP+2PZ+1,5S = 8,5	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład 60h zajęcia praktyczne 40h W sumie ECTS	3 2 5 5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie 30h Przygotowanie do zaliczenia, egzaminu 15h praca w bibliotece 10h praca w sieci 5h W sumie ECTS	0,75 0,5 0,25 1,5 1,5
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	praktyki zawodowe 40 h W sumie ECTS	2 2 2

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie postawy i umiejętności bezwzględnego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Samokształcenie: praca pisemna

Treści kształcenia :

Wykłady:

1. Rola i zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym w OIT.
2. Organizacja pracy i podstawowe techniki terapeutyczne stosowane w OIT.
3. Intensywny nadzór przyrządowy i bezprzyrządowy.
4. Zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
5. Opieka nad pacjentem nieprzytomnym.
6. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego we wstrząsie.
7. Opieka nad pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia.
8. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową.
9. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrą niewydolnością nerek.
10. Postępowanie w wybranych stanach zagrożenia życia.
11. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do znieczulenia ogólnego i przewodowego i opieka po znieczuleniu.
12. Opieka nad pacjentem w znieczulonym w chirurgii, laryngologii, położnictwie, okulistyce.
13. Leki stosowane w anestezjologii.
14. Znieczulenie u dzieci.

Zajęcia praktyczne:

1. Monitorowanie bezprzyrządowe i przyrządowe w OIT.
2. Podstawy elektrokardiografii, technika wykonania, cechy fizjologicznego elektrokardiogramu.
3. Ocena stanu chorego monitorowanego w OIT.
4. Udział pielęgniarki w elektroterapii.
5. Udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych.
6. Żywienie enteralne i parenteralne chorego w OIT.
7. Udział pielęgniarki w leczeniu nerkozastępczym.
8. Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym (żylnym, tętniczym), portem naczyniowym.
9. Opieka nad pacjentem z rurką intubacyjną, tracheostomią.
10. Specyfika pracy pielęgniarki anestezjologicznej na bloku operacyjnym.

Praktyki zawodowe:

1. Realizacja kompleksowej opieki nad pacjentem w różnych stanach zagrożenia życia.
2. Udzielanie pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.

Inne: Samokształcenie

1. Charakterystyka stanów zagrożenia życia.
2. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia.
3. Metody terapii stosowane w oddziale intensywnej opieki medycznej.
4. Zasady postępowania reanimacyjnego.
5. Opieka nad chorym po reanimacji.
6. Zapobieganie zakażeniom w oddziale intensywnej opieki medycznej.
7. Opieka psychologiczna nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale intensywnej opieki medycznej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02. 11. 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego-załącznik nr 6.

Efekty kształcenia

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
D_W8 D_W14 D_W41 D_W42 D_W43 D_W44 D_W45 D_W52	Wiedza: Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach , w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce); Zna zasady przygotowania sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym; Charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; Zna przebieg procesu znieczulania oraz zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu; Charakteryzuje metody znieczulenia regionalnego i zadania pielęgniarki anestezjologicznej w trakcie i po znieczuleniu regionalnym; Rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi ; Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;
C_U27 C_U28 D_U19 D_U21 D_U23 D_U34 D_U35	Umiejętności: Monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego; Wykonuje pulsoksymetrię , kapnometrię i EKG; Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo – perystaltycznej; Pielęgnuje pacjenta z przetoką , rurką intubacyjną i tracheotomijną; Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonywania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D_K1 D_K2 D_K3 D_K4 D_K5 D_K6 D_K7 D_K8	Kompetencje społeczne – postawy: Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych Przestrzega praw pacjenta Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe Przestrzega tajemnicy zawodowej Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta

D_K9 D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:						
Lp.	Efekt kierunkowy			Sposób weryfikacji efektów kształcenia:		
1	D_W8 D_W14 D_W41 D_W42 D_W43 D_W44 D_W45 D_W52			Egzamin pisemny		
2	C_U27 C_U28			Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek		
	D_U19 D_U21 D_U23 D_U34 D_U35			Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.		
3	D_K1 D_K2 D_K3 D_K4 D_K5 D_K6 D_K7 D_K8 D_K9 D_K10			*UWAGA: Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.		
Kryteria oceny końcowej: Wykład: • Obecność na wykładzie • Ocena z egzaminu pisemnego Zajęcia praktyczne: • 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych • Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie. Praktyki Zawodowe • 100 % frekwencja na praktykach zawodowych. • Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.						
Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00

Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	90	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	40	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	40	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	170	1		

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa:

1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001
2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, Wrocław 2009
3. Mayzner-Zawadzka E. (red.), Anestezja kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu, PZWL Warszawa 2009
4. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka : klinika i pielęgniarstwo: podręcznik dla studiów medycznych, Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , 2008
5. Kózka M. (red.), Stany zagrożenia życia, Wydawnictwo UJ, Kraków 2001
6. Krajewska-Kułak E., (red.) Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia, PZWL Warszawa 2009
7. Bartkowska-Śniatkowska.:Procedury zabiegowe, PZWL Warszawa 2012

Literatura uzupełniająca:

1. www.prc.krakow.pl - Wytyczne resuscytacji 2015

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Opieka Paliatywna P1P_OS-OP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Care palliative
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauki medyczne , nauki o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	mgr Stanisława Olszyk

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	Rok III, semestr VI (W, ZP, S)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 40 h Zajęcia Praktyczne 40 h Praktyki zawodowe 40 Samokształcenie 20h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia , biologia Fizjologia, fizyka

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	7 2 (W) + 2 (ZP) + 2 (PZ) + 1 (S) = 7	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach	Wykład: 40h Zajęcia praktyczne 40h W sumie ECTS:	2 2 4 4
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Samokształcenie : 20 h Praca w bibliotece -15 h Przygotowanie do zaliczenia z oceną-5 h W sumie ECTS:	0,5 0,5 1 1
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Praktyki zawodowe: 40 h W sumie ECTS:	2 2

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności opartych o wiedzę naukową i profesjonalną do podjęcia działań w celu zapewnienia maksymalnej jakości życia osób z zaawansowaną, przewlekłą i postępującą chorobą nowotworową (i inną) , objęcia opieką i realizowania skutecznego wsparcia dla osób umierających i ich rodzin.

Metody dydaktyczne:

Metody podające : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie

Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Praktyki zawodowe: : metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie

Treści kształcenia

Wykłady- klinika

1. Ból nowotworowy (definicja, częstość występowania, patomechanizm).
2. Diagnostyka bólów nowotworowych.
3. Zasady leczenia bólu nowotworowego – farmakoterapia (analgetyki nieopiodowe, słabe opioidy, silne opioidy).
4. Inne dolegliwości występujące w przebiegu choroby nowotworowej.
5. Leczenie bólu nowotworowego u dzieci – przyczyny bólu, zasady postępowania przeciwbólowego i przeciw-lekowego.
6. Podstawy i znaczenie rehabilitacji psychopedagogicznej usprawnianiu pacjentów chorych na nowotwór.
7. Ewolucja postaw psychicznych ludzi terminalnie chorych w odniesieniu do śmierci.
8. Wpływ choroby nowotworowej na życie samych chorych ich rodzin i na społeczeństwo.
9. Organizacja opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce. Opieka terminalna w warunkach domowych i stacjonarnych.
10. Charakterystyka populacyjno-kliniczna chorych objętych opieką terminalną.

Samokształcenie

1. Umiejętności praktyczne w zakresie ukierunkowanej promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki chorób nowotworowych:
2. - choroby nowotworowe w Polsce i na świecie – aktualna sytuacja epidemiologiczna i prognozy na najbliższą przyszłość
3. Opieka w chorobie nowotworowej - wsparcie chorego i jego rodziny w trakcie procesu diagnozowania
4. Opieka komplementarna i wspomagająca w chorobie nowotworowej:- rola pielęgniarki onkologicznej w respektowaniu prawa chorego do korzystania z wszelkich dostępnych form i metod pomocy w sytuacji przewlekłej, daleko zaawansowanej i postępującej choroby
5. Działania na rzecz profesjonalizacji Pielęgniarstwa Onkologicznego w Polsce:- omówienie kierunków rozwoju pielęgniarstwa onkologicznego
6. Metody samokształcenia: - analiza literatury zawodowej

Zajęcia praktyczne

1. Zapoznanie z różnorodnymi formami organizacji opieki paliatywnej w Polsce i na świecie.
2. Praktyczne realizowanie opieki nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej: opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia.
3. Praktyczne zastosowanie interdyscyplinarnego modelu opieki paliatywnej.
4. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej.
5. System oceny jakości opieki. Budowa standardów szczegółowych . Ocena jakości własnych świadczeń.
6. Zastosowanie wybranych metod redukcji stresu i radzenia sobie w sytuacji przewlekłego stresu.
7. Wsparcie duchowe. Droga do świata wewnętrznego.
8. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu własnego życia i istnienia. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość – refleksja w doświadczeniu osobistym. Podstawy świadomego i kreatywnego życia.
9. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania.
10. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu.

Praktyki zawodowe

1. Organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie.
2. Opieka nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej: opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia.
3. Wymiary opieki paliatywnej.
4. Pacjentocentryczny i interdyscyplinarny model opieki paliatywnej.
5. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej. Ocena jakości i poziomu świadczeń.
6. Komunikacja interpersonalna. Zasady właściwej komunikacji z chorym i jego rodziną. Zasady przekazywania niepomyślnych wiadomości. Komunikacja w zespole interdyscyplinarnym.
7. Stres i radzenie sobie w sytuacji przewlekłego stresu.
8. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu życia i istnienia.
9. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania.
10. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu.
11. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 02.11.2011 w Sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)
D_W14	Wiedza: Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej psychiatrycznej, pediatrycznej , internistycznej, chirurgicznej , paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
D_W50	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych;
D_W51 D_W52	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego; Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia
C_U35	Umiejętności : Pomaganie pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;
D_U19	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo- perystaltycznej;
D_U29 D_U30	Ocena poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe; Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.
D_U34	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne
D_U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie
D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
D_K3	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D_K4	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D_K5	Przestrzega praw pacjenta
D_K6	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D_K7	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D_K8	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D_K9	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D_K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1	D_W14	Zaliczenie z oceną
2	D_W50	
3	D_W51	
4	D_W52	
5	C_U35	

		jętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
6	D_U19	Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
7	D_U29	
8	D_U30	
9	D_U34	
10	D_U35	
	D_K1 D_K2 D_K3 D_K4 D_K5 D_K6 D_K7 D_K8 D_K9 D_K10	*UWAGA: Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.

Kryteria oceny końcowej:

Wykład:

- Obecność na wykładzie.
- Ocena z zaliczenia pisemnego.

Zajęcia praktyczne:

- 100 % frekwencja na zajęciach praktycznych
- Poziom przygotowania merytorycznego do zajęć praktycznych. Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów i przedstawienie dokumentacji z tej opieki wybranego pacjenta. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Praktyki Zawodowe

- 100 % frekwencja na praktykach zawodowych.
- Objęcie całościową opieką pielęgniarską pacjentów. Opanowanie umiejętności na co najmniej podstawowym poziomie.

Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowa	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z ocena)	60	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	40	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz

				oceny
Suma	100	1		
Semestr 7				
Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Krystyna de Walden-G. Kübler-Ross, Elisabeth (1926-2004) Podstawy opieki paliatywnej Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2004
2. Krystyna de Walden-Gałaszko, Anny Kaptacz Pielęgniarstwo... Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Warszawa : PZWL , 2007
3. Clemens Unger i Joachim Weis; współpr. Jann Arends [et al.] ; [tł. Iwona Zawada] Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne Wrocław : MedPharm Polska , cop. 2008 Onkologia...
4. Harold Merskey, Nikolai Bogduk ; przekł. Rafał Śmietana ; red. wyd. pol. Jan Dobrogowski, Jerzy Wordliczek, Janusz Bromboszcz ; Grupa Robocza d/s Taksonomii Międzynarodowego Stowarzyszenia Badania Bólu Klasyfikacja bólu przewlekłego : opisy zespołów bólu przewlekłego i terminologia bólu Gdańsk : Kraków : "Rehabilitacja Medyczna" , 1999
5. Anna Drosik, Maryna Rubach Podręcznik stanów nagłych w onkologii Warszawa : MediPage , cop. 2006

Uzupełniająca:

1. Aries P., Człowiek i śmierć, PIW, Warszawa 1992.
2. Philip J. (1937-) Chemioterapia nowotworów Warszawa : Państwowy Zakład Wydawnictw L , 1990 WL , cop. 2008 Di-Saia.
3. Pawłęga, Janusz., Zarys onkologii : Kraków : Kraków : Wydawnictwo Uniwersy , cop. 2002
4. Raphael Catane [et al. ; przekł. Anna Drosik] Podręcznik postępowania w zaawansowanej chorobie nowotworowej Warszawa 2007 : MediPage ,
5. Elisabeth Kübler-Ross ; przeł. Irena Doleżal-Nowicka Rozmowy o śmierci i umieraniu Poznań : Media Rodzina of Poznań , cop. 1998 ałuszko ; aut. Anna Adamczyk [et al.

MODUŁ – PODSTAWY OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Badania naukowe w pielęgniarstwie P1P_POP-BNwP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Research in Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	brak
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Obszar kształcenia:	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz kulturze fizycznej
Dziedzina:	Nauki o zdrowiu
Dyscyplina nauki:	Pielęgniarstwo
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. n.med.Danuta Zarzycka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy Opieki Pielęgniarskiej
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	III, 5,6 IV, 7
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h, seminaria 20 h samokształcenie 30 h
Interesariusze i instytucje partnerskie	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Podstawy Pielęgniarstwa; Filozofia i etyka pielęgniarstwa; Socjologia; Psychologia

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS	4,5 2(W) +1,5 (Sem)+1 (S) = 4,5	stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykłady Seminaria W sumie: ECTS	30 20 50 3,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci praca na platformie e - learningowej praca nad projektem końcowym pracy licencjackiej w sumie: ECTS	5 5 5 5 10 30 1

C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest przejęcie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i kształcenie celem poprawy jakości opieki zdrowotnej.

Metody dydaktyczne:

Wykłady : metody podające : wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja okrągłego stołu, objaśnienie

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Pielęgniarstwo jako nauka.
2. Obszar badawczy pielęgniarstwa.
3. Paradygmaty w pielęgniarstwie.
4. Metodologia-cel i metoda poznania naukowego.
5. Przedmiot, cel i obszar badań w pielęgniarstwie.
6. Etapy postępowania badawczego.
7. Metodologia badań w tym studium indywidualnego przypadku.
8. Wykorzystywanie badań pielęgniarstkich w praktyce.
9. Etyka w badaniach naukowych.
10. Ochrona własności intelektualnej.

Samokształcenie :

1. Kierunki rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie na podstawie analizy zawartości czasopism zawodowych i naukowych.
2. Formułowanie przedmiotu, celu badań, problemów badawczych i ich usytuowanie w kontekście teorii pielęgnowania.
3. Formułowanie hipotez badawczych .
4. Źródła informacji naukowych, bibliograficzne bazy danych, sporządzanie piśmiennictwa do opracowań naukowych.
5. Metody badań mające zastosowanie w pielęgniarstwie.
6. Techniki i narzędzia badawcze.
7. Zasady opracowania, interpretacji i wnioskowania danych empirycznych.
8. Konstrukcja opracowań i projektów.

Seminarium:

1. Opracowywanie harmonogramu pracy
2. Opracowywanie planu pracy licencjackiej
3. Opracowywanie i dyskusja nad fragmentami pracy licencjackiej
4. Tworzenie grupy dyskusyjnej nad prezentacjami prac ze wskazaniem na autokorektę, korektę koleżeńską i promotorską

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji * zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego (załącznik nr 6).

Efekt kierunkowy	Student, który zaliczył przedmiot:
	Wiedza:
C_W33	Definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
C_W34	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego;
C_W35	Opisuje metody i techniki badań;
C_W36	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;

C_W37	Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;	
C_W38	Określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;	
	Umiejętności:	
C_U54	Uczestniczy w realizacji projektu badawczego;	
C_U55	Krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych	
C_U56	Wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem.	
C_U57	Uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów.	
C_U58	Opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym.	
C_U59	Analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe).	
C_U60	Postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej.	
	Kompetencje społeczne: postawy	
D_K1	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	
D_K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu	
Lp.	Efekt kierunkowy	Sposób weryfikacji efektów kształcenia
1.	C_W33	Test wiedzy Bieżąca ocena przygotowania do zajęć
2.	C_W34	
3.	C_W35	
4.	C_W36	
5.	C_W37	
6.	C_W38	
8.	C_U54	
9.	C_U55	
10.	C_U56	
11.	C_U57	
12.	C_U58	
13.	C_U59	
14.	D_K2	

Kryteria oceny końcowej

- obecność na zajęciach
- ocena z testu wiedzy
- złożenie i zaakceptowanie przez promotora całości pracy licencjackiej

Zalecana literatura:**Literatura podstawowa**

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie WL PZWL, Warszawa 2011
2. Węglińska M.: Jak pisać pracę magisterską, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007.
3. Lesińska-Sawicka M.(red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, 2009
4. Poznańska S.: Przewodnik etyczny w pielęgniarstwie. Wyd. OVO, Warszawa 1997

Literatura uzupełniająca:

1. Łobocki M.: Metody i techniki badań pedagogicznych. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007.
2. Plich T. Bauman T. Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wyd. II Wyd. Akademickie Żak Warszawa 2001.
3. Stodolak A.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. WSM, Legnica 2011.

KARTY PRZEDMIOTÓW
REALIZOWANYCH W CENTRUM SYMULACJI MEDYCZNEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy Ratownictwa Medycznego P1P_OS-RM
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of Emergency Medicine
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Agata Zbylut

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok 3, semestr 5
Forma i wymiar zajęć według planu studiów: W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	Stacjonarne Wykład - 20 h Samokształcenie - 20 h Ćwiczenia warsztatowe - 15 h
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 5)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykłady Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS	20 15 35 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą go-dzin na każde i sumaryczną	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 10 20 1	

liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia. Kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań umożliwiających skuteczne prowadzenie czynności ratowniczych.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr 5): 1. Funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce. 2. Metody udrażniania dróg oddechowych. 3. Wypadek komunikacyjny - zasady postępowania miejscu zdarzenia. 4. Rozpoznanie i postępowanie ratownicze w nagłych stanach zagrożenia życia. 5. Zasady postępowania z nieprzytomnym z zachowanym oddechem i bez oddechu. 6. Algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie BLS u dorosłych i dzieci 7. Algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie ALS u dorosłych i dzieci. 8. Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach oraz w skażeniach chemicznych, radiacyjnych i biologicznych. 9. Zasady postępowania w hipotermii i oparzeniach. 10. Wstrząs. Ćwiczenia (Semestr 5): 1. Pierwsza pomoc w złamaniach, zwichnięciach, skręceniach oraz transport poszkodowanego. 2. Wykonanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dorosłych. 3. Wykonanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dzieci. 4. Wykonanie defibrylacji AED – wskazania, zasady bezpieczeństwa. 5. Pierwsza pomoc w przypadku niedrożności dróg oddechowych. 6. Pierwsza pomoc w przypadku tonięcia. 7. Pierwsza pomoc w krwawieniach i w krwotokach. Samokształcenie (Semestr 5): 1. Znaczenie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy w społeczeństwie. 2. Akty prawne.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 5)			

P1P_OS-RM	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna Wykład	Zaliczenie z oceną	
P1P_OS-RM	Zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	D.W40.			
P1P_OS-RM	Objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life support);	D.W46.	Wykład / Symulacja medyczna		
P1P_OS-RM	Opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne;	D.W48.	Wykład		Zaliczenie z oceną
P1P_OS-RM	Zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.	D.W49.	Wykład		
W zakresie umiejętności (semestr 5)					
P1P_OS-RM	Doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu pacjenta;	D.U14.	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	
P1P_OS-RM	Prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia;	D.U15.	Ćwiczenia		
P1P_OS-RM	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	D.U16.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna		
P1P_OS-RM	Wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	D.U17.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna		
P1P_OS-RM	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	D.U23.	Ćwiczenia		
W zakresie kompetencji społecznych (semestr 5)					
P1P_OS-RM	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.		Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zaję-	
P1P_OS-RM	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umie-	D.K2.			

	jętności dążąc do profesjonalizmu;		Wykład / Ćwiczenia / Symulacja medyczna / Samokształcenie	ciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny
P1P_OS-RM	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS-RM	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P_OS-RM	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OS-RM	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P_OS-RM	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P_OS-RM	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P_OS-RM	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P_OS-RM	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	40	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	55	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	Jakubaszko J.(red) ;: ABC resuscytacji. Wydawnictwo Górnicki , Wrocław 2016 Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 Kapłon-Kostowska U, Gumprecht K,(red): Stany zagrożenia życia u dzieci. Wydawnictwo

	Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 4. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.(red): Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 5. Zawadzki A.(red) : Medycyna ratunkowa i katastrof: podręcznik dla studentów uczelni medycznych . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011 6. Stopfkuchen H.: Nagłe zagrożenia zdrowotne u dzieci: postępowanie ratunkowe. Wydawnictwo MedPharm, Wrocław 2013 7. Andres J. (red.) Wytyczne resuscytacji 2015. Kraków 2016
Literatura uzupełniająca:	1. Campo T. M., Lafferty K.A. (red): Stany nagłe: podstawowe procedury zabiegowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 2. Buchfelder M., Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014 3. Kliszcz J. :Psychologia w ratownictwie. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2012 4. Kopta A.; Kwalifikowana pierwsza pomoc: podręcznik dla jednostek współpracujących z systemem PRM. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 5)	20
Samokształcenie (Semestr 5)	20
Ćwiczenia (Semestr 5)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	